

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

МЕЂУНАРОДНИ УГОВОРИ

„СЛУЖБЕНИ ЛИСТ СРЈ” - Београд
 Јована Ристића 1. - Жиро - рачун код
 Службе за обрачун и плаћања
 40802-603-5-3021943

Петак 11. мај 2001

БРОЈ 1 БЕОГРАД ГОД. X

Цена овом броју је 215,00 динара.
 Претплатна цена на „Службени лист СРЈ” и
 „Службени лист СРЈ - Међународни уговори” за
 2001. годину износи 8.000 динара плус порез на промет

СА Д Р Ж А Ј :

	Страна
1. Закон о потврђивању Споразума између Савезне Републике Југославије и Републике Македоније о социјалном осигурању _____	3
2. Закон о потврђивању Споразума између Савезне Републике Југославије и Републике Хрватске о социјалном осигурању _____	10
3. Закон о потврђивању Споразума између Савезне владе Савезне Републике Југославије и Владе Италијанске Републике о узајамном подстицању и заштити улагања, са Протоколом _____	16
4. Закон о потврђивању Уговора између Савезне владе Савезне Републике Југославије и Владе Демократске Народне Републике Кореје о избегавању двоструког опрезивања у односу на порезе на доходак и на имовину _____	20
5. Закон о потврђивању Уговора између Савезне Републике Југославије и Републике Македоније о протезању и опису државне границе _____	27
6. Закон о потврђивању Споразума о успостављању специјалних паралелних односа између Савезне Републике Југославије и Републике Српске _____	33
7. Закон о потврђивању Споразума између Савезне владе Савезне Републике Југославије и Владе Републике Бугарске о враћању и прихватању лица која нелегално бораве на територији двеју држава _____	35
8. Закон о потврђивању Европске конвенције о признању и извршењу одлука о старању о деци и о поновном успостављању односа старања _____	38
9. Закон о потврђивању Споразума између Савезне владе Савезне Републике Југославије и Владе Чешке Републике о узајамној помоћи у царинским питањима _____	46
10. Закон о потврђивању Споразума између Савезне владе Савезне Републике Југославије и Владе Руске Федерације о слободној трговини између Савезне Републике Југославије и Руске Федерације _____	49

1.

На основу члана 96. тачка 2) Устава Савезне Републике Југославије, доносим

У К А З**О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И РЕПУБЛИКЕ МАКЕДОНИЈЕ О СОЦИЈАЛНОМ ОСИГУРАЊУ**

Проглашава се Закон о потврђивању Споразума између Савезне Републике Југославије и Републике Македоније о социјалном осигурању, који је донела Савезна скупштина, на седници Већа грађана од 8. маја 2001. године и на седници Већа република од 9. маја 2001. године.

ПР бр. 24
9. маја 2001. године
Београд

Председник
Савезне Републике Југославије
др **Војислав Коштуница**, с. р.

ЗАКОН**О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И РЕПУБЛИКЕ МАКЕДОНИЈЕ О СОЦИЈАЛНОМ ОСИГУРАЊУ**

Члан 1.

Потврђује се Споразум између Савезне Републике Југославије и Републике Македоније о социјалном осигурању, потписан 29. децембра 2000. године, у Београду, у оригиналу на српском језику и македонском језику.

Члан 2.

Текст Споразума у оригиналу на српском језику гласи:

СПОРАЗУМ**ИЗМЕЂУ САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И РЕПУБЛИКЕ МАКЕДОНИЈЕ О СОЦИЈАЛНОМ ОСИГУРАЊУ**

Савезна Република Југославија и Република Македонија, у жељи да уреде међусобне односе у области социјалног осигурања, договориле су се да закључе следећи споразум:

Д е о I

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Дефиниције појмова

(1) У овом споразуму следећи појмови значе:

1. „Југославија” – Савезна Република Југославија, „Македонија” – Република Македонија;
2. „правни прописи” – закони, подзаконски акти и други општи акти који се односе на области социјалног осигурања из члана 2. став 1. овог споразума;
3. „надлежни орган” – у Југославији: савезно министарство надлежно за југословенске правне прописе из члана 2. став 1.

овог споразума; у Македонији: министарство надлежно за македонске правне прописе из члана 2. став 1. овог споразума;

4. „орган за везу” – орган одређен за ефикасније спровођење овог споразума;

5. „носилац” – организација, односно орган надлежан за спровођење правних прописа из члана 2. став 1. овог споразума;

6. „надлежни носилац” – носилац осигурања код кога је лице осигурано у време подношења захтева за давање или од кога има или би имало право на давање;

7. „осигураник” – лице које је осигурано или је било осигурано према правним прописима из члана 2. овог споразума;

8. „члан породице”, „дете” – члан породице, односно дете према правним прописима оне државе уговорнице који се примењују;

9. „пребивалиште” – место сталног боравка;

10. „боравиште” – место привременог боравка;

11. „пензијски стаж” – стаж осигурања, са њим изједначена времена и посебан стаж према правним прописима држава уговорница;

12. „период осигурања” – период плаћеног доприноса и период признат као такав;

13. „давање” – давање у природи и новчано давање;

14. „давање у природи” – здравствена заштита и друга давања, осим новчаних;

15. „хитно пружање здравствене заштите” – давање чије се пружање не може одложити, јер би, у противном, били озбиљно угрожени живот или здравље лица;

16. „новчано давање” – пензија, новчана накнада, додаток на децу и друга новчана давања, укључујући њихове делове из јавних средстава, додатке, усклађивања, повећања и капиталне отпремине.

(2) У овом споразуму остали појмови имају значење које им припада према правним прописима држава уговорница.

Члан 2.

Правни прописи на које се овај споразум односи

(1) Овај споразум се односи:

– на југословенске правне прописе о:

1. здравственом осигурању, здравственој заштити и материнству;

2. пензијском и инвалидском осигурању;

3. осигурању за случај повреде на раду и професионалне болести;

4. осигурању за случај незапослености;

5. дејој заштити;

– на македонске правне прописе о:

1. здравственом осигурању, здравственој заштити и материнству;

2. пензијском и инвалидском осигурању;

3. осигурању за случај повреде на раду и професионалне болести;

4. осигурању за случај незапослености;

5. дејој заштити.

(2) Овај споразум се односи на све правне прописе којима се обједињују, мењају или допуњују правни прописи из става 1. овог члана.

Члан 3.

Лица на која се овај споразум примењује

Овај споразум се примењује на:

а) лица за која важе или су важили правни прописи једне или обе државе уговорнице;

б) друга лица која права изводе од лица назначених под а).

Члан 4.

Једнаки третман

(1) Приликом примене правних прописа једне државе уговорнице, њени држављани су изједначени са држављанима друге државе уговорнице.

(2) Став 1. овог члана се не односи на:

1. правне прописе о учешћу осигураника и послодаваца у органима носилаца и удружења;

2. одредбе о терету осигурања из међународних уговора закључених са трећим државама;

3. правне прописе о осигурању лица запослених у службеном представништву једне од држава уговорница у трећим државама или код чланова тог представништва, ако међународним уговором није другачије одређено.

Члан 5.

Изједначеност територија

(1) Пензија, новчана накнада, додаток на децу и друга новчана давања, изузев давања за случај незапослености, по прописима једне државе уговорнице не могу се умањити, ставити у стање мировања, одузети или запленити због тога што корисник има пребивалиште на територији друге државе уговорнице, уколико овим споразумом није другачије одређено.

(2) Држављанима друге државе уговорнице са пребивалиштем на територији треће државе давања из става 1. овог члана се исплаћују под истим условима као и својим држављанима.

(3) Став 1. овог члана се не примењује на давања по основу преостале радне способности, помоћи и неге другог лица, најниже пензије и заштитног додатка, као и свих других давања по основу пензијског и инвалидског осигурања која се остварују зависно од имовинског цензуса.

Члан 6.

Изједначеност правних чињеница

Ако према правним прописима једне државе уговорнице обављање делатности која доноси приход, обавезно осигурање или друга чињеница има правно дејство на одређено давање остварено према њеним правним прописима, обављање одговарајуће делатности, обавезно осигурање или друга одговарајућа чињеница у другој држави уговорници производи исто правно дејство у првој држави уговорници, ако овим споразумом није другачије одређено.

Део II

ОДРЕДБЕ О ПРАВНИМ ПРОПИСИМА КОЈИ СЕ ПРИМЕЊУЈУ

Члан 7.

Општа одредба

Обавеза осигурања одређује се према правним прописима оне државе уговорнице на чијој територији лице обавља посао, што важи и у случају када се седиште послодавца налази на територији друге државе уговорнице, ако одредбама чл. 8. и 9. овог споразума није другачије одређено.

Члан 8.

Посебне одредбе

(1) Ако предузеће са седиштем на територији једне државе уговорнице упуту запосленог на територију друге државе уговорнице, на њега се, најдуже до краја 24. календарског месеца од дана упућивања, примењују правни прописи прве државе уговорнице, као да је запослен на њеној територији.

(2) Ако лице које обавља самосталну делатност на територији једне државе уговорнице оде на територију друге државе уговорнице ради привременог обављања те делатности, на њега се, најдуже до краја 12. календарског месеца од дана његовог одласка, примењују правни прописи прве државе уговорнице, као да обавља делатност на њеној територији.

(3) Ако предузеће за ваздушни или копнени саобраћај са седиштем на територији једне државе уговорнице упуту запосленог на територију друге државе уговорнице, примењују се правни прописи прве државе уговорнице као да је запослен на њеној територији.

(4) Посада брода, као и друга лица запослена на броду, подлежу правним прописима оне државе уговорнице под чијом заставом брод плови.

(5) Лица која обављају послове утовара и истовара брода, поправке или надзора брода у луци друге државе уговорнице подлежу правним прописима државе уговорнице, којој лука припада.

(6) Ако предузеће са седиштем на територији једне државе уговорнице, упуту запосленог у пословницу или стално представништво на територији друге државе уговорнице, на њега се примењују правни прописи прве државе уговорнице, као да је запослен на њеној територији.

(7) На запослене у државним и јавним службама, службене представнике и са њима изједначена лица упућене на територију друге државе уговорнице примењују се правни прописи државе уговорнице која их је упутила.

(8) Примена правних прописа прве државе уговорнице из ст. 1. и 2. овог члана може се, изузетно, на заједнички захтев послодавца и запосленог, односно на захтев лица које самостално обавља делатност и уз сагласност надлежног органа друге државе уговорнице, продужити за још 24, односно 12 месеци.

Члан 9.

Запослени у дипломатској мисији и конзуларном представништву

(1) На запослене у дипломатској мисији и конзуларном представништву, са њима изједначена лица, као и на запослене као приватна кућна послуга код чланова ове мисије и представништва, упућене на територију друге државе уговорнице

примењују се правни прописи државе уговорнице из које су упућени.

(2) На запослене из става 1. овог члана који нису упућени, примењују се правни прописи државе уговорнице на чијој су територији запослени, а дипломатска мисија, односно конзуларно представништво, односно њихови чланови који их запошљавају, дужни су да се придржавају одредаба које важе за послодавца.

(3) Изузетно од става 2. овог члана, запослени који су држављани државе уговорнице чија је дипломатска мисија, односно конзуларно представништво, могу се, у року од три месеца од дана запослења, одредити за примену правних прописа те државе уговорнице.

Члан 10.

Изузеци

На заједнички захтев запосленог и његовог послодавца, надлежни органи две државе уговорнице могу споразумно договорити изузетке од чл. 7. до 9. овог споразума, при чему морају узети у обзир врсту и околности запослења.

Д е о III

ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ

Поглавље 1.

БОЛЕСТ И МАТЕРИНСТВО

Члан 11.

Сабирање периода осигурања

Периоди осигурања навршени према правним прописима обе државе уговорнице се, ако је то потребно, сабирају за стицање права на давање и за одређивање трајања тог давања, под условом да се не поклапају.

Члан 12.

Давање у природи

(1) Лице које испуњава услове за право на давање у природи према правним прописима једне државе уговорнице има право на здравствену заштиту од стране носиоца његовог пребивалишта или боравишта, одређену у погледу обима, врсте и начина пружања правним прописима који важе за тог носиоца, као да је код њега осигурано, а у трајању одређеном правним прописима који важе за надлежност носиоца на чији терет се заштита пружа, под условом да:

1. има пребивалиште на територији друге државе уговорнице или
2. има боравање на територији друге државе уговорнице по основу члана 8. ст. 1, 2, 6. и 7. и члана 9. овог споразума или
3. његово стање за време боравка на територији друге државе уговорнице захтева хитно пружање здравствене заштите, а лице није отишло у другу државу уговорницу у циљу лечења.

(2) Став 1. овог члана се аналогно примењује и на чланове породице, с тим што је за чланове породице лица која имају боравање на територији друге државе уговорнице по основу члана 8. ст. 1. и 2. овог споразума потребна сагласност надлежног носиоца.

(3) За одобрење коришћења протеза, помагала и других здравствених услуга веће вредности, неопходна је сагласност надлежног носиоца, изузев када је пружање тих услуга неопходно, јер би у противном били озбиљно угрожени живот или здравље лица из ст. 1. и 2. овог члана.

Члан 13.

Новчано давање

(1) У случајевима из члана 12. овог споразума новчано давање одобрава надлежни носилац према правним прописима које он примењује.

(2) Ако према правним прописима једне државе уговорнице износ новчаног давања зависи од броја чланова породице, надлежни носилац узима у обзир и чланове породице који имају пребивалиште на територији друге државе уговорнице.

Члан 14.

Корисници пензије

(1) На корисника пензије, остварене према правним прописима обе државе уговорнице, примењују се искључиво правни прописи оне државе уговорнице на чијој територији има пребивалиште.

(2) На корисника пензије остварене према правним прописима једне државе уговорнице који има пребивалиште на територији друге државе уговорнице, примењују се правни прописи те државе уговорнице и пружа здравствена заштита, као да је право на пензију остварено према њеним правним прописима, а на терет надлежног носиоца.

(3) Корисник пензије из става 2. овог члана, чије стање, за време боравка на територији државе уговорнице, према чијим правним прописима је остварио право на пензију, захтева хитно пружање здравствене заштите има право на ту заштиту према правним прописима и на терет носиоца те државе уговорнице.

Члан 15.

Носилац који пружа давања у природи, надлежан према пребивалишту или боравишту лица

У случају из члана 12. став 1. и члана 14. став 2. овог споразума давања у природи пружа:

- у Југославији – организациона јединица носиоца здравственог осигурања у републици;
- у Македонији – подручна служба носиоца здравственог осигурања.

Члан 16.

Накнада трошкова

(1) Надлежни носилац надокнађује носиоцу који је пружио давање утрошене износе у складу са чланом 12. и чланом 14. став 2. овог споразума изузев административних трошкова.

(2) Органи за везу двеју држава уговорница могу договорити да за све случајеве или за одређене групе случајева, уместо појединачног обрачуна трошкова, уведу паушална плаћања.

Поглавље 2.

СТАРОСТ, ИНВАЛИДНОСТ И СМРТ

Члан 17.

Сабирање пензијског стажа

(1) Ако је, према правним прописима једне државе уговорнице, стицање, очување или поновно признавање права на давање условљено навршењем пензијског стажа, носилац те државе уговорнице узима у обзир, ако је потребно, и пензијски стаж навршен према правним прописима друге државе уговорнице као да је навршен према његовим правним прописима, под условом да се периоди не поклапају, ако овим споразумом није другачије одређено.

(2) Приликом примене става 1. овог члана, стаж осигурања који се, према правним прописима друге државе уговорнице рачуна са увећаним трајањем, узима се у обзир у ефективном трајању.

(3) Осигуранику – држављанину једне државе уговорнице који, и поред примене става 1. овог члана, не испуњава услове за стицање права на давање, надлежни носилац узима у обзир и пензијски стаж навршен у трећој држави са којом обе државе уговорнице имају закључене споразуме о социјалном осигурању.

(4) Ако је, према правним прописима једне државе уговорнице, право на одређено давање условљено навршењем стажа у одређеном занимању, односно послу или у занимању за које постоји посебан систем, носилац те државе уговорнице узима у обзир и пензијски стаж који је, према правним прописима друге државе уговорнице, навршен у истом занимању, односно послу или у одговарајућем систему.

(5) Ако према правним прописима једне државе уговорнице период осигурања или одређено чињенично стање продужава период у коме, да би се остварило право на давање, мора бити навршен пензијски стаж, тај период се продужава одговарајућим периодом осигурања, односно постојањем одређеног чињеничног стања (коришћење пензије, давање за случај болести, повреде на раду, незапослености и др.) у другој држави уговорнице.

Члан 18.

Пензијски стаж краћи од једне године

(1) Ако је укупан пензијски стаж, који се према правним прописима једне државе уговорнице узима у обзир за обрачунавање давања, краћи од 12 месеци, не одобрава се право на давање, изузев у случају када, према тим правним прописима, постоји право на давање само по основу тог пензијског стажа.

(2) Пензијски стаж из става 1. овог члана по основу кога носилац једне државе уговорнице не одобрава давање, узима у обзир носилац друге државе уговорнице за стицање, очување и поновно признавање права на давање, као и одређивање његове висине, као да је тај стаж навршен према његовим правним прописима.

Члан 19.

Утврђивање самосталног давања

Ако према правним прописима једне државе уговорнице постоји право на давање и без примене члана 17. овог споразума, надлежни носилац те државе уговорнице утврђује давање искључиво на основу пензијског стажа који се узима у обзир према тим правним прописима.

Члан 20.

Утврђивање и обрачун сразмерног дела давања

(1) Ако према правним прописима једне државе уговорнице постоји право на давање само уз примену члана 17. овог споразума, надлежни носилац те државе уговорнице утврђује давање на тај начин што:

1. обрачунава теоријски износ давања, који би припадао да је укупан пензијски стаж, који се узима у обзир за обрачун давања, навршен по правним прописима које он примењује. Ако износ давања не зависи од дужине пензијског стажа, узима се као теоријски износ;

2. на основу тако обрачунаваног износа, утврђује износ давања сразмеран односу између пензијског стажа навршеног искључиво по правним прописима које он примењује и укупног пензијског стажа, који се узима у обзир за обрачун давања;

3. утврђује износ давања сразмерно пензијском стажу навршеном према правним прописима те државе уговорнице и њеном најдужем пензијском стажу на основу кога се утврђује висина давања, у случају када је укупан пензијски стаж који се узима у обзир применом члана 17. овог споразума већи од најдужег пензијског стажа према правним прописима те државе уговорнице.

(2) Ако се према правним прописима износ давања обрачунава на основу зараде, плате, основице осигурања, односно уплаћеног доприноса у одређеном периоду, надлежни носилац узима у обзир зараду, плату, основицу осигурања, односно уплаћени допринос искључиво из периода осигурања навршеног према правним прописима које он примењује.

Члан 21.

Умањење, укидање и обустава исплата давања

Лица на која се овај споразум примењује не подлежу правним прописима двеју држава уговорница о умањењу, укидању и обустави исплате давања у случају њиховог истовременог коришћења.

Поглавље 3.

ПОВРЕДА НА РАДУ И ПРОФЕСИОНАЛНА БОЛЕСТ

Члан 22.

Повреда на путу

(1) Лице са пребивалиштем на територији једне државе уговорнице које на путу, ради ступања на посао, по основу уговора о запослењу у другој држави уговорници, претрпи повреду, има права на давање по основу повреде на раду према правним прописима и на терет носиоца друге државе уговорнице.

(2) Став 1. овог члана се примењује и у случају повреде коју лице, непосредно по истеку уговора о запослењу, претрпи на путу до пребивалишта.

Члан 23.

Давање у натури

(1) Лице које по основу повреде на раду или професионалне болести има право на здравствену заштиту према правним прописима једне државе уговорнице, а има пребивалиште или боравиште на територији друге државе уговорнице прима ту заштиту, на терет надлежног носиоца, од носиоца на чијем подручју има пребивалиште или боравиште, према правним прописима које тај носилац примењује, као да је код њега осигурано.

(2) За коришћење протеза, помагала и других здравствених услуга веће вредности, примењује се одредба члана 12. став 3. овог споразума.

(3) У случајевима из ст. 1. и 2. овог члана здравствену заштиту, односно услуге пружа:

– у Југославији – организациона јединица носиоца здравственог осигурања у републици;

– у Македонији – подручна служба носиоца здравственог осигурања.

(4) На накнаду трошкова насталих према ст. 1. и 2. овог члана примењују се одредбе члана 16. овог споразума.

Члан 24.

Професионална болест

(1) Ако је одобрење давања за случај професионалне болести, према правним прописима једне државе уговорнице, условљено тиме да је болест први пут лекарски утврђена на територији те државе уговорнице, сматра се да је тај услов испуњен ако је та болест први пут утврђена на територији друге државе уговорнице.

(2) Ако је одобрење давања за случај професионалне болести, према правним прописима једне државе уговорнице, условљено тиме да је обављање делатности која може да изазове ту болест трајало одређено време, надлежни носилац те државе уговорнице, ако је потребно, узима у обзир и време обављања такве делатности у складу са правним прописима друге државе уговорнице.

Члан 25.

Новчано давање

(1) Новчано давање за случај повреде на раду или професионалне болести одобрава, према својим правним прописима, носилац оне државе уговорнице на чијој територији је настала повреда на раду, односно последњи пут обављана делатност која може да изазове ту професионалну болест.

(2) Ако лице, које је по основу професионалне болести примало или прима новчано давање на терет носиоца једне државе уговорнице, због погоршања болести проузрокованог обављањем делатности која, према правним прописима друге државе уговорнице, може да изазове професионалну болест, поднесе захтев за давање носиоцу друге државе уговорнице, носилац прве државе уговорнице и даље сноси трошкове давања, без обзира на погоршање, према својим правним прописима. Носилац друге државе уговорнице одобрава давање у висини разлике између давања које припада након погоршања и давања које би, по основу наступања те болести, припадало према његовим правним прописима.

Члан 26.

Обавештавање дипломатске мисије, односно конзуларног представништва

О повреди на раду држављанина једне државе уговорнице запосленог на територији друге државе уговорнице, која је проузроковала или би могла проузроковати смрт запосленог, надлежни носилац без одлагања обавештава дипломатску мисију, односно конзуларно представништво државе уговорнице чији је он држављанин.

Поглавље 4.

НЕЗАПОСЛЕНОСТ

Члан 27.

Собирање периода осигурања

(1) Период осигурања, остварен према правним прописима једне државе уговорнице, узима се у обзир за право на давање у случају незапослености према правним прописима друге државе уговорнице, ако је незапослено лице у држави уговорници у којој остварује право на давање у последњих 12 месеци пре подношења захтева за то давање било осигурано по основу запослења укупно најмање девет месеци.

(2) Услов минималног периода запослења од девет месеци не односи се на незапослена лица чије је запослење било предвиђено на дужи рок, али је окончано, без њихове кривице, пре навршених девет месеци или која имају пребивалиште на територији државе уговорнице у којој подносе захтев за давање.

Члан 28.

Трајање примања накнаде

Трајање примања накнаде се смањује за период за који је незапослено лице у другој држави уговорници у току последњих 12 месеци пре дана подношења захтева примало новчану накнаду за случај незапослености.

Поглавље 5.

ДОДАТАК НА ДЕЦУ

Члан 29.

Утврђивање давања

(1) Право на додаток на децу се одређује према правним прописима оне државе уговорнице по којима је лице осигурано и за децу која имају пребивалиште на територији друге државе уговорнице.

(2) Ако право на додаток за децу постоји према правним прописима обе државе уговорнице, примењују се искључиво правни прописи оне државе уговорнице на чијој територији дете има пребивалиште.

(3) Ст. 1. и 2. овог члана се примењују и на корисника пензије.

Део IV

РАЗНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 30.

Органи за везу

У циљу ефикаснијег спровођења овог споразума, посебно ради једноставног и брзог повезивања носилаца обе државе уговорнице, у својству органа за везу две државе уговорнице, одређују се:

– у Југославији – Савезни завод за социјално осигурање за примену југословенских правних прописа из члана 2. став 1. под 1, 2, 4. и 5. овог споразума и Савезни завод за тржиште рада и миграције за примену југословенских правних прописа из члана 2. став 1. под 3. овог споразума;

– у Македонији – Фонд здравственог осигурања за примену македонских правних прописа из члана 2. став 1. под 1. и 3. овог споразума; Фонд пензијског и инвалидског осигурања за примену македонских правних прописа из члана 2. став 1. под 2. и 3. овог споразума; Републички завод за запошљавање за примену македонских правних прописа из члана 2. став 1. под 4. овог споразума и Министарство за рад и социјалну политику за примену македонских правних прописа из члана 2. став 1. под 5. овог споразума.

Члан 31.

Обавезе органа, правна и административна помоћ

(1) Органи за везу две државе уговорнице ће, посебним споразумом, утврдити административне мере за спровођење овог споразума.

(2) Надлежни органи и органи за везу две државе уговорнице обавештаваће се међусобно:

а) о свим предузетим мерама за спровођење овог споразума;

б) о свим променама њихових правних прописа у вези са применом овог споразума.

(3) У примени овог споразума органи и носиоци држава уговорница ће узајамно пружати бесплатну правну и административну помоћ.

(4) Органи и носиоци држава уговорница могу, у примени овог споразума, непосредно ступати у везу међусобно, као и са заинтересованим лицима или њиховим пуномоћницима.

(5) Органи и носиоци једне државе уговорнице не смеју одбити захтеве и друге поднеске због тога што су сачињени на службеном језику и писму друге државе уговорнице.

(6) Приликом примене овог споразума равноправно се употребљавају српски језик и писмо и македонски језик и писмо.

(7) Лекарске прегледе који се обављају искључиво због примене правних прописа једне државе уговорнице, а односе се на лица која на територији друге државе уговорнице имају пребивалиште или боравиште, обавиће на захтев надлежног носиоца и на његов терет, носилац према пребивалишту или боравишту. Лекарске прегледе који се обављају због примене правних прописа обе државе уговорнице обавља, на свој терет, носилац према пребивалишту или боравишту тог лица.

(8) Судска правна помоћ се, до покретања судског поступка, пружа у складу са прописима који се примењују у правној помоћи у грађанским правним стварима.

Члан 32.

Овлашћење дипломатске мисије и конзуларног представништва

Дипломатске мисије и конзуларна представништва државе уговорница могу се, без посебног пуномоћја, директно обраћати надлежним органима, органима за везу и надлежним носиоцима друге државе уговорнице ради заштите интереса својих држављана.

Члан 33.

Ослобађање од пореза и овера

(1) Ослобођење или смањење пореза и такси предвиђено прописима једне државе уговорнице за писмене поднеске или документа која се прилажу због примене њених правних прописа, односи се и на одговарајуће писмене поднеске и документа која се прилажу због примене овог споразума или правних прописа друге државе уговорнице.

(2) Исправе, документа и писмени поднесци били које врсте, који се прилажу приликом примене овог споразума, не подлежу надовери.

Члан 34.

Подношење захтева

(1) Захтеви, изјаве или правна средства која су у примени овог споразума или правних прописа једне државе уговорнице поднета органу, носиоцу или некој другој надлежној установи једне државе уговорнице, сматрају се захтевима, изјавама или правним средствима поднетим органу, носиоцу или некој другој надлежној установи друге државе уговорнице.

(2) Захтев за давање, поднет према правним прописима једне државе уговорнице, сматра се и захтевом за одговарајуће давање према правним прописима друге државе уговорнице које долази у обзир применом овог споразума.

(3) Захтеви, изјаве или правна средства, која применом правних прописа једне државе уговорнице треба поднети органу, носиоцу или некој другој надлежној установи те државе уговорнице, могу се у истом року поднети одговарајућем органу, носиоцу или некој другој установи друге државе уговорнице.

(4) У случајевима из ст. 1. до 3. овог члана наведене институције, без одлагања, достављају захтеве, изјаве или правна средства одговарајућим институцијама друге државе уговорнице непосредно или посредством органа за везу.

Члан 35.

Исплата давања

(1) Носилац надлежан за пружање давања према овом споразуму извршава своју обавезу, са ослобађајућим дејством, исплатом новчаних давања корисницима у својој националној валути.

(2) Прерачунавање давања у валуту друге државе уговорнице се врши према паритету валута који је важио на дан када је носилац надлежан за пружање давања дозначно средства исплатном органу у својој држави ради исплате корисницима у другу државу уговорницу.

(3) Накнаде предвиђене овим споразумом исплаћују се у валути оне државе уговорнице у којој се налази седиште носиоца на чији терет падају давања.

(4) Дознаке средстава из ст. 1. и 3. овог члана врше се у складу са платним прометом између две државе уговорнице.

Члан 36.

Потраживање преплаћених износа давања

(1) Носилац једне државе уговорнице, који је исплатио давање у износу већем од оног који кориснику припада, може од носиоца друге државе уговорнице затражити да од заосталих износа давања које треба да исплати кориснику задржи преплаћени износ.

(2) Преплаћени износ из става 1. овог члана се директно исплаћује носиоцу који је затражио његово задржавање.

Члан 37.

Извршни поступак

(1) Извршне одлуке судова, као и извршна решења и докази о заосталим плаћањима (исправе) надлежних органа или носилаца једне државе уговорнице о доприносима и другим потраживањима из социјалног осигурања признају се у другој држави уговорници.

(2) Признавање се може одбити само ако је у супротности са јавним поретком државе уговорнице у којој треба да се призна одлука или исправа.

(3) Извршне одлуке и исправе признате у складу са ставом 1. овог члана извршавају се у другој држави уговорници. Извршни поступак се спроводи према правним прописима који се примењују за извршење одговарајућих одлука или исправа државе уговорнице на чијој територији треба да се спроведе извршење. Одлуке и исправе морају садржати потврду о њиховој извршности (клаузула о извршењу).

(4) Примена ст. 1. до 3. овог члана не обухвата заступање у судском поступку.

Члан 38.

Накнада штете

(1) Ако лице према правним прописима једне државе уговорнице прима накнаду за штету која је настала на територији друге државе уговорнице и има према њеним правним прописима право на накнаду штете од трећег лица, тада право на ту накнаду прелази на носиоца прве државе уговорнице према њеним правним прописима.

(2) Ако је право на накнаду штете у вези са истоврсним давањима, по основу истог случаја штете, пренето, у складу са ставом 1. овог члана, носиоцима обе државе уговорнице, треће лице може исплатити накнаду штете, са ослобађајућим дејством, једном или другом носиоцу. Носиоци ће намирити своја потраживања по овом основу сразмерно давањима која исплаћују.

Члан 39.

Решавање спорова

Спорове у примени и тумачењу овог споразума решаваће договорно надлежни органи држава уговорница.

Д е о V

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 40.

Опште одредбе

(1) Овај споразум не утврђује право на давање за период пре његовог ступања на снагу.

(2) За утврђивање права на давање према овом споразуму узима се у обзир и пензијски стаж који је према правним прописима држава уговорница остварен пре његовог ступања на снагу, при чему се посебан стаж узима у обзир у признатом трајању само ако је утврђен за период пре 1. јануара 1965. године.

(3) Изузетно од одредбе члана 17. став 2. овог споразума, стаж осигурања навршен пре 1. јануара 1992. године који се према тада важећим прописима рачуна са увећаним трајањем, узима се у обзир у признатом трајању.

(4) За лице које нема држављанство држава уговорница, као ни држава са територије претходне Југославије пензијски стаж који је претходна Југославија, по основу међународних уговора закључених са другим државама, преузела на свој терет, а који је навршен на територији тих држава пада на терет носиоца оне државе уговорнице чије је републичко држављанство то лице имало на дан преузимања обавезе по основу тих међународних уговора.

(5) Овај споразум се примењује и на осигуране случајеве настале пре његовог ступања на снагу.

(6) Давања утврђена пре ступања на снагу овог споразума неће се поново утврђивати, ако овим споразумом није другачије одређено.

Члан 41.

Поновно одређивање давања

(1) Права на давања која су, од 1. јануара 1992. године до дана ступања на снагу овог споразума, утврђена према правним прописима једне државе уговорнице уз урачунавање пензијског стажа навршеног према правним прописима друге државе уговорнице, носиоци ће, по службеној дужности, поново утврдити и обрачунати износ давања применом одредаба овог споразума, при чему се правоснажност донетог решења неће сматрати препреком за поновно одређивање давања.

(2) Приликом поновног утврђивања права на давање из става 1. овог члана, носилац државе уговорнице, према чијим правним прописима је давање било утврђено, обрачунава износ давања узимајући у обзир и пензијски стаж навршен на територији других република претходне Југославије на основу кога је давање било утврђено, ако међународним уговором са државом на чијој је територији пензијски стаж навршен није другачије одређено.

(3) Права на давања која су, од 1. јануара 1992. године до дана ступања на снагу овог споразума, утврђена на основу пензијског стажа краћег од 12 месеци навршеног према правним прописима те државе уговорнице и пензијског стажа оствареног искључиво према правним прописима друге државе уговорнице, поново ће се утврдити и обрачунати применом члана 18. овог споразума.

(4) Ако су укупни износи давања, поново утврђени и обрачунати у складу са ставом 1. овог споразума, мањи од износа давања које би припадало према правним прописима државе уговорнице по којима је било утврђено, носилац те државе уговорнице исплаћује кориснику и разлику између тог износа давања и укупног износа поново утврђених и обрачунатих давања. Ова разлика се исплаћује све док укупни износ поново утврђених и обрачунатих давања не достигне висину износа давања које је раније било утврђено.

(5) Право на давање, утврђено и обрачунато применом става 1. овог члана, припада од првог дана по истеку месеца у коме је носилац, који је утврдио право на давање, покренуо поступак за поновно утврђивање и обрачун износа давања и исплаћује се директно кориснику.

Члан 42.

Ступање на снагу

(1) Овај споразум подлеже потврђивању.

(2) Држава уговорнице ће се у писменој форми, дипломатским путем, обавестити о спроведеном поступку према својим нацио-

налним правним прописима потребним за ступање на снагу овог споразума.

(3) Овај споразум ступа на снагу првог дана по истеку месеца у коме је, дипломатским путем, примљено последње писмено обавештење из става 1. овог члана.

Члан 43.

Престанак важења

(1) Овај споразум се закључује на неодређено време. Свака држава уговорница га може, у текућој календарској години, у писменој форми, дипломатским путем, отказати с последњим даном те године, при чему отказни рок не може бити краћи од шест месеци.

(2) У случају отказивања овог споразума, његове одредбе се и даље примењују на стечена права, као и на захтеве за остваривање права поднете до дана његовог отказивања.

У потврду овога опуномоћеници су потписали овај споразум и ставили печат.

Сачињено у Београду, дана 29. децембра 2000. године у два оригинала, сваки на српском и македонском језику, при чему су оба текста аутентична.

За Савезну Републику Југославију
Горан Свилановић, с. р.
савезни министар спољних
послова

За Републику Македонију
др **Срђан Керим**, с. р.
министар за иностране
послове

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу СРЈ – Међународни уговори”.

2.

На основу члана 96. тачка 2) Устава Савезне Републике Југославије, доносим

УКАЗ**О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И РЕПУБЛИКЕ ХРВАТСКЕ О СОЦИЈАЛНОМ ОСИГУРАЊУ**

Проглашава се Закон о потврђивању Споразума између Савезне Републике Југославије и Републике Хрватске о социјалном осигурању, који је донела Савезна скупштина, на седници Већа грађана од 8. маја 2001. године и на седници Већа република од 9. маја 2001. године.

ПР бр. 25
9. маја 2001. године
Београд

Председник
Савезне Републике Југославије
др **Војислав Коштуница**, с. р.

ЗАКОН**О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И РЕПУБЛИКЕ ХРВАТСКЕ О СОЦИЈАЛНОМ ОСИГУРАЊУ**

Члан 1.

Потврђује се Споразум између Савезне Републике Југославије и Републике Хрватске о социјалном осигурању, потписан 15. септембра 1997. године, у Београду, у оригиналу на српском језику и хрватском језику.

Члан 2.

Текст Споразума у оригиналу на српском језику гласи:

СПОРАЗУМ**ИЗМЕЂУ САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И РЕПУБЛИКЕ ХРВАТСКЕ О СОЦИЈАЛНОМ ОСИГУРАЊУ**

Савезна Република Југославија и Република Хрватска,
у жељи да уреде међусобне односе у области социјалног осигурања договориле су се да закључе следећи споразум:

Део I

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Дефиниције појмова

- (1) У овом споразуму следећи изрази значе:
1. „Југославија” – Савезна Република Југославија, „Хрватска” – Република Хрватска;
  2. „правни прописи” – закони, подзаконски акти, статuti и други општи акти, који се односе на области социјалног осигурања из члана 2. став 1. овог споразума;
  3. „надлежни орган” – у Југославији: савезно министарство надлежно за југословенске правне прописе из члана 2. став 1. овог споразума; у Хрватској: министарство надлежно за хрватске правне прописе из члана 2. став 1. овог споразума;
  4. „орган за везу” – орган одређен за ефикасније спровођење овог споразума;

5. „носилац” – организација, односно орган надлежан за спровођење правних прописа из члана 2. став 1. овог споразума;

6. „надлежни носилац” – носилац осигурања код кога је лице осигурано у време подношења захтева за давање или од кога има или би имало право на давање;

7. „осигураник” – лице које је осигурано или је било осигурано према правним прописима из члана 2. овог споразума;

8. „члан породице” – члан породице према правним прописима оне државе уговорнице који се примењују;

9. „пребивалиште” – место сталног боравка, односно место у коме се лице настани са намером да у њему стално живи;

10. „боравиште” – место привременог боравка, односно место у коме се лице привремено задржава или борави;

11. „пензијски стаж” – стаж осигурања, са њим изједначена времена и посебан стаж према правним прописима држава уговорница;

12. „период осигурања” – период плаћеног доприноса и период признат као такав;

13. „давање” – давање у природи и новчано давање;

14. „давање у природи” – здравствена заштита и друга давања, осим новчаних;

15. „новчано давање” – пензија, новчана накнада и друга новчана давања, укључујући њихове делове из јавних средстава, додатке, усклађивања, повећања и капиталне отпремнине.

(2) У овом споразуму остали изрази имају значење које им припада према правним прописима држава уговорница.

Члан 2.

Правни прописи на које се овај споразум односи

- (1) Овај споразум се односи:
 – на југословенске правне прописе о:
 1. здравственом осигурању, здравственој заштити и материнству;
 2. пензијском и инвалидском осигурању;
 3. осигурању за случај повреде на раду и професионалне болести;
 4. новчаној накнади за случај незапослености;
 – на хрватске правне прописе о:
 1. здравственом осигурању и здравственој заштити;
 2. пензијском и инвалидском осигурању;
 3. осигурању за случај несреће на послу и професионалне болести;
 4. осигурању за случај незапослености.
 (2) Овај споразум се односи на све правне прописе којима се обједињују, мењају или допуњују правни прописи из става 1. овог члана.

Члан 3.

Лица на која се овај споразум примењује

- Овај споразум се примењује на:
 а) лица за која важе или су важили правни прописи једне или обе државе уговорнице;
 б) друга лица која права изводе од лица назначених под а).

Члан 4.

Једнаки третман

- (1) Приликом примене правних прописа једне државе уговорнице, држављани друге државе уговорнице су изједначени са њеним држављанима.
 (2) Став 1. овог члана се не односи на:
 1. правне прописе о учењу осигурања и послодавца у органима носилаца и удружења;
 2. одредбе о терету осигурања из међународних уговора закључених са трећим државама;
 3. правне прописе о осигурању лица запослених у службеном представништву једне од држава уговорница у трећим државама или код чланова тог представништва, ако међународним уговором није другачије одређено.

Члан 5.

Изједначеност територија

- (1) Пензија, новчана накнада и друга новчана давања, изузев давања за случај незапослености, према правним прописима једне државе уговорнице не могу се умањити, ставити у стање мировања, одузети или запленити због тога што корисник има пребивалиште на територији друге државе уговорнице, уколико овим споразумом није другачије одређено.
 (2) Држављанима друге државе уговорнице са пребивалиштем на територији треће државе давања из става 1. овог члана се исплаћују под истим условима као и својим држављанима.
 (3) Став 1. овог члана се не примењује на давања по основу преостале радне способности, најниже пензије и заштитног додатка и свих других давања по основу пензијског осигурања која се остварују зависно од имовинског цензуса.

Д е о П

ОДРЕДБЕ О ПРАВНИМ ПРОПИСИМА КОЈИ СЕ ПРИМЕЊУЈУ

Члан 6.

Општа одредба

Обавеза осигурања одређује се према правним прописима оне државе уговорнице на чијој територији лице обавља посао, што важи и у случају када се седиште послодавца налази на територији друге државе уговорнице, ако одредбама чл. 7. и 8. овог споразума није другачије одређено.

Члан 7.

Посебне одредбе

- (1) Ако предузеће са седиштем на територији једне државе уговорнице упути запосленог на територију друге државе уговорнице, на њега се, најдуже до краја 24. календарског месеца, након одласка, примењују правни прописи прве државе уговорнице, као да је запослен на њеној територији.

(2) Ако лице које обавља самосталну делатност на територији једне државе уговорнице оде на територију друге државе уговорнице ради привременог обављања те делатности, на њега се, најдуже до краја 12. календарског месеца након његовог одласка, примењују правни прописи прве државе уговорнице, као да обавља делатност на њеној територији.

(3) Ако предузеће за ваздушни и копнени саобраћај са седиштем на територији једне државе уговорнице упути запосленог на територију друге државе уговорнице, примењују се правни прописи прве државе уговорнице као да је запослен на њеној територији.

(4) Посада брода, као и друга лица запослена на броду, подлежу правним прописима оне државе уговорнице под чијом заставом брод плови.

(5) Лица која обављају послове утовара и истовара брода, поправке или надзора брода у луци друге државе уговорнице подлежу правним прописима државе уговорнице којој лука припада.

(6) Лица запослена на територији једне државе уговорнице у пословници или сталном представништву предузећа чије је седиште на територији друге државе уговорнице, подлежу правним прописима друге државе уговорнице.

(7) На запослене у државним и јавним службама, службене представнике и са њима изједначена лица упућене на територију друге државе уговорнице примењују се правни прописи државе уговорнице која их је упутила.

(8) Примена правних прописа прве државе уговорнице из ст. 1. и 2. овог члана може се, изузетно, на заједнички захтев послодавца и запосленог, односно на захтев лица које самостално обавља делатност и уз сагласност надлежног органа друге државе уговорнице продужити за још 24, односно 12 месеци.

Члан 8.

Запослени у дипломатској мисији и конзуларном представништву

(1) На запослене у дипломатским мисијама и конзуларним представништвима, као и на запослене као приватна кућна послуга код чланова ових мисија и представништава, упућене на територију друге државе уговорнице примењују се правни прописи државе уговорнице из које су упућени.

(2) На запослене из става 1. овог члана који нису упућени, примењују се правни прописи државе уговорнице на чијој су територији запослени, а дипломатска мисија, односно конзуларно представништво, односно њихови чланови који их запошљавају, дужни су да се придржавају одредаба које важе за послодавца.

(3) Изузетно од става 2. овог члана запослени који су држављани државе уговорнице чија је дипломатска мисија, односно конзуларно представништво, могу се, у року од три месеца од дана запослења, определити за примену правних прописа те државе уговорнице.

Члан 9.

Изузеци

На заједнички захтев запосленог и његовог послодавца, надлежни органи држава уговорница могу договорити изузетке од чл. 6. и 7. овог споразума при чему морају узети у обзир врсту и околности запослења.

Д е о П

ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ

Поглавље 1.

БОЛЕСТ И МАТЕРИНСТВО

Члан 10.

Сабирање периода осигурања

Периоди осигурања навршени према правним прописима обе државе уговорнице се, ако је то потребно, сабирају за стицање права на давање и за одређивање трајања тог давања, под условом да се не поклапају.

Члан 11.

Давања у природи

(1) Лице које испуњава услове за право на давање у природи према правним прописима једне државе уговорнице има право на здравствену заштиту од стране носиоца његовог пребивалишта или боравишта, одређену у погледу обима, врсте и начина пружања према правним прописима који важе за тог носиоца, као да је код њега осигурано, а у трајању одређеном правним про-

писима који важе за надлежног носиоца на чији терет се заштита пружа, под условом да:

1. има пребивалиште на територији друге државе уговорнице или

2. има боравиште на територији друге државе уговорнице по основу члана 7. ст. 1, 2, 6. и 7. и члана 8. овог споразума или

3. његово стање за време боравка на територији друге државе уговорнице захтева хитно пружање здравствене заштите, а лице није отишло у другу државу уговорницу у циљу лечења.

(2) Став 1. овог члана се аналогно примењује и на чланове породице, с тим што је за чланове породице лица која имају боравиште на територији друге државе уговорнице по основу члана 7. ст. 1. и 2. овог споразума потребна сагласност надлежног носиоца.

(3) За одобрење коришћења протеза, помагала и других здравствених услуга веће вредности, неопходна је сагласност надлежног носиоца, изузев када је пружање тих услуга неопходно, јер би у противном били озбиљно угрожени живот или здравље лица из ст. 1. и 2. овог члана.

Члан 12.

Новчана давања

(1) У случајевима из члана 11. овог споразума новчана давања одобрава надлежни носилац према правним прописима које он примењује.

(2) Ако према правним прописима једне државе уговорнице износ новчаних давања зависи од броја чланова породице, надлежни носилац узима у обзир и чланове породице који имају пребивалиште на територији друге државе уговорнице.

Члан 13.

Корисници пензије

(1) На корисника пензије, остварене према правним прописима обе државе уговорнице, примењују се искључиво правни прописи оне државе уговорнице на чијој територији има пребивалиште.

(2) На корисника пензије остварене према правним прописима једне државе уговорнице који има пребивалиште на територији друге државе уговорнице, примењују се правни прописи те државе уговорнице и пружа здравствена заштита, као да је право на пензију остварено према њеним правним прописима, а на терет надлежног носиоца.

(3) Корисник пензије из става 2. овог члана, са пребивалиштем на територији једне државе уговорнице, чије стање за време боравка на територији друге државе уговорнице, захтева хитно пружање здравствених услуга има право на те услуге према правним прописима и на терет носиоца друге државе уговорнице.

Члан 14.

Носилац који пружа давања у природи према пребивалишту или боравишту лица

У случају из члана 11. став 1. и члана 13. став 2. овог споразума давања у природи пружа:

- у Југославији – организациона јединица носиоца здравственог осигурања у републици;
- у Хрватској – месно надлежни подручни уред Хрватског завода за здравствено осигурање.

Члан 15.

Накнада трошкова

(1) Надлежни носилац надокнађује носиоцу који је пружио давање утрошене износе у складу са чланом 11. чланом 13. став 2. овог споразума изузев административних трошкова.

(2) Органи за везу држава уговорница могу договорити паушално плаћање за све случајеве, или за одређене групе случајева, уместо појединачног обрачуна трошкова.

Поглавље 2.

СТАРОСТ, ИНВАЛИДНОСТ И СМРТ

Члан 16.

Сабирање пензијског стажа

(1) Ако је, према правним прописима једне државе уговорнице стицање, очување или поновно признавање права на давање условљено навршењем пензијског стажа, носилац те државе уговорнице узима у обзир, ако је потребно, и пензијски стаж навршен према правним прописима друге државе уговорнице као да је навршен према његовим правним прописима, под условом да

се периоди не поклапају, ако овим споразумом није другачије одређено.

(2) Приликом примене става 1. овог члана стаж осигурања који се, према правним прописима друге државе уговорнице рачуна са увећаним трајањем, узима се у обзир у ефективном трајању.

(3) Осигуранику – држављанину једне од држава уговорница који, и поред примене става 1. овог члана, не испуњава услове за стицање права на давање, надлежни носилац узима у обзир и пензијски стаж навршен у трећој држави са којом обе државе уговорнице имају закључене споразуме о социјалном осигурању.

(4) Ако је, према правним прописима једне државе уговорнице, право на одређено давање условљено навршењем стажа у одређеном занимању, односно послу или у занимању за које постоји посебан систем, носилац те државе уговорнице узима у обзир и пензијски стаж који је, према правним прописима друге државе уговорнице, навршен у истом занимању, односно послу или у одговарајућем систему.

(5) Ако према правним прописима једне државе уговорнице период осигурања или одређено чињенично стање продужава период у коме, да би се остварило право на давање, мора бити навршен пензијски стаж, тај период се продужава одговарајућим периодом осигурања, односно постојањем одређеног чињеничног стања (коришћење пензије, давања за случај болести, повреде на раду, незапослености и др.) у другој држави уговорници.

Члан 17.

Пензијски стаж краћи од једне године

(1) Ако је укупан пензијски стаж, који се према правним прописима једне државе уговорнице узима у обзир за обрачунавање давања краћи од 12 месеци, не одобрава давање, узима у обзир, изузев у случају када, према тим правним прописима, постоји право на давање само по основу тог пензијског стажа.

(2) Пензијски стаж из става 1. овог члана по основу кога носилац једне државе уговорнице не одобрава давање, узима у обзир носилац друге државе уговорнице за стицање, очување и поновно признавање права на давање, као и одређивање његове висине, као да је тај стаж навршен према његовим правним прописима.

Члан 18.

Утврђивање самосталног давања

Ако према правним прописима једне државе уговорнице постоји право на давање и без примене члана 16. овог споразума, надлежни носилац те државе уговорнице утврђује давање искључиво на основу пензијског стажа који се узима у обзир према тим правним прописима.

Члан 19.

Обрачун сразмерног дела давања

(1) Ако према правним прописима једне државе уговорнице постоји право на давање само уз примену члана 16. овог споразума, надлежни носилац те државе уговорнице утврђује давање на тај начин што:

1. обрачунава теоријски износ давања, који би припадао да је укупан пензијски стаж, који се узима у обзир за обрачун давања, навршен према правним прописима које он примењује. Ако износ давања не зависи од дужине пензијског стажа узима се као теоријски износ;

2. на основу тако обрачунаваног износа, утврђује износ давања сразмеран односу између пензијског стажа навршеног искључиво према правним прописима које он примењује и укупног пензијског стажа који се узима у обзир за обрачун давања;

3. утврђује износ давања сразмерно пензијском стажу навршеном према правним прописима те државе уговорнице и њеном најдужем пензијском стажу на основу кога се утврђује висина давања, у случају када је укупан пензијски стаж који се узима у обзир применом члана 16. овог споразума већи од најдужег пензијског стажа према правним прописима те државе уговорнице.

(2) Хрватски надлежни носилац неће применити одредбе става 1. овог члана у случају када је за осигураника повољније утврђивање износа давања само на основу хрватског пензијског стажа.

(3) Ако се према правним прописима износ давања обрачунава на основу зараде, плате, основице осигурања, односно уплаћеног доприноса у одређеном периоду, надлежни носилац узима у обзир зараду, плату, основицу осигурања, односно уплаћени допринос искључиво из периода осигурања навршеног према правним прописима које он примењује.

Члан 20.

Умањење, укидање и обустава исплате давања

Лица на која се овај споразум примењује не подлежу правним прописима двеју држава уговорница о умањењу, укидању или обустави исплате давања у случају њиховог истовременог коришћења.

Поглавље 3.

ПОВРЕДА НА РАДУ И ПРОФЕСИОНАЛНА БОЛЕСТ

Члан 21.

Повреда на путу до посла

(1) Лице са пребивалиштем на територији једне државе уговорнице које на путу, ради ступања на посао, по основу уговора о запослењу, у другој држави уговорници, претрпи повреду, има право на давања по основу повреде на раду према правним прописима и на терет носиоца друге државе уговорнице.

(2) Став 1. овог члана се примењује и у случају повреде коју лице претрпи, непосредно по истеку уговора о запослењу, на путу до пребивалишта.

Члан 22.

Давања у природу

(1) Лице које по основу повреде на раду или професионалне болести има право на здравствену заштиту према правним прописима једне државе уговорнице, а има пребивалиште или боравиште на територији друге државе уговорнице користи ту заштиту, на терет надлежног носиоца, од носиоца на чијем подручју има пребивалиште или боравиште, према правним прописима које тај носилац примењује, као да је код њега осигурано. За коришћење протеза, помагала и других здравствених услуга веће вредности, примењује се одредба члана 11. став 3. овог споразума.

(2) У случајевима из става 1. овог члана здравствену заштиту пружа:

у Југославији – организациона једница носиоца здравственог осигурања у републици;

у Хрватској – месно надлежни подручни уред Хрватског завода за здравствено осигурање.

(3) На накнаду трошкова насталих према ставу 1. овог члана примењује се одредбе члана 15. овог споразума.

Члан 23.

Професионалне болести

(1) Ако је одобрење давања за случај професионалне болести, према правним прописима једне државе уговорнице, условљено тиме да је болест први пут лекарски утврђена на територији те државе уговорнице, сматра се да је тај услов испуњен ако је та болест први пут утврђена на територији друге државе уговорнице.

(2) Ако је одобрење давања за случај професионалне болести, према правним прописима једне државе уговорнице, условљено тиме да је обављање делатности која може да изазове ту болест, трајало одређено време, надлежни носилац те државе уговорнице, ако је потребно, узима у обзир и време обављања такве делатности у складу са правним прописима друге државе уговорнице.

Члан 24.

Новчана давања

(1) Новчано давање за случај повреде на раду или професионалне болести одобрава, према својим правним прописима, носилац оне државе уговорнице на чијој територији је настала повреда на раду, односно последњи пут обављена делатност која може да изазове ту професионалну болест.

(2) Ако лице, које је по основу професионалне болести примало или прима новчана давања на терет носиоца једне државе уговорнице, због погоршања болести проузрокованог обављањем делатности која, према правним прописима друге државе уговорнице, може да изазове професионалну болест, поднесе захтев за давање носиоцу друге државе уговорнице, носилац прве државе уговорнице и даље сноси трошкове давања, без обзира на погоршање, према својим правним прописима. Носилац друге државе уговорнице одобрава давање у висини разлике између давања које припада након погоршања и давања које би, по основу наступања те болести, припадало према његовим правним прописима.

Члан 25.

Обавештавање дипломатске мисије и/или конзуларног представништва

О повреди на раду држављанина једне државе уговорнице запосленог на територији друге државе уговорнице која је проузроковала или би могла проузроковати смрт запосленог надлежни носилац без одлагања обавештава дипломатску мисију и/или конзуларно представништво државе уговорнице чији је он држављанин.

Поглавље 4.

НЕЗАПОСЛЕНОСТ

Члан 26.

Сабирање стажа осигурања

(1) Стаж осигурања, навршен према правним прописима једне државе уговорнице, узима се у обзир за право на давање у случају незапослености према правним прописима друге државе уговорнице, ако је незапослено лице у држави уговорници у којој остварује право на давање у последњих 12 месеци пре подношења захтева за то давање било осигурано по основу запослења укупно најмање 9 месеци.

(2) Услов минималног периода запослења од 9 месеци не односи се на незапослена лица чије је запослење било предвиђено на дужи рок, али је окончано, без њихове кривице, пре навршених 9 месеци или која имају пребивалиште на територији државе уговорнице у којој подносе захтев за давање.

Поглавље 5.

ДАВАЊЕ ЗА СЛУЧАЈ СМРТИ

Члан 27.

Ако давање за случај смрти постоји према правним прописима обе државе уговорнице, примењују се искључиво правни прописи оне државе уговорнице на чијој територији је умрло лице имало пребивалиште.

Део IV

РАЗНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 28.

Органи за везу

У циљу ефикаснијег спровођења овог споразума, посебно ради једноставног и брзог повезивања носилаца обе државе уговорнице, у својству органа за везу две државе уговорнице, одређују се:

у Југославији – Савезни завод за социјално осигурање за примену југословенских правних прописа из члана 2. став 1. тач. 1., 2. и 3. овог споразума и Савезни завод за тржиште рада и миграције за примену југословенских правних прописа из члана 2. став 1. тачка 4. овог споразума;

у Хрватској – Хрватски завод за здравствено осигурање за примену хрватских правних прописа из члана 2. став 1. тач. 1. и 3. овог споразума, Републички фонд пензијског и инвалидског осигурања радника Хрватске за примену хрватских правних прописа из члана 2. став 1. тач. 2. и 3. овог споразума и Хрватски завод за запошљавање за примену хрватских правних прописа из члана 2. став 1. тачка 4. овог споразума.

Члан 29.

Обавезе органа, правна и административна помоћ

(1) Надлежни органи две државе уговорнице ће, посебним споразумом, утврдити начин примене овог споразума, који ступа на снагу истовремено са овим споразумом.

(2) Органи за везу две државе уговорнице ће, у оквиру своје надлежности, утврдити административне мере за спровођење овог споразума и споразума из става 1. овог члана.

(3) Надлежни органи и органи за везу две државе уговорнице обавештаваће се међусобно:

а) о свим предузетим мерама за спровођење овог споразума;

б) о свим променама њихових правних прописа у вези са применом овог споразума.

(4) У примени овог споразума органи и носиоци држава уговорница ће узајамно пружати бесплатну службену помоћ.

(5) Органи и носиоци држава уговорнице могу, у примени овог споразума, непосредно међусобно ступати у везу, као и са заинтересованим лицима или њиховим пуномоћницима.

(6) Органи и носиоци једне државе уговорнице не смеју одбити захтеве и друге поднеске због тога што су написани на службеном језику и писму друге државе уговорнице.

(7) Приликом примене овог споразума равноправно се употребљавају српски језик и писмо и хрватски језик и писмо.

(8) Лекарске прегледе који се обављају искључиво због примене правних прописа једне државе уговорнице, а односе се на лица која на територији друге државе уговорнице имају пребивалиште или боравиште, обавиће на захтев надлежног носиоца и на његов терет, носилац према пребивалишту или боравишту. Лекарске прегледе који се обављају због примене правних прописа обе државе уговорнице обавља на свој терет носилац према пребивалишту или боравишту тог лица.

(9) Судска правна помоћ се пружа у складу са прописима који се примењују у правној помоћи у грађанским правним стварима.

Члан 30.

Овлашћења дипломатских мисија и конзуларних представништва

Дипломатске мисије и конзуларна представништва држава уговорница могу се, без посебног пуномоћја, директно обраћати надлежним органима, органима за везу и надлежним носиоцима друге државе уговорнице ради заштите интереса својих држављана.

Члан 31.

Ослобађање од пореза и овера

(1) Ослобађање или смањење пореза и такси предвиђено прописима једне државе уговорнице за писмене поднеске или документа која се прилажу због примене њених правних прописа, односи се на одговарајуће писмене поднеске и документа која се прилажу због примене овог споразума или правних прописа друге државе уговорнице.

(2) Исправе, документа и писмени поднесци било које врсте, који се прилажу приликом примене овог споразума, не подлежу овери.

Члан 32.

Подношење захтева

(1) Захтеви, изјаве или правна средства која су у примени овог споразума или правних прописа једне државе уговорнице, поднета органу, носиоцу или некој другој надлежној служби једне државе уговорнице сматрају се захтевима, изјавама или правним средствима поднетим органу, носиоцу или некој другој надлежној служби друге државе уговорнице.

(2) Захтев за давања, поднет према правним прописима једне државе уговорнице, сматра се и захтевом за одговарајуће давања према правним прописима друге државе уговорнице које долази у обзир применом овог споразума.

(3) Захтеви, изјаве или правна средства, која применом правних прописа једне државе уговорнице треба поднети органу, носиоцу или некој другој надлежној служби те државе уговорнице, могу се у истом року поднети одговарајућем органу, носиоцу или некој другој надлежној служби друге државе уговорнице.

(4) У случајевима из ст. 1. до 3. овог члана наведене службе одмах прослеђују захтеве, изјаве или правна средства одговарајућим службама друге државе уговорнице непосредно или посредством органа за везу.

Члан 33.

Исплата давања

(1) Носилац надлежан за пружање давања према овом споразуму извршава своју обавезу, са ослобађајућим дејством, исплатом новчаних давања корисницима у својој националној валути.

(2) Прерачунавање давања у валуту друге државе уговорнице се врши према паритету валута који је важио на дан када је носилац надлежан за пружање давања доznaчио средства исплатном органу у својој држави ради исплате корисницима у другу државу уговорницу.

(3) Накнаде предвиђене овим споразумом исплаћују се у валути оне државе уговорнице у којој се налази седиште носиоца на чији терет падају давања.

(4) Дознаке средстава из ст. 1. и 2. овог члана врше се у складу са споразумом о плаћању између две државе уговорнице.

Члан 34.

Потраживање преплаћених износа давања

(1) Носилац једне државе уговорнице, који је исплатио давања у износу већем од оног који кориснику припада, може од носиоца друге државе уговорнице затражити да од заосталих износа давања које треба да исплати кориснику задржи преплаћени износ.

(2) Преплаћени износ из става 1. овог члана се директно исплаћује носиоцу који је затражио његово задржавање.

Члан 35.

Извршни поступак

(1) Извршне одлуке судова, као и извршна решења и докази о заосталим плаћањима (исправе) надлежних органа и носилаца једне државе уговорнице о доприносима и другим потраживањима из социјалног осигурања признају се у другој држави уговорници.

(2) Признавање се може одбити само ако је у супротности са јавним поретком државе уговорнице у којој треба да се призна одлука или исправа.

(3) На основу извршних одлука и исправа признатих у складу са ставом 1. овог члана спороводи се извршење у другој држави уговорници. Извршни поступак се спроводи према правним прописима који се примењују за одговарајуће одлуке или исправе државе уговорнице на чијој територији треба да се спороведе извршење. Одлуке и исправе морају садржати потврду о њиховој извршности (клаузула о извршењу).

(4) Примена ст. 1. до 3. овог члана не обухвата заступање у судском поступку.

Члан 36.

Накнада штете

(1) Ако лице које према правним прописима једне државе уговорнице прима давања за штету која је настала на територији друге државе уговорнице и има према њеним правним прописима право на накнаду штете од трећег лица, тада право на ту накнаду прелази на носиоца прве државе уговорнице према његовим правним прописима.

(2) Ако је право на накнаду штете у вези с истоврсним давањима, по основу истог случаја штете, пренето, у складу са ставом 1. овог члана, носиоцима обе државе уговорнице, треће лице може исплатити накнаду штете, са ослобађајућим дејством, једном или другом носиоцу. Носиоци ће намирити своја потраживања по овом основу сразмерно давањима која исплаћују.

Члан 37.

Решавање спорова

Спорове у примени и тумачењу овог споразума решаваће договорно надлежни органи држава уговорница.

Д е о V

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 38.

Прелазне одредбе

(1) Овај споразум не утврђује право на давања за период пре његовог ступања на снагу.

(2) За утврђивање права на давања према овом споразуму узима се у обзир и пензијски стаж који је према правним прописима држава уговорница остварен пре његовог ступања на снагу, при чему се посебан стаж узима у обзир у признатом трајању само ако је утврђен за период пре 1. јануара 1965. године.

(3) Изузетно из одредбе члана 16. став 2. овог споразума, стаж осигурања наврешен пре 8. октобра 1991. године, који се према тада важећим прописима рачунао са увећаним трајањем, узима се у обзир у признатом трајању.

(4) Овај споразум се примењује и на осигуране случајеве настале пре његовог ступања на снагу.

(5) Давања утврђена пре ступања на снагу овог споразума неће се поново утврђивати, ако овим споразумом није другачије одређено.

Члан 30.

Поновно одређивање давања

(1) Права на давања која су, од 8. октобра 1991. године до дана ступања на снагу овог споразума, утврђена према правним прописима једне државе уговорнице уз урачунавање лезнијског стажа

навршеног према правним прописима друге државе уговорнице, носиоци ће по службеној дужности поново утврдити и обрачунати износ давања применом одредаба овог споразума, при чему се правоснажност донетог решења неће сматрати препреком за поновно одређивање давања.

(2) Приликом поновног утврђивања права на давање из става 1. овог члана, носилац државе уговорнице, према чијим правним прописима је давање било утврђено, обарачунава износ давања узимајући у обзир и пензијски стаж навршен на територији других република Социјалистичке Федеративне Републике Југославије на осниву кога је давање било утврђено, ако међународним уговором са државом на чијој је територији пензијски стаж навршен није друкчије одређено.

(3) Права на давања која су од 8. октобра 1991. године до дана ступања на снагу овог споразума, утврђена на основу пензијског стажа краћег од 12 месеци навршеног према правним прописима те државе уговорнице и пензијског стажа оствареног искључиво према правним прописима друге државе уговорнице, поново ће се утврдити и обрачунати применом члана 17. овог споразума.

(4) Ако су укупни износи давања, поново утврђени и обрачунати у складу са ставом 1. овог члана мањи од износа давања које би припадало према правним прописима државе уговорнице по којима је било утврђено, носилац те државе уговорнице исплаћује кориснику и разлику између тог износа давања и укупног износа поново утврђених и обрачунатих давања. Ова разлика се исплаћује све док укупни износ поново утврђених и обрачунатих давања не достигне висину износа давања које је раније било утврђено.

(5) Право на давање, утврђено и обрачунато применом става 1. овог члана, припада од првог дана по истеку месеца у коме је носилац, који је утврдио право на давање, покренуо поступак за поновно утврђивање и обрачун износа давања и исплаћује се директно кориснику.

Члан 40.

Избор носиоца по претежном стажу осигурања

Лице коме је, пре 8. октобра 1991. године, право на давање утврдио носилац једне државе уговорнице на основу последњег осигурања, може, у року од годину дана од дана ступања на снагу овог споразума, поднети захтев носиоцу друге државе уговорнице за утврђивање права на давање на основу претежног стажа осигурања, применом правних прописа који су важили у време остваривања тог права, под условом да није искористило право избора носиоца.

Члан 41.

Ратификација и ступање на снагу

- (1) Овај споразум подлеже ратификацији.
- (2) Овај споразум ступа на снагу првог дана по истеку месеца у коме су размењени ратификациони инструменти.

Члан 42.

Трајање и отказивање

(1) Овај споразум се закључује на неодређено време. Свака држава уговорница га може у текућој календарској години, у писменој форми, дипломатским путем, отказати с последњим даном те године, при чему отказни рок не може бити краћи од шест месеци.

(2) У случају отказивања овог споразума његове одредбе се и даље примењују на стечена права, као и на захтеве за остваривање права поднете до дана његовог отказивања.

У потврду овога опуномоћеници су потписали овај споразум и ставили печат.

Сачињено у Београду дана 15. 9. 1997. у два оригинала сваки на српском језику и хрватском језику, при чему су оба текста подједнако аутентична.

За Савезну Републику Југославију
Милан Милутиновић, с. р.

За Републику Хрватску
Мате Гранић, с. р.

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу СРЈ - Међународни уговори”.

3.

На основу члана 96. тачка 2) Устава Савезне Републике Југославије, доносим

У К А З**О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ САВЕЗНЕ ВЛАДЕ САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И ВЛАДЕ ИТАЛИЈАНСКЕ РЕПУБЛИКЕ О УЗАЈАМНОМ ПОДСТИЦАЊУ И ЗАШТИТИ УЛАГАЊА, СА ПРОТОКОЛОМ**

Проглашава се Закон о потврђивању Споразума између Савезне владе Савезне Републике Југославије и Владе Италијанске Републике о узајамном подстицању и заштити улагања, са Протоколом, који је донела Савезна скупштина, на седници Већа грађана од 8. маја 2001. године и на седници Већа република од 9. маја 2001. године.

ПР бр. 26
9. маја 2001. године
Београд

Председник
Савезне Републике Југославије
др **Војислав Коштуница**, с. р.

З А К О Н**О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ САВЕЗНЕ ВЛАДЕ САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И ВЛАДЕ ИТАЛИЈАНСКЕ РЕПУБЛИКЕ О УЗАЈАМНОМ ПОДСТИЦАЊУ И ЗАШТИТИ УЛАГАЊА, СА ПРОТОКОЛОМ**

Члан 1.

Потврђује се Споразум између Савезне владе Савезне Републике Југославије и Владе Италијанске Републике о узајамном подстицању и заштити улагања са Протоколом, потписан 11. децембра 2000. године у Риму, у оригиналу на српском, италијанском и енглеском језику.

Члан 2.

Текст Споразума са Протоколом у оригиналу на српском језику гласи:

СПОРАЗУМ**ИЗМЕЂУ САВЕЗНЕ ВЛАДЕ САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И ВЛАДЕ ИТАЛИЈАНСКЕ РЕПУБЛИКЕ О УЗАЈАМНОМ ПОДСТИЦАЊУ И ЗАШТИТИ УЛАГАЊА**

Савезна влада Савезне Републике Југославије и Влада Италијанске Републике (у даљем тексту: Стране Уговорнице),

У жељи да створе повољне услове за бољу економску сарадњу између двеју држава, посебно у вези улагања улагача једне Стране уговорнице на територији друге Стране Уговорнице и

Свесне да ће узјамано подстицање и заштита таквих улагања, заснованих на међународним споразумима, подстаћи предузетничке иницијативе и тиме допринети бржем напретку обеју Страна Уговорница;

Сагласиле су се о следећем:

Члан 1.

Дефиниције

1. Израз „улагање” означава сваку врсту средстава која држављанин или правно лице једне Стране Уговорнице улаже на територији друге Стране Уговорнице, у складу са законима и прописима ове друге, без обзира на изабрану правну форму, као и правни оквир.

Не ограничавајући општу природу горе поменутог, израз „улагање” ће посебно, мада не и искључиво, обухватити:

(а) покретну и непокретну имовину и сва друга права in rem као што су хипотека, залога или јемство;

(б) акције, обвезнице, акцијски капитал као и друге врсте хартија од вредности уопште;

(в) новчана потраживања или ма које друго потраживање за било коју врсту услуга, која имају економску вредност, везана за улагање, као и за поново уложене приносе и капиталне приносе;

(г) права интелектуалне својине, као што су ауторска права и друга сродна права и права индустријске својине, као што су патенти, лиценце, заштитни знаци, индустријски дизајн или модели, као и технички процеси, „goodwill” и „know-how”.

(д) економска и друга права која потичу од концесија датих у складу са законима и прописима Стране Уговорнице на чијој територији се врши улагање, укључујући концесије за истраживање, вађење и коришћење природних богатстава;

(е) свако повећање вредности почетног улагања.

Никаква промена облика у коме се средства улажу неће утицати на њихов карактер као улагања.

2. Израз „улагач” означава држављанина или правно лице једне Стране Уговорнице које врши улагања на територији друге Стране Уговорнице, исто тако као и његове филијале и подружнице у иностранству;

(а) Израз „држављанин”, када се односи на једну Страну Уговорницу, означава физичко лице које има држављанство те Стране Уговорнице у складу са њеним законима;

(б) Израз „правно лице” означава правно лице установљено, основано или на други начин правовалано организовано у складу са законима и прописима једне Стране Уговорнице, које има седиште на територији те Стране Уговорнице, а врши улагања на територији друге Стране Уговорнице.

3. Израз „приноси” означава износе које доноси улагање, укључујући посебно добит или камате, камату на приход, капиталну добит, дивиденде, ауторске хонораре или провизију, накнаду за техничке услуге, као и сваки други облик плаћања било у новцу или у природи, у вези са улагањем.

4. Израз „територија” означава површину обухваћену копненим границама као и ваздушни простор и море, поморске и зоне морског дна на којима Страна Уговорница има суверена права и јурисдикцију, у складу са својим националним законима и прописима и међународним правом.

5. „Споразум о улагању” означава споразум између једне Стране Уговорнице (или њене агенције или институције) и улагача друге Стране уговорнице.

„Уговор о улагању” означава споразум између улагача једне Стране Уговорнице и улагача друге Стране Уговорнице.

6. „Недискриминаторни третман” означава третман који је повољан најмање као национални третман или третман најповлашћеније нације.

7. „Право приступа” означава право једне Стране Уговорнице да јој се одобри улагање на територији друге Стране Уговорнице у складу са сопственим законима.

Члан 2.

Подстицање и заштита улагања

1. Свака Страна Уговорница ће подстицати и стварати повољне услове за улагаче друге Стране Уговорнице да врше улагања на њеној територији.

2. Улагања улагача једне Стране Уговорнице уживаће правичан и равноправан третман, пуну заштиту и безбедност на територији друге Стране Уговорнице, у складу са чланом 3. овог споразума.

3. Свака Страна Уговорница ће обезбедити да управљање, одржавање, коришћење, трансформација, уживање или уступање улагања која улагачи друге Стране Уговорнице врше на њеној територији, као и компаније и предузећа у којима се врше ова улагања, никада нипошто не буду оштећена неоправданим или дискриминаторним мерама.

4. Свака Страна Уговорница ће, на својој територији, уређивати и одржавати правни оквир који ће њеним улагачима бити гаранција континуитета правног третмана, укључујући поштовање, у доброј вери, свих преузетих обавеза које се тичу сваког појединог улагача.

Члан 3.

Национални третман и третман најповлашћеније нације

1. Свака Страна Уговорница ће свим улагањима и приносима од улагања на својој територији, доделити третман који неће бити мање повољан од оног који додељује улагањима која врше и приносима које остварују њени сопствени улагачи или улагачи било које треће државе.

2. Свака Страна Уговорница ће на својој територији улагачима друге Стране Уговорнице у погледу њиховог управљања, одржавања, коришћења, уживања или располагања њиховим улагањима, обезбедити третман који није мање повољан од оног који додељује сопственим улагачима или улагачима ма које треће државе, зависно од тога који је повољнији.

3. У случају да законодавство једне или друге Стране Уговорнице, или међународне обавезе једне од Страна Уговорница које су на снази, или могу да ступе на снагу убудуће, стварају правни оквир у складу са којим би улагачи једне Стране Уговорнице требало да добију повољнији третман од оног који им обезбеђује овај Споразум, такав третман који се обезбеђује улагачима других страна биће обезбеђен и улагачима односне Стране Уговорнице.

4. Одредбе ст. 1, 2. и 3. овог члана неће се тумачити тако да обавезују једну Страну Уговорницу да улагачима друге Стране Уговорнице даје било какву предност у третману, преференцијале или привилегије које прва Страна Уговорница може дати улагачима трећих земаља, на основу:

(1) чланства у економској унији, царинској унији, слободној трговинској зони, монетарној унији или сличног међународног споразума којим се оснивају такве уније или успостављају други облици међународне сарадње, чији потписник јесте или може постати било која Страна Уговорница, или

(2) било каквог међународног споразума или аранжмана који се у целисти или делимично односи на избегавање двоструког опорезивања или на олакшавање локалне пограничне трговине.

Члан 4.

Накнада штете и губитака

1. Ако улагање улагача једне Стране Уговорнице на територији друге Стране Уговорнице претрпи штету или губитке услед рата, других оружаних сукоба, ванредног стања, побуна или сличних догађаја, Страна Уговорница на чијој територији је извршено улагање обезбедиће одговарајућу накнаду таквих губитака и штете, без обзира да ли су те губитке или штету изазвале владине снаге или други субјекти. Накнада ће бити слободно трансферабилна без непотребног одлагања.

2. Улагачима ће, као што је наведено у ставу 1. овог члана, бити обезбеђен третман који неће бити мање повољан од оног који Страна Уговорница, на чијој територији су настали губици или штета, обезбеђује сопственим улагачима или улагачима било које треће земље, са посебним освртом на накнаду штете.

Члан 5.

Национализација и експропријација

1. Улагања улагача било које Стране Уговорнице неће бити национализована, експроприсана нити подвргнута мерама по дејству једнаким национализацији (у даљем тексту: „експропријација”) на територији друге Стране Уговорнице, осим у јавном интересу. Експропријација ће се вршити уз примену закона, на недискриминаторној основи, уз одговарајућу накнаду која ће се извршити без непотребног одлагања. Таква накнада ће одговарати тржишној вредности експроприсаног улагања непосредно пре експропријације или пре но што је предстојећа експропријација постала опште позната чињеница, зависно од тога шта се пре догодило; укључиваће камату обрачунату до датума исплате и биће исплаћена без непотребног одлагања и слободно трансферабилна.

2. У случају да је предмет национализације или експропријације или слично заједничко улагање, улагање улагача ће бити пропечено у валути у којој је уложено.

Накнада ће се сматрати праведном и правичном ако је исплаћена у валути у којој је страни улагач извршио улагање или у било којој другој валути коју улагач прихвати.

Накнада ће бити исплаћена без непотребног одлагања, у року не дужем од 3 месеца од датума када је донета одлука о њеној вредности.

Накнада ће укључивати камату обрачунату по онсову LIBOR-а на шестомесечном нивоу, од датума национализације или експропријације до датума исплате.

3. Оштећени улагач имаће право, у складу са законима и прописима Стране Уговорнице која врши експропријацију, да тражи да судско или друго независно тело те Стране Уговорнице изврши неодложно разматрање његовог случаја и вредновање његовог улагања у складу са принципима дефинисаним у овом члану.

4. Уколико улагач и надлежно тело не могу да постигну споразум, износ накнаде ће бити одређен према процедури за решавање спорова у складу са чланом 9. овог споразума. Накнада ће бити слободно трансферабилна.

5. У случају да Страна Уговорница и улагач не могу да постигну споразум у току национализације или експропријације, накнада ће се заснивати на истим параметрима и девизним курсевима који су узети у обзир у документима на основу којих је улагање извршено. На такву накнаду ће се примењивати девизни курс који је преовлађивао на дан непосредно пре објаве национализације или експропријације.

6. Ако експроприсана имовина, било у целисти или делимично, не служи предвиђеној сврси у јавном интересу, у складу са на закону заснованом одлуком о експропријацији, експроприсани власник или његов наследник су овлашћени да откупе ту имовину по тржишној вредности на бази реципроцитета.

Члан 6.

Репатријација капитала, добити и прихода

1. Свака Страна Уговорница ће гарантовати да улагачи друге Стране Уговорнице, након плаћања фискалних и других обавеза улагача, могу посебно, мада не и искључиво, слободно да трансферишу у иностранство, без непотребног одлагања, како следи:

(а) капитал и додатни капитал укључујући поново уложени приход који се користи за одржавање и повећање капитала;

(б) нето приход, дивиденде, ауторске хонораре, плаћање помоћи и техничких услуга, камате и другу добит;

(в) приход који потиче од потпуне или делимичне продаје или потпуне или делимичне ликвидације улагања;

(г) средства од отплате зајмова у вези са улагањем и исплату односних камата;

(д) накнаде и плаћања држављанима једне Стране Уговорнице за рад и услуге извршене у вези са улагањем обављеним на територији друге Стране Уговорнице, у износу и на начин прописан националним законима и важежим прописима.

(ђ) плаћања у вези са чл. 7, 8. и 9. овог споразума.

2. Сви трансфери предвиђени овим споразумом биће извршени без непотребног одлагања а, у сваком случају, у року од шест месеци од датума када је улагач поднео захтев с тим у вези. Горе поменути трансфери ће се вршити у ма којој конвертибилној валути по преовлађујућем девизном курсу који се примењује на дан када улагач подноси захтев за трансфер, са изузетком одредбе из става 2. члана 5. која се односи на девизни курс који се примењује у случају национализације или експропријације.

3. Фискалне обавезе сматраће се извршеним када је улагач окончао процедуру предвиђену законом Стране Уговорнице на чијој територији је извршено улагање.

Члан 7.

Суброгација

1. Ако једна Страна уговорница или њена наименована институција изврши плаћање сопственим улагачима према гаранцији одобреној за улагање на територији друге Стране Уговорнице, друга Страна Уговорница ће признати:

(1) доделу права улагача првој Страни Уговорници;

(2) да је прва Страна Уговорница или њена опуномоћена институција овлашћена да остварује таква права и реализује таква потраживања на основу суброгације и преузме обавезе које се односе на улагања.

2. тако суброгирана права и потраживања, утврђена у ставу 1. овог члана, неће премашивати првобитна права или потраживања улагача.

3. Суброгација права и обавеза осигураног улагача примењиваће се на трансфер плаћања извршених у складу са чл. 4, 5 и 6. овог споразума.

Члан 8.

Решавање спорова између једне Стране Уговорнице и улагача друге Стране Уговорнице

1. Било какав спор између једне од Страна Уговорница и улагача друге Стране Уговорнице, у вези улагања, укључујући спорове у погледу износа накнаде, решаваће се, ако је могуће, путем консултација или преговора.

2. У случају да улагач и једна Страна Уговорница имају споразум о улагању, примењиваће се процедура за решавање спорова предвиђена тим споразумом о улагању, утврђена у складу са овим споразумом и законодавством поменуте Стране Уговорнице.

3. Ако такав спор не може да се реши као у ставу 1. у року од шест месеци од датума подношења писменог захтева за његово решавање, улагач може, по свом избору, да поднесе спор на решавање:

(а) суду Стране Уговорнице који има територијалну јурисдикцију;

(б) *ad hoc* арбитражном суду, у складу са Арбитражним правилима Комисије Уједињених нација за међународну трговину (UNCITRAL), а Страна Уговорница која је домаћин преузима обавезе да прихвати обраћање поменутом арбитражном суду;

(в) Међународном центру за решавање инвестиционих спорова, да спроведе арбитражну процедуру у складу са Конвенцијом о решавању инвестиционих спорова између држава и држављана других држава, отвореном за потписивање у Вашингтону 18. марта 1965. године, у случају да су обе Стране Уговорнице потписнице Конвенције.

4. Обе Стране Уговорнице ће се уздржати од преговора дипломатским путем о било ком питању које је предмет арбитражне процедуре или предузетих правних поступака до њиховог окончања, сем ако ниједна од Страна Уговорница не примени одлуку арбитражног трибунала или суда у року утврђеном одлуком трибунала, или у периоду који може да се одреди у складу са међународним или домаћим правним прописима примењивим на тај случај.

Члан 9.

Решавање спорова између Страна Уговорница

1. Било какав спор који настане између Страна Уговорница у вези са тумачењем или применом овог споразума решаваће се, ако је могуће, на пријатељски начин, путем консултација или преговора.

2. Ако спор не може да се реши у року од шест месеци од датума када је једна Страна Уговорница послала обавештење

другој Страни Уговорници, спор ће, на захтев једне од Страна Уговорница, бити упућен *ad hoc* арбитражном суду, како је предвиђено овим чланом.

3. Арбитражни суд ће бити основан у року од два месеца од пријема захтева за арбитражу, свака Страна Уговорница ће именовати једног арбитра. Председник ће бити именован у року од три месеца од датума именовања два арбитра.

4. Ако се таква именовања не обаве током периода утврђених у ставу 3. овог члана и једна и друга Страна Уговорница може у одсуству било каквог другог аранжмана, да позове председника Међуна-родног суда правде да обави ова именовања. Ако је председник држављанин било које од Страна Уговорница или ако је из неког другог разлога спречен да изврши именовања, затражиће се од потпредседника да то учини. Ако је потпредседник држављанин једне од Страна Уговорница или ако је из неког другог разлога спречен да обави именовање, следећи по старешинству члана Међународног суда правде, који није држављанин ниједне од Страна Уговорница, биће замољен да обави именовања.

5. Арбитражни суд ће доносити пресуде већином гласова, а његове пресуде ће бити обавезујуће. Свака Страна Уговорница ће сносити трошкове сопственог арбитра и његовог учешћа у раду суда. Трошкове председника и све остале трошкове Стране Уговорнице ће сносити подједнако. Арбитражни суд ће утврдити сопствена правила судског поступка.

Члан 10.

Односи између Страна Уговорница

Одредбе овог споразума ће се примењивати без обзира да ли Стране Уговорнице имају или немају дипломатске или конзуларне односе.

Члан 11.

Примена Споразума

1. Одредбе овог споразума ће се примењивати на улагања улагача једне Стране Уговорнице настала пре, као и после датума ступања на снагу овог споразума, а биће примењиване од датума ступања на снагу овог споразума.

2. Кад се материја регулише истовремено овим споразумом и неким другим међународним споразумом, који су потписале обе Стране Уговорнице, или општим одредбама Међународног права, на Стране Уговорнице и њихове улагаче ће се примењивати најповољније одредбе.

3. Када је третман који једна Страна Уговорница даје улагачима друге Стране Уговорнице, у складу са својим законима и прописима или другим одредбама или посебним уговором или овлашћењима за улагања или споразумима, повољнији од третмана предвиђеног овим споразумом, примењиваће се најповољнији третман.

4. Када после датума улагања морају да се изврше неке измене у законодавству једне од Страна Уговорница које, било директно или индиректно, регулишу улагање, улагач ће, на свој захтев, имати исти третман који је примењиван у време када је извршено улагање.

Члан 12.

Консултације

Представници Страна Уговорница ће, када је потребно, обављати консултације у вези са питањима која се односе на примену овог споразума. Све консултације ће се вршити на предлог једне од Страна Уговорница, у време и у месту, које буде договорено дипломатским путем.

Члан 13.

Ступање на снагу Споразума

Овај споразум ће ступити на снагу од датума последњег од два писмена обавештења којим две Стране Уговорнице обавештавају једна другу да су окончале њихове интерне процедуре које се односе на ступање на снагу.

Члан 14.

Трајање и престанак важења Споразума

1. Овај споразум остаје на снази у периоду од десет година од датума слања обавештења у складу са чланом 13, а након тога ће бити продужен за период од десет година, уколико ниједна Страна Уговорница не обавести писмено другу Страну Уговорницу о својој одлуци да раскине овај споразум, а најмање годину дана пре датума његовог престанка важења.

2. У погледу улагања извршених пре датума престанка важења, као што је предвиђено у ставу 1. овог члана, одредбе чл. 1. до 12. ће остати на снази у наредном периоду од пет година од горе поменутих датума.

У потврду чега су доле потписана лица, ваљано овлашћена од својих влада, потписала овај споразум.

Сачињено у Риму дана 11.12.2000. године у два оригинала, на српском, италијанском и енглеском језику, с тим што је сваки текст подједнако аутентичан. У случају разлике у тумачењу, енглески текст ће имати превагу.

За Савезну владу
Савезне Републике Југославије
Горан Свилановић, с. р.

За Владу
Италијанске Републике
Ламберто Дини, с. р.

ПРОТОКОЛ

О ПОТПИСИВАЊУ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ САВЕЗНЕ ВЛАДЕ САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И ВЛАДЕ ИТАЛИЈАНСКЕ РЕПУБЛИКЕ О УЗАЈАМНОМ ПОДСТИЦАЊУ И ЗАШТИТИ УЛАГАЊА

Стране Уговорнице су се такође договориле о следећим клаузулама, које ће се сматрати саставним делом Споразума.

1. У вези са чланом 1.

Одредбе овог споразума ће се примењивати и на све активности везане за улагање.

Ове активности обухватају посебно, мада не и искључиво: организацију, надзор, рад, одржавање и размештај компанија, филијала, агенција, канцеларија, фабрика или других организација за вођење посла; набавку, коришћење, заштиту и располагање свим врстама имовине укључујући интелектуалну својину; позајмљивање средстава; куповину, емитовање и продају акција и других хартија од вредности; и куповину девиза за увоз.

2. У вези са чланом 2.

а) Свака Страна Уговорница ће обезбедити ефективна средства утврђених потраживања и остварених права у погледу улагања и споразума о улагању.

б) У складу са својим законима и прописима, свака Страна Уговорница ће, што је могуће повољније, регулисати питања везана за улазак, боравак, рад и кретање држављана друге Стране Уговорнице који предузимају активности везане за улагања по овом споразуму и чланова њихових породица на њеној територији.

в) Правним лицима, конституисаним у складу са применљивим законима или прописима једне Стране Уговорнице, која поседују или надзиру улагачи друге Стране Уговорнице, биће дозвољено да ангажују врхунско руководеће особље по свом избору, без обзира на националност, у складу са законодавством Стране Уговорнице која је домаћин.

3. У погледу члана 3.

Све активности везане за обезбеђивање, продају и транспорт сировинског и прерађеног материјала, енергије, горива и производних средстава, као и друге врсте операција везане за њих и повезане са инвестиционим активностима по овом споразуму, на територији друге Стране Уговорнице, добиће третман који неће бити мање повољан од оног који се даје сличним активностима и иницијативама које предузимају улагачи Стране Уговорнице домаћина и улагачи трећих земаља.

4. У погледу члана 5.

Било која мера предузета у погледу улагања којом се ускраћују финансијски извори или друга средства од улагања или наноси значајна штета вредности истог улагања, предузета у јавном интересу, сматраће се једном од мера поменутих у ставу 1. члана 5.

5. У погледу члана 8.

У члану 8 (3) (б), арбитража ће се обављати у складу са арбитражним стандардима Закона о међународној трговини Комисије Уједињених нација (UNCITRAL) као и сходно следећим одредбама:

(а) Арбитражни суд ће бити састављен од три арбитра: ако нису држављани било једне или друге Стране Уговорнице, они ће бити држављани земље која има дипломатске односе са обе Стране Уговорнице.

Именовање арбитра, када је потребно, сходно Правилима UNCITRAL-а, обавиће председник Арбитражног института Штокхолмске коморе, у својству овлашћеног лица за именовање. Арбитража ће се обавити у Штокхолму, осим ако се две стране у арбитражном спору не договоре друкчије.

(б) При доношењу пресуда, Арбитражни суд ће у сваком случају примењивати и одредбе садржане у овом споразуму, као и принципе међународног права признате од двеју Страна Уговорница.

Признавање и примена арбитражне одлуке на територији Страна Уговорница управљаће се према њиховим националним законодавствима у вези с тим, у складу са релевантним међународним конвенцијама чије су оне потписнице.

У потврду чега су доле потписана лица, ваљано овлашћена од стране својих влада, потписала овај протокол.

Сачињено у Риму, дана 11.12.2000. у два оригинала, на српском, енглеском и италијанском језику, с тим што су сви текстови подједнако аутентични.

У случају разлике у тумачењу, енглески текст ће имати превагу.

За Савезну владу
Савезне Републике Југославије
Горан Свилановић, с. р.

За Владу
Италијанске Републике
Ламберто Дини, с. р.

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу СРЈ – Међународни уговори”.

4.

На основу члана 96. тачка 2) Устава Савезне Републике Југославије, доносим

У К А З**О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ПОТВРЂИВАЊУ УГОВОРА ИЗМЕЂУ САВЕЗНЕ ВЛАДЕ САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И ВЛАДЕ ДЕМОКРАТСКЕ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ КОРЕЈЕ О ИЗБЕГАВАЊУ ДВОСТРУКОГ ОПОРЕЗИВАЊА У ОДНОСУ НА ПОРЕЗЕ НА ДОХОДАК И НА ИМОВИНУ**

Проглашава се Закон о потврђивању Уговора између Савезне владе Савезне Републике Југославије и Владе Демократске Народне Републике Кореје о избегавању двоструког опорезивања у односу на порезе на доходак и на имовину, који је донела Савезна скупштина, на седници Већа грађана од 8. маја 2001. године и на седници Већа република од 9. маја 2001. године.

ПР бр. 27
9. маја 2001. године
Београд

Председник
Савезне Републике Југославије
др **Војислав Коштуница**, с. р.

ЗАКОН**О ПОТВРЂИВАЊУ УГОВОРА ИЗМЕЂУ САВЕЗНЕ ВЛАДЕ САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И ВЛАДЕ ДЕМОКРАТСКЕ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ КОРЕЈЕ О ИЗБЕГАВАЊУ ДВОСТРУКОГ ОПОРЕЗИВАЊА У ОДНОСУ НА ПОРЕЗЕ НА ДОХОДАК И НА ИМОВИНУ**

Члан 1.

Потврђује се Уговор између Савезне владе Савезне Републике Југославије и Владе Демократске Народне Републике Кореје о избегавању двоструког опорезивања у односу на порезе на доходак и на имовину, потписан 25. децембра 2000. године у Пјонгјангу, у оригиналу на српском, корејском и енглеском језику.

Члан 2.

Текст Уговора у оригиналу на српском језику гласи:

УГОВОР**ИЗМЕЂУ САВЕЗНЕ ВЛАДЕ САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И ВЛАДЕ ДЕМОКРАТСКЕ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ КОРЕЈЕ О ИЗБЕГАВАЊУ ДВОСТРУКОГ ОПОРЕЗИВАЊА У ОДНОСУ НА ПОРЕЗЕ НА ДОХОДАК И НА ИМОВИНУ**

Савезна влада Савезне Републике Југославије и Влада Демократске Народне Републике Кореје,

у жељи да закључе Уговор о избегавању двоструког опорезивања у односу на порезе на доходак и на имовину, са циљем да унапреде привредну сарадњу између две земље, споразумеле су се о следећем:

Члан 1.

Лица на која се примењује уговор

Овај уговор примењује се на лица која су резиденти једне или обе државе уговорнице.

Члан 2.

Порези на које се примењује уговор

1. Овај уговор примењује се на порезе на доходак и на имовину које заводи држава уговорница или њене политичке јединице или јединице локалне самоуправе, независно од начина наплате.

2. Порезима на доходак и на имовину сматрају се сви порези који се заводе на укупан доходак, на укупну имовину или на делове дохотка или имовине, укључујући порезе на добитак од отуђења покретне или непокретне имовине, порезе на укупне износе зарада, као и порезе на прираст имовине.

3. Порези на које се примењује овај уговор су:

– у Савезној Републици Југославији:

- 1) порез на добит;
- 2) порез на доходак;
- 3) порез на имовину

(у даљем тексту: „југословенски порез”);

– у Демократској Народној Републици Кореји:

- 1) порез на доходак предузећа;
- 2) порез на лични доходак;
- 3) порез на имовину
(у даљем тексту: „ДНР Кореје порез”).
4. Уговор се примењује и на исте или битно сличне порезе који се после дана потписивања овог уговора заведу поред или уместо постојећих пореза. Надлежни органи држава уговорница обавештавају једни друге о значајним променама извршеним у њиховим пореским законима.

Члан 3.

Опште дефиниције

1. За потребе овог уговора:
  - 1) изрази „држава уговорница” и „друга држава уговорница” означавају Савезну Републику Југославију или Демократску Народну Републику Кореју, зависно од смисла;
  - 2) израз „Југославија” означава Савезну Републику Југославију, а употребљен у географском смислу означава сувоземну (копнену) територију Југославије, њене унутрашње морске воде и појас територијалног мора, ваздушни простор над њима, као и морско дно и подземље дела отвореног мора изван спољне границе територијалног мора, над којима Југославија врши суверена права ради истраживања и коришћења њихових природних богатстава, у складу са својим унутрашњим законодавством и међународним правом;
  - 3) израз „Демократска Народна Република Кореја” употребљен у географском смислу, означава сувоземну (копнену) територију, територијално море и територијални ваздушни простор над којима она врши суверена права у складу са својим унутрашњим законом и континентални плато и искључиву економску зону над којима она врши јурисдикцију у складу са међународним правом;
  - 4) израз „држављанин” означава физичко лице које има држављанство државе уговорнице;
  - 5) израз „лице” обухвата физичко лице, компанију и друштво лица;
  - 6) израз „компанија” означава акционарско друштво или лице које се сматра акционарским друштвом за пореске сврхе;
  - 7) изрази „предузеће државе уговорнице” и „предузеће друге државе уговорнице” означавају предузеће којим управља резидент државе уговорнице, односно предузеће којим управља резидент друге државе уговорнице;
  - 8) израз „међународни саобраћај” означава саобраћај поморским бродом или ваздухопловом који обавља предузеће чије се седиште стварне управе налази у држави уговорници, осим ако се саобраћај обавља поморским бродом или ваздухопловом искључиво између места у другој држави уговорници;
  - 9) израз „надлежан орган” означава:
    - у Савезној Републици Југославији, Савезно министарство за финансије, односно његовог овлашћеног представника;
    - у Демократској Народној Републици Кореји, Министарство за финансије, односно његовог овлашћеног представника.
2. Када држава уговорница примењује Уговор, сваки израз који у њему није дефинисан има значење према закону те државе који се односи на порезе на које се Уговор примењује и значење према важећим пореским законима које примењује та држава има предност у односу на значење које том изразу дају други закони те државе.

Члан 4.

Резидент

1. Израз „резидент државе уговорнице”, за потребе овог уговора, означава лице које, према законима те државе, подлеже опорезивању у тој држави по основу свог пребивалишта, боравишта, седишта управе, места регистрације или другог мерила сличне природе. Овај израз не обухвата лице које у тој држави подлеже опорезивању само за доходак из извора у тој држави или само за имовину која се у њој налази.
2. Ако је, према одредбама става 1. овог члана, физичко лице резидент обе државе уговорнице, његов се статус одређује на следећи начин:
  - 1) сматра се да је резидент само државе у којој има стално место становања; ако има стално место становања у обе државе,

сматра се да је резидент државе са којом су његове личне и економске везе тешње (средиште животних интереса);

2) ако не може да се одреди у којој држави има средиште животних интереса или ако ни у једној држави нема стално место становања, сматра се да је резидент само државе у којој има уобичајено место становања;

3) ако има уобичајено место становања у обе државе или га нема ни у једној од њих, сматра се да је резидент само државе чији је држављанин;

4) ако је држављанин обе државе или ниједне од њих, надлежни органи држава уговорница решиће питање заједничким договором.

3. Ако је, према одредбама става 1. овог члана лице, осим физичког, резидент обе државе уговорнице, сматра се да је резидент државе у којој се налази његово седиште стварне управе.

Члан 5.

Стална јединица

1. Израз „стална јединица”, за потребе овог уговора, означава стално место преко кога предузеће потпуно или делимично обавља пословање.

2. Под изразом „стална јединица” подразумева се нарочито:

- 1) седиште управе;
- 2) огранак;
- 3) пословница;
- 4) фабрика;
- 5) радионица;
- 6) рудник, извор нафте или гаса, каменолом или друго место искоришћавања природних богатстава.

3. Градилиште или грађевински или монтажни радови чине сталну јединицу само ако трају дуже од 18 месеци.

4. Изузетно од претходних одредаба овог члана, под изразом стална јединица не подразумева се:

- 1) коришћење објеката и опреме искључиво у сврхе ускладиштења, излагања или испоруке добара или робе која припада предузећу;
- 2) одржавање залихе добара или робе која припада предузећу искључиво у сврху ускладиштења, излагања или испоруке;
- 3) одржавање залихе добара или робе која припада предузећу искључиво са сврхом да је друго предузеће преради;
- 4) одржавање сталног места пословања искључиво у сврху куповине добара или робе или прибављања обавештења за предузеће;
- 5) одржавање сталног места пословања искључиво у сврху обављања, за предузеће, сваке друге делатности која има припремни или помоћни карактер;
- 6) одржавање сталног места пословања искључиво у сврху делатности наведених у тач. 1) до 5) у било којој комбинацији, под условом да је укупна делатност сталног места пословања која настаје из ове комбинације припремног или помоћног карактера.

5. Изузетно од одредаба ст. 1. и 2. овог члана, када лице – осим заступника са самосталним статусом на кога се примењује став 6. овог члана – ради у име предузећа и има и уобичајено користи у држави уговорници овлашћење да закључује уговоре у име предузећа, сматра се да то предузеће има сталну јединицу у тој држави у односу на делатности које то лице обавља за предузеће, осим ако су делатности тог лица ограничене на делатности наведене у ставу 4. овог члана које, ако би се обављале преко сталног места пословања, не би ово стално место пословања чиниле сталном јединицом према одредбама тог става.

6. Не сматра се да предузеће има сталну јединицу у држави уговорници само зато што у тој држави обавља своје послове преко посредника, генералног комисионог заступника или другог представника са самосталним статусом ако та лица делују у оквиру своје редовне пословне делатности.

7. Чињеница да компанија која је резидент државе уговорнице контролише или је под контролом компаније која је резидент друге државе уговорнице или која обавља пословање у тој другој држави (преко сталне јединице или на други начин), сама по себи није довољна да се једна компанија сматра сталном јединицом друге компаније.

Члан 6.

Доходак од непокретне имовине

1. Доходак који резидент државе уговорнице оствари од непокретности имовине (укључујући доходак од пољопривреде или шумарства) која се налази у другој држави уговорници може се опорезивати у тој другој држави.

2. Израз „непокретна имовина” има значење према закону државе уговорнице у којој се односна непокретна имовина налази. За потребе овог уговора, овај израз у сваком случају обухвата имовину која припада непокретној имовини, сточни фонд и опрему која се користи у пољопривреди и шумарству, права на која се примењују одредбе општег закона о земљишној својини, плодоживање непокретне имовине и права на променљива или стална плаћања као накнаде за искоришћавање или за право на искоришћавање минералних налазишта, извора и других природних богатстава. Поморски бродови и ваздухоплови не сматрају се непокретном имовином.

3. Одредбе става 1. овог члана примењују се на доходак који се оствари непосредним коришћењем, изнајмљивањем или другим начином коришћења непокретне имовине.

4. Одредбе ст. 1. и 3. овог члана примењују се и на доходак од непокретне имовине предузећа и на доходак од непокретне имовине која се користи за обављање самосталних личних делатности.

Члан 7.

Добит од пословања

1. Добит предузећа државе уговорнице опорезује се само у тој држави, осим ако предузеће обавља пословање у другој држави уговорници преко сталне јединице која се у њој налази. Ако предузеће обавља пословање у другој држави уговорници преко сталне јединице, добит предузећа може се опорезивати у тој другој држави, али само до износа који се приписује тој сталној јединици.

2. Зависно од одредбе става 3. овог члана, када предузеће државе уговорнице обавља пословање у другој држави уговорници преко сталне јединице која се у њој налази, у свакој држави уговорници се тој сталној јединици приписује добит коју би могла да оствари да је била одвојено и посебно предузеће које се бави истим или сличним делатностима, под истим или сличним условима и да је пословала потпуно самостално са предузећем чија је стална јединица.

3. При одређивању добити сталне јединице, као одбици признају се трошкови који су учињени за потребе сталне јединице, укључујући трошкове управљања и опште административне трошкове, било у држави у којој се налази стална јединица или на другом месту.

4. Ако је уобичајено да се у држави уговорници добит која се приписује сталној јединици одређује на основу расподеле укупне добити предузећа на његове посебне делове, решење из става 2. овог члана не спречава ту државу уговорницу да таквом уобичајеном расподелом одреди добит која се опорезује; усвојени метод расподеле треба да буде такав да резултат буде у складу с начелима која су садржана у овом члану.

5. Сталној јединици не приписује се добит ако та стална јединица само купује добра или робу за предузеће.

6. За потребе претходних ставова, добит која се приписује сталној јединици одређује се истом методом из године у годину, осим ако постоји оправдан и довољан разлог да се поступи другачије.

7. Када добит обухвата делове дохотка који су регулисани посебним члановима овог уговора, одредбе овог члана не утичу на одредбе тих чланова.

Члан 8.

Међународни саобраћај

1. Добит од обављања међународног саобраћаја поморским бродом или ваздухопловом опорезује се само у држави уговорници у којој се налази седиште стварне управе предузећа.

2. Ако се седиште стварне управе предузећа које се бави поморским саобраћајем налази на поморском броду, сматра се да се налази у држави уговорници у којој се налази матична лука

поморског брода или, ако нема матичне луке, у држави уговорници чији је резидент корисник поморског брода.

3. Одредбе става 1. овог члана примењују се и на добит од учешћа у пулу, заједничком пословању или међународној пословној агенцији.

Члан 9.

Повезана предузећа

1. Ако

1) предузеће државе уговорнице учествује непосредно или посредно у управљању, контроли или имовини предузећа друге државе уговорнице, или

2) иста лица учествују непосредно или посредно у управљању, контроли или имовини предузећа државе уговорнице и предузећа друге државе уговорнице,

и ако су и у једном и у другом случају, између та два предузећа, у њиховим трговинским или финансијским односима, договорени или наметнути услови који се разликују од услова који би били договорени између независних предузећа, добит коју би, да нема тих услова, остварило једно од предузећа, али је због тих услова није остварило, може се укључити у добит тог предузећа и сходно томе опорезовати.

2. Ако држава уговорница укључује у добит предузећа те државе добит за коју је предузеће друге државе уговорнице опорезовано у тој другој држави, и сходно томе је опорезује, и ако је тако укључена добит она добит коју би предузеће првопоменуто државе остварило да су услови договорени између та два предузећа били они услови које би договорила независна предузећа, та друга држава врши одговарајућу корекцију износа пореза који је у њој утврђен на ту добит. Приликом вршења те корекције, водиће се рачуна о осталим одредбама овог уговора и, ако је то потребно, надлежни органи држава уговорница међусобно ће се консултовати.

Члан 10.

Дивиденде

1. Дивиденде које исплаћује компанија резидент државе уговорнице резиденту друге државе уговорнице могу се опорезивати у тој другој држави.

2. Дивиденде се могу опорезивати и у држави уговорници чији је резидент компанија која исплаћује дивиденде, у складу са законима те државе, али ако је прималац стварни власник дивиденди и резидент друге државе уговорнице, разрезан порез не може бити већи од 10 одсто бруто износа дивиденди.

Надлежни органи држава уговорница договарају се о начину примене ових ограничења.

Овај став не утиче на опорезивање добити компаније из које се дивиденде исплаћују.

3. Израз „дивиденде”, у овом члану, означава доходак од акција или других права учешћа у добити која нису потраживања дуга, као и доходак од других права компаније који је порески изједначен са дохотком од акција у законима државе чији је резидент компанија која врши расподелу.

4. Одредбе ст. 1. и 2. овог члана не примењују се ако стварни власник дивиденди, резидент државе уговорнице, обавља пословање у другој држави уговорници чији је резидент компанија која исплаћује дивиденде преко сталне јединице која се налази у тој држави или обавља у тој другој држави самосталне личне делатности из сталне базе која се налази у тој држави, а акције на основу којих се дивиденде исплаћују стварно припадају сталној јединици или сталној бази. У том случају примењују се, према потреби, одредбе члана 7. или члана 14. овог уговора.

5. Ако компанија која је резидент државе уговорнице остварује добит или доходак из друге државе уговорнице, та друга не може да заведе порез на дивиденде које исплаћује компанија, осим ако су те дивиденде исплаћене резиденту те друге државе или ако акције на основу којих се дивиденде исплаћују стварно припадају сталној јединици или сталној бази која се налази у тој другој држави, нити да нерасподељену добит компаније опорезује порезом на нерасподељену добит компаније, чак и ако се исплаћене дивиденде или нерасподељена добит у потпуности или делимично састоје од добити или дохотка који су настали у тој другој држави.

Члан 11.

Камата

1. Камата која настаје у држави уговорници а исплаћује се резиденту друге државе уговорнице, може се опорезивати у тој другој држави.

2. Камата се може опорезивати и у држави уговорници у којој настаје у складу са законима те државе, али ако је прималац стварни власник камате и резидент друге државе уговорнице, разрезан порез не може бити већи од 10 одсто бруто износа камате. Надлежни органи држава уговорница договарају се о начину примене овог ограничења.

3. Изузетно од одредаба става 2. овог члана, камата која настаје у држави уговорници изузима се од опорезивања у тој држави ако је оствари и стварно поседује друга држава уговорница, њена политичка јединица или локална власт или банке те државе, њене политичке јединице или локалне власти.

4. Израз „камата”, у овом члану, означава доходак од потраживања дуга сваке врсте, независно од тога да ли су обезбеђена залогом и да ли се на основу њих стиче право на учешће у добити дужника, а нарочито доходак од државних хартија од вредности и доходак од обвезница или обвезница зајма, укључујући премије и награде на такве хартије од вредности или обвезнице. Затезна камата не сматра се каматом за сврхе овог члана.

5. Одредбе ст. 1. 2. и 3. овог члана не примењују се ако стварни власник камате, резидент државе уговорнице, обавља пословање у другој држави уговорници у којој камата настаје, преко сталне јединице која се налази у тој држави или ако обавља у тој другој држави самосталне личне делатности из сталне базе која се налази у тој држави, а потраживање дуга на који се плаћа камата је стварно повезано с том сталном јединицом или сталном базом. У том случају се примењују, према потреби, одредбе члана 7. или члана 14. овог уговора.

6. Сматра се да камата настаје у држави уговорници када је исплатилац камате та држава, њена политичка јединица, јединица локалне самоуправе или резидент те државе. Када лице које плаћа камату, без обзира на то да ли је резидент државе уговорнице, има у тој држави уговорници сталну јединицу или сталну базу у вези са којом је повезан дуг на који се плаћа камата, а ту камату сноси та стална јединица или стална база, сматра се да камата настаје у држави у којој се налази стална јединица или стална база.

7. Ако износ камате, због посебног односа између платиоца камате и стварног власника или између њих и трећег лица, имајући у виду потраживање дуга за које се она плаћа, прелази износ који би био уговорен између платиоца камате и стварног власника, одредбе овог члана примењују се само на износ који би био уговорен да таквог односа нема. У том случају вишак плаћеног износа опорезује се сагласно законима сваке државе уговорнице, имајући у виду остале одредбе овог уговора.

Члан 12.

Ауторске накнаде

1. Ауторске накнаде које настају у држави уговорници а исплаћују се резиденту друге државе уговорнице, могу се опорезивати у тој другој држави.

2. Ауторске накнаде могу се опорезивати и у држави уговорници у којој настају у складу са законима те државе, али ако је прималац стварни власник ауторских накнада и резидент друге државе уговорнице, разрезан порез не може бити већи од 10 одсто бруто износа ауторских накнада. Надлежни органи држава уговорница договарају се о начину примене овог ограничења.

3. Израз „ауторске накнаде”, у овом члану, означава плаћања било које врсте која су примљена као накнада за коришћење или за право коришћења ауторског права на књижевно, уметничко или научно дело, укључујући биоскопске филмове и филмове или траке за телевизију или радио, као и за коришћење или за право коришћења патента, заштитног знака, нацрта или модела, плана, тајне формуле или поступка или за коришћење или за право коришћења индустријске, комерцијалне или научне опреме или за обавештења која се односе на индустријска, комерцијална или научна искуства.

4. Одредбе ст. 1. и 2. овог члана не примењују се ако стварни власник ауторских накнада, резидент државе уговорнице, обавља

пословање у другој држави уговорници у којој ауторске накнаде настају, преко сталне јединице која се налази у тој другој држави уговорници или у тој другој држави обавља самосталне личне делатности из сталне базе која се налази у тој другој држави, а право или имовина на основу којих се ауторске накнаде плаћају стварно припадају тој сталној јединици или сталној бази. У том случају примењују се, према потреби, одредбе члана 7. или члана 14. овог уговора.

5. Сматра се да ауторске накнаде настају у држави уговорници када је исплатилац сама та држава, њена политичка јединица, јединица локалне самоуправе или резидент те државе. Када лице које плаћа ауторске накнаде, без обзира на то да ли је резидент државе уговорнице, има у држави уговорници сталну јединицу или сталну базу у вези са којом је настала обавеза плаћања ауторских накнада, а те ауторске накнаде падају на терет те сталне јединице или сталне базе, сматра се да ауторске накнаде настају у држави у којој се налази стална јединица или стална база.

6. Ако износ ауторских накнада, због посебног односа између платиоца и стварног власника или између њих и трећег лица, имајући у виду коришћење, право или информацију за које се оне плаћају, прелази износ који би био уговорен између платиоца и стварног власника да таквог односа нема, одредбе овог члана примењују се само на износ који би тада био уговорен. У том случају вишак плаћеног износа опорезује се сагласно законима сваке државе уговорнице, имајући у виду остале одредбе овог уговора.

Члан 13.

Капитални добитак

1. Добитак који оствари резидент државе уговорнице од отуђења непокретне имовине наведене у члану 6. овог уговора, а која се налази у другој држави уговорници, може се опорезивати у тој другој држави.

2. Добитак од отуђења покретне имовине која чини део имовине намењене за пословање сталне јединице коју предузеће државе уговорнице има у другој држави уговорници или од покретне имовине која припада сталној бази коју користи резидент државе уговорнице у другој држави уговорници за обављање самосталних личних делатности, укључујући и приходе од отуђења те сталне јединице (саме или заједно с целим предузећем) или сталне базе, може се опорезивати у тој другој држави.

3. Добитак од отуђења поморских бродова или ваздухоплова који се користе у међународном саобраћају или од покретне имовине која служи за коришћење тих поморских бродова или ваздухоплова опорезује се само у држави уговорници у којој се налази седиште стварне управе предузећа.

4. Добитак од отуђења имовине, осим имовине наведене у ст. 1. 2, и 3. овог члана, опорезује се само у држави уговорници чији је резидент лице које је отуђило имовину.

Члан 14.

Самосталне личне делатности

1. Доходак који оствари резидент државе уговорнице од професионалних делатности или од других самосталних делатности опорезује се само у тој држави, осим у следећим околностима када се такав доходак може такође опорезивати у другој држави уговорници:

1) ако за обављање својих делатности има сталну базу коју редовно користи у другој држави уговорници. У том случају, само део дохотка који се приписује тој сталној бази опорезује се у тој другој држави уговорници; или

2) ако борави у другој држави уговорници у периоду или у периодима који укупно трају 183 дана у периоду од 12 месеци који почиње или се завршава у односној пореској години. У том случају, само део дохотка који се остварује од делатности које се обављају у тој другој држави уговорници опорезује се у тој другој држави.

2. Израз „професионалне делатности” посебно обухвата самосталне научне, књижевне, уметничке, образовне или наставне делатности, као и самосталне делатности лекара, адвоката, инжењера, архитеката, стоматолога и рачуновођа.

Члан 15.**Радни однос**

1. Зависно од одредаба чл. 16, 18, 19, 20. и 21. овог уговора, зараде, накнаде и друга слична примања која резидент државе уговорнице оствари из радног односа опорезују се само у тој држави, осим ако се рад обавља у другој држави уговорници. Ако се рад обавља у другој држави уговорници, таква примања која се у њој остварују могу се опорезивати у тој другој држави.

2. Изузетно од одредаба става 1. овог члана, примања која резидент државе уговорнице оствари из радног односа у другој држави уговорници опорезују се само у првопоменутој држави:

1) ако прималац борава у другој држави у периоду или периодима који укупно не прелазе 183 дана у периоду од 12 месеци који почиње или се завршава у односној пореској години;

2) ако се примања исплаћују од стране или у име послодавца који није резидент друге државе;

3) ако примања не падају на терет сталне јединице или сталне базе коју послодавац има у другој држави.

3. Изузетно од претходних одредаба овог члана, примања остварена из радног односа обављеног на поморском броду или ваздухоплову у међународном саобраћају, могу се опорезивати у држави уговорници у којој се налази седиште стварне управе предузећа.

4. Изузетно од претходних одредаба овог члана, примања која оствари резидент државе уговорнице из радног односа опорезују се само у тој држави ако су примања исплаћена за рад обављен у другој држави уговорници у вези са градилиштем, грађевинским или монтажним радовима, за период од 18 месеци у којем то градилиште, грађевински или монтажни радови не представљају сталну јединицу у тој другој држави.

Члан 16.**Примања директора**

Примања директора и друга слична примања која оствари резидент државе уговорнице, у својству члана одбора директора компаније која је резидент друге државе уговорнице, могу се опорезивати у тој другој држави.

Члан 17.**Уметници и спортисти**

1. Изузетно од одредаба члана 14. и члана 15. овог уговора, доходак који оствари резидент државе уговорнице као извођач од личног обављања делатности позоришног, филмског, радио или телевизијског уметника, музичара или спортисте у другој држави уговорници, може се опорезивати у тој другој држави.

2. Ако доходак од лично обављених делатности извођача или спортисте не припада лично извођачу или спортисти другом лицу, тај доходак се, изузетно од одредаба чл. 7, 14. и 15. овог уговора, може опорезивати у држави уговорници у којој су обављене делатности извођача или спортисте.

3. Изузетно од одредаба ст. 1. и 2. овог члана, доходак који оствари резидент државе уговорнице од лично обављених делатности извођача или спортисте опорезује се само у држави ако су те делатности обављене у другој држави уговорници у оквиру спортског или културног програма који су прихватиле обе државе уговорнице.

Члан 18.**Пензије**

Зависно од одредаба става 2. члана 19. овог уговора, пензије и друга слична примања која се исплаћују резиденту државе уговорнице по основу ранијег радног односа опорезују се само у тој држави.

Члан 19.**Услуге за потребе владе**

1. 1) Зараде, накнаде и друга слична примања, осим пензије, које плаћа држава уговорница или њена политичка јединица или јединица локалне самоуправе физичком лицу, за услуге учињене тој држави или тој политичкој јединици или јединици локалне самоуправе, опорезују се само у тој држави.

2) Зараде, накнаде и друга слична примања опорезују се само у другој држави уговорници ако су услуге учињене у тој држави, а физичко лице је резидент те државе које је:

– држављанин те државе или које

– није постало резидент те државе само због вршења услуга.

2. 1) Пензија коју физичком лицу плаћа држава уговорница или њена политичка јединица или јединица локалне самоуправе непосредно или из фондова, за услуге учињене тој држави или њеној политичкој јединици или јединици локалне самоуправе опорезује се само у тој држави.

2) Пензија се опорезује само у другој држави уговорници ако је физичко лице резидент и држављанин те државе.

3. Одредбе чл. 15, 16, 17. и 18. овог уговора примењују се на зараде, накнаде и друга слична примања, као и на пензије за услуге учињене у вези са привредном делатношћу државе уговорнице или њене политичке јединице или јединице локалне самоуправе.

Члан 20.**Студенти**

1. Студент или лице на стручној обуци које је непосредно пре одласка у државу уговорницу било резидент или је резидент друге државе уговорнице, а борава у првопоменутој држави искључиво ради образовања или обучавања, не опорезује се у тој држави за примања која добија за издржавање, образовање или обучавање, под условом да су та примања из извора ван те државе.

2. Студент или лице на стручној обуци из става 1. овог члана има право у току образовања или обучавања на иста изузећа, ослобађања или умањења пореза на помоћ у новцу, стипендије и примања из радног односа који нису обухваћени ставом 1. овог члана, као и резиденти државе уговорнице у којој борава.

Члан 21.**Професори и истраживачи**

1. Физичко лице које борава у држави уговорници ради предавања и истраживања на универзитету, вишој школи, школи или другој признатој образовној институцији у тој држави и које је резидент или је непосредно пре тог боравка било резидент друге државе уговорнице, изузима се од опорезивања у првопоменутој држави уговорници на примања од предавања или истраживања у периоду који није дужи од две године од дана његовог првог боравка у том циљу, под условом да су та примања из извора ван те државе.

2. Одредбе става 1. овог члана не примењују се на примања од истраживања, ако то истраживање није у јавном интересу, а првенствено у личном интересу одређеног лица или више лица.

Члан 22.**Остали доходак**

1. Делови дохотка резидента државе уговорнице, без обзира на то где настају, који нису регулисани у претходним члановима овог уговора опорезују се само у тој држави.

2. Одредбе става 1. овог члана не примењују се на доходак, изузимајући доходак од непокретне имовине дефинисане у ставу 2. члана 6. овог уговора, ако прималац тог дохотка – резидент државе уговорнице обавља пословање у другој држави уговорници преко сталне јединице која се у њој налази, или ако у тој другој држави обавља самосталне личне делатности из сталне базе која се у њој налази, а право или имовина на основу којих се доходак плаћа стварно су повезани са сталном јединицом или сталном базом. У том случају се, према потреби, примењују одредбе члана 7. или члана 14. овог уговора.

Члан 23.**Имовина**

1. Имовина која се састоји од непокретне имовине наведене у члану 6. овог уговора коју поседује резидент државе уговорнице и која се налази у другој држави уговорници, може се опорезивати у тој другој држави.

2. Имовина која се састоји од покретне имовине која представља део имовине намењене пословању сталне јединице коју

предузеће државе уговорнице има у другој држави уговорници или од покретне имовине која припада сталној бази која служи резиденту државе уговорнице другој држави уговорници за обављање самосталних личних делатности може се опорезивати у тој другој држави.

3. Имовина која се састоји од поморских бродова и ваздухоплова који се користе у међународном саобраћају и покретне имовине која служи за коришћење тих поморских бродова и ваздухоплова, опорезује се само у држави уговорници у којој се налази седиште стварне управе предузећа.

4. Сва остала имовина резидента државе уговорнице опорезује се само у тој држави.

Члан 24.

Отклањање двоструког опорезивања

1. Ако резидент државе уговорнице остварује доходак или поседује имовину који се, у складу с одредбама овог уговора, могу опорезивати у другој држави уговорници, првспоменута држава одобрава:

- као одбитак од пореза на доходак тог резидента, износ једнак порезу на доходак који је плаћен у тој другој држави;
- као одбитак од пореза на имовину тог резидента, износ једнак порезу на имовину који је плаћен у тој другој држави.

Тај одбитак и у једном и у другом случају не може бити већи од дела пореза на доходак или пореза на имовину, како је обрачунат пре извршеног одбијања, који одговара, зависно од случаја, дохотку или имовини који се могу опорезивати у тој другој држави.

2. Ако су, у складу с неком одредбом Уговора, доходак који оствари или имовина коју поседује резидент државе уговорнице изузети од опорезивања у тој држави, та држава може, при обрачунавању пореза на остали доходак или имовину тог резидента, да узме у обзир изузети доходак или имовину.

3. Ради признавања одбитка у држави уговорници, порезом који је плаћен у другој држави уговорници, сматра се порез који би био плаћен у тој другој држави уговорници да није умањен или да не постоји порески ослобођење у складу с њеним законским одредбама о пореским стимулацијама.

Члан 25.

Једнак третман

1. Држављани или резиденти државе уговорнице не подлежу у другој држави уговорници опорезивању или захтеву у вези с опорезивањем које је друкчије или теже од опорезивања и захтева у вези с опорезивањем којима држављани или резиденти те друге државе у истим условима, подлежу или могу подлећи. Ова одредба се, независно од одредаба члана 1. примењује и на лица која су држављани, али не и резиденти једне или обе државе уговорнице.

2. Опорезивање сталне јединице коју предузеће државе уговорнице има у другој држави уговорници не може бити неповољније у тој другој држави од опорезивања предузећа те друге државе која обављају исте делатности. Ова одредба не може се тумачити тако да обавезује државу уговорницу да резидентима друге државе уговорнице одобрава лична ослобађања, олакшице и умањења за сврхе опорезивања због личног статуса или породичних обавеза које одобрава својим резидентима.

3. Камата, ауторске накнаде и друге исплате које предузеће државе уговорнице плаћа резиденту друге државе уговорнице, при утврђивању опорезиве добити тог предузећа, одбијају се под истим условима као да су плаћене резиденту првспоменуте државе, осим када се примењују одредбе члана 9. став 1, члана 11. став 7. или члана 12. став 6. овог уговора. Такође, дугови предузећа државе уговорнице резиденту друге државе уговорнице, при утврђивању опорезиве имовине тог предузећа, одбијају се под истим условима као да су били уговорени с резидентом првспоменуте државе.

4. Предузећа државе уговорнице чију имовину потпуно или делимично поседују или контролишу, посредно или непосредно, један или више резидената друге државе уговорнице, у првспоменутој држави уговорници не подлежу опорезивању или обавези у вези с опорезивањем, које је друкчије или теже од опорезивања и обавеза у вези с опорезивањем коме друга слична предузећа првспоменуте државе подлежу или могу подлећи.

5. Одредбе овог члана примењују се на порезе наведене у члану 2. овог уговора.

Члан 26.

Поступак заједничког договарања

1. Ако лице сматра да мере једне или обе државе уговорнице доводе или ће довести до тога да не буде опорезовано у складу с одредбама овог уговора, оно може, без обзира на правна средства предвиђена унутрашњим законом тих држава, да изложи свој случај надлежном органу државе уговорнице чији је резидент или, ако његов случај потпада под став 1. члана 25. овог уговора оне државе уговорнице чији је држављанин. Случај мора бити изложен у року од три године од дана првог обавештења о мери која доводи до опорезивања које није у складу с одредбама овог уговора.

2. Ако надлежни орган сматра да је приговор оправдан и ако није у могућности да сам дође до задовољавајућег решења, настојаће да случај реши заједничким договором с надлежним органом друге државе уговорнице ради избегавања опорезивања које није у складу с овим уговором. Постигнути договор примењује се без обзира на временска ограничења у унутрашњем закону држава уговорница.

3. Надлежни органи држава уговорница настоје да заједничким договором отклоне тешкоће или нејасноће које настају при тумачењу или примени овог уговора. Они се могу и заједнички саветовати ради отклањања двоструког опорезивања у случајевима који нису предвиђени овим уговором.

4. Надлежни органи држава уговорница могу непосредно међусобно општити, укључујући општење преко заједничке комисије коју чине њихови представници, ради постизања договора у смислу претходних ставова.

Члан 27.

Размена обавештења

1. Надлежни органи држава уговорница размењују обавештења потребна за примену одредаба овог уговора или унутрашњег закона држава уговорница који се односе на порезе обухваћене овим уговором ако опорезивање предвиђено тим законима није у супротности с овим уговором. Размена обавештења није ограничена чланом 1. овог уговора. Обавештење примљено од државе уговорнице сматра се тајном исто као и обавештење добијено према унутрашњим законима те државе и може се саопштити само лицима или органима (укључујући судове и управне органе) који су надлежни за разрез или наплату, принудно или судско извршење или решавање по жалбама, у односу на порезе који су обухваћени овим уговором. Та лица или органи користе обавештење само за те сврхе. Они могу саопштити обавештења у јавном судском поступку или у судским одлукама.

2. Одредбе става 1. овог члана не могу се ни у ком случају тумачити како обавеза надлежног органа државе уговорнице да:

- 1) предузима управне мере супротне законима или управној пракси те или друге државе уговорнице;
- 2) даје обавештења која се не могу добити на основу закона или у редовном управном поступку те или друге државе уговорнице;
- 3) даје обавештења која откривају трговинску, пословну, индустријску, комерцијалну или професионалну тајну или пословни поступак или обавештење чије би саопштење било супротно јавном поретку.

Члан 28.

Чланови дипломатских мисија и конзулата

Одредбе овог уговора не утичу на пореске повластице чланова дипломатских мисија и конзулата предвиђене општим правилима међународног права или одредбама посебних уговора.

Члан 29.

Ступање на снагу

1. Државе уговорнице дипломатским путем писмено обавештавају једна другу о испуњењу њихових уставних захтева за ступање на снагу овог уговора.

2. Овај уговор ступа на снагу датумом последњег од обавештења наведених у ставу 1, а његове одредбе се примењују у односу на порезе и доходак који је остварен и на порезе на имовину која се поседује у свакој пореској години која почиње првог јануара или после првог јануара календарске године која следи годину у којој уговор ступа на снагу.

Члан 30.

Престанак важења

Овај уговор остаје на снази док га не откаже једна од држава уговорница. Држава уговорница може отказати овај уговор дипломатским путем, достављањем обавештења о престанку његовог важења најраније шест месеци пре краја календарске године по истеку пете године од дана ступања на снагу овог уговора. У том случају, овај уговор престаје да важи у односу на порезе на

доходак који је остварен и на порезе на имовину која се поседује у свакој пореској години која почиње првог јануара или после првог јануара календарске године која следи годину у којој је такво обавештење дато.

У потврду чега су доле потписани, пуноважно за то овлашћени потписали овај уговор.

Сачињено у Пјонгјангу овог 25. дана децембра 2000. године, у дупликату, на српском, корејском и енглеском језику, с тим што су оба примерка подједнако веродостојна. У случају разлике у тумачењу, меродаван је енглески текст.

За Савезну владу
Савезне Републике
Југославије
Милорад Косовац, с. р.

За Владу Демократске
Народне Републике
Кореје
Jang Song Il, с. р.

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу СРЈ – Међународни уговори”.

5.

На основу члана 96. тачка 2) Устава Савезне Републике Југославије, доносим

У К А З**О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ПОТВРЂИВАЊУ УГОВОРА ИЗМЕЂУ САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И РЕПУБЛИКЕ МАКЕДОНИЈЕ О ПРОТЕЗАЊУ И ОПИСУ ДРЖАВНЕ ГРАНИЦЕ**

Проглашава се Закон о потврђивању Уговора између Савезне Републике Југославије и Републике Македоније о протезању и опису државне границе, који је донела Савезна скупштина, на седници Већа грађана од 9. маја 2001. године и на седници Већа република од 9. маја 2001. године.

ПР бр. 37
9. маја 2001. године
Београд

Председник
Савезне Републике Југославије
др **Војислав Коштуница**, с. р.

З А К О Н**О ПОТВРЂИВАЊУ УГОВОРА ИЗМЕЂУ САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И РЕПУБЛИКЕ МАКЕДОНИЈЕ О ПРОТЕЗАЊУ И ОПИСУ ДРЖАВНЕ ГРАНИЦЕ**

Члан 1.

Потврђује се Уговор између Савезне Републике Југославије и Републике Македоније о протезању и опису државне границе, потписан 23. фебруара 2001. године у Скопљу, у оригиналу на српском и македонском језику.

Члан 2.

Текст Уговора у оригиналу на српском језику гласи:

У Г О В О Р**ИЗМЕЂУ САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И РЕПУБЛИКЕ МАКЕДОНИЈЕ О ПРОТЕЗАЊУ И ОПИСУ ДРЖАВНЕ ГРАНИЦЕ**

Савезна Република Југославија и Република Македонија (у даљем тексту: уговорне стране),

Полазећи од Споразума о регулисању односа и унапређивању сарадње између Савезне Републике Југославије и Републике Македоније, потписаног 8. априла 1996. године у Београду,

Имајући у виду узајамно опредељење да дају свој допринос у унапређивању добросуседских односа, безбедности, стабилности и сарадњи у региону и шире,

Руковођене жељом да савесно испуњавају обавезе које су преузеле у сагласности са Повељом УН, нарочито имајући у виду поштовање принципа суверенитета, територијалног интегритета, политичке независности и решавања спорова мирним путем, без претње или употребе силе,

Одлучне да се утврди протезање државне границе и изради текстуални опис граничне линије,

Договориле су се о следећем:

Члан 1.

Државна граница између Савезне Републике Југославије и Републике Македоније (у даљем тексту: државна граница) је раван која вертикално сече површину земље и дели територије

две државе, њихов ваздушни простор и простор испод површине земље.

Члан 2.

Државна граница између Савезне Републике Југославије и Републике Македоније протеже се од југословенско-македонско-албанске тремеђе ТТ к. 2092 (гранични камен Д 24) до југословенско-македонско-бугарске тремеђе (гранични камен 106).

Подаци о протезању граничне линије садржани су у следећим граничним документима, који су саставни део овог уговора:

- Текстуални опис протезања државне границе (прилог бр. 1),
- Топографска карта размера 1:25000 (прилог бр. 2).

У случају размимоилажења између текстуалног описа државне границе и топографске карте, биће меродаван текстуални опис државне границе.

Члан 3.

Гранична линија југословенско-македонске границе обележава се граничним бележима.

Члан 4.

Када државна граница пролази воденим током, гранична линија се протеже средином корита воденог тока. Уколико дође до природне или вештачке промене воденог тока, државна граница ће остати на месту где је пролазила у тренутку њеног утврђивања на терену.

Члан 5.

Уговорне стране ће формирати заједничку комисију у чијој ће надлежности бити да, на основу текстуалног описа протезања државне границе, изврши демаркацију и обележавања заједничке државне граничне линије на терену у року од две године од ступања на снагу овог уговора.

Заједничка комисија ће извршити демаркацију и обележавања граничне линије утврђене на основу члана 3. овог уговора и сачинити граничну документацију, у којој ће бити описан начин обележавања заједничке линије и положај граничних белега.

Заједничка комисија ће донети Правилник о свом раду, Упутство за демаркацију и обележавања државне границе и Техничко упутство за израду граничне документације.

Гранична документација биће израђена у два оригинална примерка, по једна за сваку од уговорних страна.

Заједничка комисија, приликом обележавања граничне линије на терену, у деловима где је опис израђен на основу усуглашене документације, држаће се података садржаних у катастарским плановима. Уједно, полазећи од месних, географских, орографских и економских услова, у целини, имаће могућност да, уз узајамну сагласност, направи нужне и избалансиране корекције које одступају од текстуалног описа државне границе у дубини од 150 м.

Члан 6.

Уговорне стране ће споразумно регулисати односе у вези са оджавањем, обнављањем и обележавањем граничне линије и граничних белега, спречавањем и решавањем граничних инцидената и регулисањем малограничног саобраћаја лица, као и несметаним коришћењем непокретности које остају са друге стране граничне линије од стране носилаца стварних права над њима.

Члан 7.

Уговорне стране ће, у вези са културно-историјским споменицима и спомен-обележјима на територији две државе – манастир Свети Прохор Пчињски, српска војничка гробља и др., закључити посебан међудржавни уговор, којим ће бити утврђени модалитети њиховог обнављања, одржавања и несметаног приступа грађана двеју земаља.

Члан 8.

Уговорне стране ће се, у складу са међународним нормама и националним законодавством, старати о заштити животне средине и природе у граничном подручју.

Члан 9.

Евентуалне спорове приликом тумачења и примене овог уговора решаваће владе уговорних страна дипломатским путем, односно користећи и друге расположиве механизме међународног права за решавање спорова.

Члан 10.

Овај уговор се закључује на неодређено време. Поједине одредбе Уговора могу се мењати или допуњавати само уз заједнички договор двеју страна.

Члан 11.

Овај уговор подлеже ратификацији сходно законодавству уговорних страна и ступа на снагу тридесетог дана од друге ноте којима су се уговорне стране међусобно обавестиле о испуњеним условима за његово ступање на снагу.

Закључено 23. фебруара 2001. у Скопљу, у два оригинална примерка, на српском језику и на македонском језику, при чему оба текста имају поједнаку важност.

За Савезну Републику Југославију	За Републику Македонију
председник	председник
Војислав Коштуница, с. р.	Борис Трајковски, с. р.

**ТЕКСТУАЛНИ ОПИС
ПРОТЕЗАЊА ДРЖАВНЕ ГРАНИЦЕ ИЗМЕЂУ
САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И РЕПУБЛИКЕ
МАКЕДОНИЈЕ**

Гранична линија између Савезне Републике Југославије и Републике Македоније почиње од тромеђе Савезне Републике Југославије, Републике Македоније и Републике Албаније, гранична пирамида Д 24 на југословенско (македонско)-албанској државној граници – тригонометријска тачка са котом (ТТ к.) 2092 (М. Ксула с Прифтит).

Од тромеђе, гранична линија се протеже општим правцем према југоистоку, сече крак колског пута Шерупа-Ѓафа с Кеп Изанит, на око 280 м северозападно од коте (к) 1860 наставља безименим потоком, преко к. 1860, к. 1555 до к. 1524 (ушће безименог потока у реку Црн камен), где мења општи правац према североистоку, узводно реком Црн камен, преко к. 1535, к. 1559 до к. 1600, где излази из реке Црни камен, наставља косом, сече коњску стазу, на око 320 м северозападно од к. 1782, мења општи правац према југоистоку, страном преко ТТ к. 1879, безименог врха, на око 480 м југоисточно од ТТ к. 1879, седла између безимених врхова, на око 320 м северно од к. 1890, безименог врха, на око 240 м северно од к. 1890 сече коњске стазе, на око 40 м североисточно од раскрснице коњских стаза, вододелницом, сече пешачку стазу, на око 260 м источно од к. 1890, страном источне ивице стеновитог одсека Аустриске главе, вододелницом до места, на око 720 м југоисточно од к. 1890, страном, преко безименог врха до к. 2218 (Радика планина), у дужини од око 12200 м.

Од к. 2218, гранична линија се протеже општим правцем према североистоку, гребеном Радика планине, преко к. 2279 до ТТ к. 2405, мења општи правац према истоку правом линијом до к. 2164, мења општи правац према североистоку, страном, секући гребен на око 980 м јужно од ТТ к. 2453, преко к. 2180 (ушће безимених потока), безименим потоком преко његовог извора до места на око 380 м западно од к. 2522, преко стеновитог одсека, гребеном преко безименог врха до к. 2457, у дужини од око 5700 м.

Од к. 2457, гранична линија се протеже општим правцем према североистоку, гребеном, преко ТТ к. 2536 (М. Враца), раскрснице стаза (око 80 м југоисточно од к. 2187), где мења општи правац према истоку, косом, до ТТ к. 2582 (Голема Враца), где поново мења општи правац према североистоку, вододелницом до места у потоку Тиха вода (па око 400 м југоисточно од к. 2132), у дужини од око 3800 м.

Од места које се налази у потоку Тиха вода, око 400 м југоисточно од к. 2132, гранична линија се протеже општим правцем према североистоку, правом линијом, до врха на гребену Рудока, на око 80 м источно од ТТ к. 2629, наставља гребеном преко к. 2630 до ТТ к. 2658, где мења општи правац према северозападу до ТТ к. 2562, у дужини од око 3000 м.

Од ТТ к. 2562, гранична линија се протеже општим правцем према североистоку у дужини од око 300 м до пешачке стазе (око 300 м североисточно од ТТ к. 2562), где мења општи правац према северозападу, пешачком стазом у дужини од око 400 м, одакле наставља косом, а затим вододелницом преко ТТ к. 2414 до ТТ к. 2554 (Челепински врв), у дужини од око 3000 м.

Од ТТ к. 2554, гранична линија се протеже општим правцем према североистоку, вододелницом до врха (око 250 м западно од ТТ к. 2590), где мења општи правац према северу до ТТ к. 2610.5 (Трпезница), у дужини од око 2300 м.

Од ТТ к. 2610.5, гранична линија се протеже општим правцем према северозападу вододелницом, преко к. 2370 до к. 2334 (Бардаљево), у дужини од око 2600 м.

Од к. 2334, гранична линија се протеже општим правцем према северу, вододелницом, преко к. 2198, к. 2344, ТТ к. 2368, к. 2265, ТТ к. 2316 (Косовић), к. 2275 до ТТ к. 2414 (Клеч), у дужини од око 5500 м.

Од ТТ к. 2414, гранична линија се протеже општим правцем према североистоку, вододелницом, преко ТТ к. 2493 (Залина), до к. 2517 (Скакала), у дужини од око 2300 м.

Од к. 2517, гранична линија се протеже општим правцем према северозападу, вододелницом до ТТ к. 2493 (Маја), где мења општи правац према североистоку, вододелницом преко к. 2254, ТТ к. 2480.1 (Бриња Шахит), к. 2476 (Гури Шереметида), ТТ к. 2474 (Скарда), до ТТ к. 2409 (Кодра Караниколос), у дужини од око 6000 м.

Од ТТ к. 2409, гранична линија се протеже општим правцем према истоку, вододелницом преко ТТ к. 2079, ТТ к. 2122 до ТТ к. 2191, где мења општи правац према североистоку, вододелницом преко ТТ к. 2478 до ТТ к. 2555 (Вртоп), у дужини од око 5200 м.

Од ТТ к. 2555, гранична линија се протеже општим правцем према истоку, вододелницом преко к. 2319 (Царево гумно), ТТ к. 2473, превоја Љубинске уши, к. 2444 (Трескавец) до ТТ к. 2528 (Кобилица), у дужини од око 3800 м.

Од ТТ к. 2528, гранична линија се протеже општим правцем према североистоку, вододелницом преко ТТ к. 2218, безименог врха, на око 120 м источно од ТТ к. 2228, ТТ к. 2309 до ТТ к. 2585 (Црни врх), у дужини од око 5000 м.

Од ТТ к. 2585, гранична линија се протеже општим правцем према истоку, вододелницом до к. 2510.4, где мења општи правац према североистоку, преко гребена Коњушка, до ТТ к. 2571 у дужини од око 2500 м.

Од ТТ к. 2571, гранична линија се протеже општим правцем према истоку, вододелницом преко к. 2533, врха Гужбаба, ТТ к. 2609, до ТТ к. 2651 (Пескови), у дужини од око 3100 м.

Од ТТ к. 2651, гранична линија се протеже општим правцем према североистоку, вододелницом преко к. 2597, ТТ к. 2580, преко гребена Езерски врв, до к. 2586, у дужини од око 2900 m.

Од к. 2586, гранична линија се протеже општим правцем према истоку, вододелницом преко к. 2442, до ТТ к. 2536, у дужини од око 1500 m.

Од ТТ к. 2536, гранична линија се протеже општим правцем према североистоку, вододелницом преко к. 2454 (Рафша), ТТ к. 2420, к. 2421, ТТ к. 2524 (Кућинагледски врв), гребена Пири брег, к. 2440, ТТ к. 2449, ТТ к. 2497, к. 2278, ТТ к. 2324 (Куле) к. 2304, до ТТ к. 2231, где мења општи правац према истоку, вододелницом до ТТ к. 2498 (Љуботен), у дужини од око 11500 m.

Од ТТ к. 2498, гранична линија се протеже општим правцем према истоку, преко гребена Љак и Заногес, до ТТ к. 1582, у дужини од око 3200 m.

Од ТТ к. 1582, гранична линија се протеже општим правцем према југоистоку, вододелницом у дужини од око 750 m, наставља страном око 120 m источно од ТТ к. 1189 (Кодра с Бунарит), наставља општим правцем према југоистоку, око 380 m источно од ТТ к. 1130, преко места на око 330 m источно од ТТ к. 969, преко места на око 110 m северно од ТТ к. 831, до раскрснице пута Урошевац-Тетово и колског пута на око 500 m југоисточно од ТТ к. 831, у дужини од око 5800 m.

Од раскрснице пута Урошевац-Тетово и колског пута, на око 500 m југоисточно од ТТ к. 831, гранична линија се протеже општим правцем према југоистоку сеоским путем, улази у Глобочки поток, низводно потоком, до места на око 550 m јужно од ТТ к. 871 (Гораначко брдо), одакле наставља страном општим правцем према истоку, до места у безименом потоку (око 620 m североисточно од к. 662), где мења општи правац према југу, безименим потоком до ушћа у Гораначку реку (око 550 m источно од к. 662), наставља Гораначком реком, преко к. 596, ушћа Студеног потока у Гораначку реку, к. 462, локалитета Кафе Оџак, до места у Радушкој реци, на око 200 m југозападно од к. 359 (мост), где мења општи правац према североистоку, преко к. 359, узводно Малом реком у дужини од око 1000 m (место око 450 m југозападно од к. 437), где поново мења општи правац према југу, водосливницом на око 250 m, до седла (на око 650 m западно од ТТ к. 634), у дужини од око 12500 m.

Од седла (на око 650 m западно од ТТ к. 634), гранична линија се протеже општим правцем према истоку, преко ТТ к. 634 (Кривеничка равна), наставља косом преко извора (на око 250 m северно од к. 580), пресеца гребен Жеден преко врха, на око 200 m северозападно од ТТ к. 770, где мења општи правац према североистоку, сече пут Кривеник – Грачани, преко ТТ к. 724, косом, преко врха (на око 50 m западно од к. 736), до врха са к. 754, у дужини од око 7000 m.

Од врха са к. 754, гранична линија се протеже општим правцем према северу, косом Ворба у дужини од око 150 m, где мења општи правац према истоку у дужини од око 250 m, где мења општи правац према југоистоку, до места на коњској стази, на око 200 m североисточно од к. 816, где мења општи правац према истоку, преко к. 458, до места у реци Лепенац, на око 550 m северозападно од железничког моста (к. 320), у дужини од око 3200 m.

Од места у реци Лепенац, на око 550 m северозападно од железничког моста (к. 320), гранична линија се протеже општим правцем према северозападу реком Лепенац, до железничког моста (к. 333), наставља западном ивицом насипа железничке пруге Косово Поље – Скопје, до железничког моста на око 240 m јужно од ТТ к. 372, одакле наставља реком Лепенац, до места на око 480 m југоисточно од ТТ к. 510 (Бајрак), где мења општи правац према истоку, пресеца железничку пругу Косово Поље – Скопје, на месту на око 660 m североисточно од к. 514, у дужини од око 4000 m.

Од места на железничкој прузи Косово Поље – Скопје, на око 660 m североисточно од к. 514, гранична линија се протеже општим правцем према северозападу, североисточном ивицом насипа железничке пруге Косово Поље – Скопје, у дужини од око 630 m, до места на око 520 m североисточно од ТТ к. 510, где мења општи правац према североистоку, сече колски пут Ђенерал Јанковић – Скопје (југозападни), на месту на око 190 m југоисточно од моста на том путу, мења општи правац према северозападу, северном страном колског пута у дужини од око 100 m, до места на око 90 m од истог моста, одакле наставља јужном ивицом насипа пута Приштина – Скопје, до потока Прои и Конопит, мења општи правац према североистоку, потоком Прои и Конопит, преко средине моста (к. 369), наставља потоком у дужини од око 150 m, до места на око 600 m западно од ТТ к. 504 (Кодра е Елер), где напушта поток Прои и Конопит, наставља општим правцем према североистоку изломљеном линијом до безименог врха, на око 520 m југозападно од ТТ к. 686 (на гребену Кодра е Димцес), у дужини од око 3000 m.

Од безименог врха, на око 520 m југозападно од ТТ к. 686, гранична линија се протеже општим правцем према североистоку, вододелницом и страном, око 100 m западно од ТТ к. 686 преко раскрснице коњских стаза на седлу, на око 230 m северно од ТТ к. 686, безименог врха, на око 530 m североисточно од ТТ к. 686, продужава страном до места на око 190 m источно од к. 653, где мења општи правац према северу, страном до раскрснице коњске и пешачке стазе у безименом потоку, на око 450 m источно од к. 577, у дужини од око 3700 m.

Од раскрснице коњске и пешачке стазе, на око 450 m источно од к. 577, гранична линија се протеже општим правцем према североистоку коњском стазом, на око 130 m источно од к. 680, до ушћа потока Прои и Студенес у поток Прои и Лакнес, на око 400 m северозападно од ТТ к. 952, у дужини од око 2350 m.

Од ушћа потока Прои и Студенес у поток Прои и Лакнес, гранична линија се протеже општим правцем према североистоку потоком Прои и Лакнес, преко к. 850, наставља на север преко раскрснице колског пута и коњске стазе, на око 480 m источно од ТТ к. 1218 (Врчма), колским путем до раскрснице колских путева на гребену Раши Којсија, на око 800 m југоисточно од ТТ к. 1106, где мења општи правац према југоистоку, колским путем у дужини од око 500 m, мења општи правац према истоку у дужини од око 700 m, до раскрснице колских путева, на око 330 m североисточно од ТТ к. 1280.3, где мења општи правац према североистоку, путем преко гребена Мали Биљак, до раскрснице пута и пешачке стазе, на око 150 m јужно од ТТ к. 1170 (Соколни камен), у дужини од око 5800 m.

Од раскрснице пута и пешачке стазе, на око 150 m јужно од ТТ к. 1170, гранична линија се протеже општим правцем према истоку, страном, јужно од врха Соколни камен, до места на гребену, на око 270 m југоисточно од ТТ к. 1170, где мења општи правац према североистоку, до к. 820 (ушће реке Река е Кључит у Кључку реку), у дужини од око 1000 m.

Од к. 820, гранична линија се протеже општим правцем према истоку, реком Река е Кључит, до ушћа безименог потока у реку Река е Кључит, на око 650 m источно од к. 820, где мења општи правац према североистоку, наставља безименим потоком, до места на око 660 m северно од к. 1060, наставља водосливницом до раскрснице коњских стаза на гребену, на око 680 m северозападно од ТТ к. 1132 (Кључ и Вогел), где мења општи правац према северозападу до безименог врха, у дужини од око 300 m, мења општи правац према североистоку, водосливницом и потоком Прои и Керит т. Алис, до ушћа у Танушевску реку, у дужини од око 3700 m.

Од ушћа потока Прои и Керит т. Алис у Танушевску реку, гранична линија се протеже општим правцем према југоистоку, узводно Танушевском реком, у дужини од око 260 m, до места на око 900 m северозападно од к. 843, где мења општи правац према североистоку, водосливницом и страном Гури и Ашанит, до ушћа безимених потока, на око 620 m источно од ТТ к. 902, у дужини од око 1000 m.

Од ушћа безимених потока, на око 620 m источно од ТТ к. 902, гранична линија се протеже општим правцем према североистоку, безименим потоком у дужини од око 100 m, до места на око 700 m источно од ТТ к. 902, где мења општи правац према северозападу, страном, у дужини од око 400 m, до места на гребену, на око 540 m североисточно од ТТ к. 902, где мења општи правац према североистоку, страном до безименог потока, на месту на око 330 m јужно од к. 1026, где мења општи правац према југоистоку, узводно безименим потоком од извора, на око 510 m југоисточно од к. 1026, у дужини од око 1200 m.

Од извора, на око 510 m југоисточно од к. 1026, гранична линија се протеже општим правцем према истоку, страном у дужини од око 200 m, до раскрснице коњских стаза, на око 300 m северозападно од ТТ к. 1114, где мења општи правац према североистоку, коњском стазом до кривине, на око 240 m северно од ТТ к. 1114, продужава страном до ушћа безимених потока, на око 400 m североисточно од ТТ к. 1114, потоком у дужини од око 100 m до коњске стазе, наставља коњском стазом до пресека са потоком Прои и Дебелдеит, на око 360 m северозападно од к. 963, где мења општи правац према југоистоку, потоком Прои и Дебелдеит, преко к. 963, до чесме, на око 170 m северно од ТТ к. 1227, у дужини од око 2500 m.

Од чесме на око 170 m северно од ТТ к. 1227, гранична линија се протеже општим правцем према североистоку, косом до места на око 330 m јужно од ТТ к. 1269, где мења општи правац према југоистоку, изломљеном линијом, косом до к. 1357 (раскрсница коњских стаза), одакле наставља гребеном преко ТТ к. 1466, наставља страном, на око 80 m северно од раскрснице коњских стаза (око 640 m југоисточно од ТТ к. 1466), сече коњску стазу, на око 210 m западно од ТТ к. 1492 (Кодра Фура), страном до ТТ к. 1492, у дужини од око 2800 m.

Од ТТ к. 1492, гранична линија се протеже општим правцем према северу гребеном, преко коњске стазе, на око 70 m источно

од раскрснице коњских стаза, на око 300 m североисточно од ТТ к. 1492, наставља гребеном, преко ТТ к. 1355 (Друм) до к. 1312, у дужини од око 2400 m.

Од к. 1312, гранична линија се протеже општим правцем према северу, гребеном Друм, до места на врху Два гроба, на око 50 m југоисточно од ТТ к. 1286, мења општи правац према североистоку, страном Суво буџе, до раскрснице колског пута и коњске стазе, на око 290 m западно од к. 1277, мења општи правац према северу изломљеном линијом, до места на страни, на око 370 m јужно од к. 792 (Саставци), мења општи правац према североистоку, пресеца раскрсницу коњске и пешачке стазе, на око 920 m северно од к. 1136 (Габровина), до места на гребену, на око 940 m северно од к. 1136, где мења општи правац према истоку, пресеца пешачку стазу, на око 70 m западно од к. 923, пресеца коњску стазу на месту око 180 m јужно од к. 923, пресеца безимени поток на месту око 720 m североисточно од к. 1136, продужава страном Трновите њиве, на око 50 m јужно од ТТ к. 879, до к. 675 (ушће Пузовачког потока, Ибришимске реке и Игришке реке), у дужини од око 6500 m.

Од к. 675, гранична линија се протеже општим правцем према југоистоку, пешачком стазом на гребену, до места 720 m северозападно од к. 1052, продужава југозападном страном Врла страна до к. 1052 (раскрсница колског пута и коњских стаза), мења општи правац према истоку, до седла између безименог врха североисточно од к. 1052 и Попове главе (ТТ к. 1110.4), где мења општи правац према југоистоку страном, на око 120 m северно од ТТ к. 1110.4, преко раскрснице колског пута и коњске стазе на седлу, на око 260 m источно од ТТ к. 1110.4, наставља путем до раскрснице колског пута и коњске стазе на гребену Фирак ојсис, где мења општи правац према североистоку до раскрснице колског пута и коњске стазе, на око 280 m западно од к. 1123, у дужини од око 4000 m.

Од раскрснице колског пута и коњске стазе, на око 280 m западно од к. 1123, гранична линија се протеже општим правцем према југоистоку коњском стазом и колским путем, на око 100 m јужно од к. 1123, наставља на око 380 m западно од ТТ к. 1179 (Топан), до к. 1084 (раскрсница колских путева и коњске стазе), где мења општи правац према југу, страном, западно од врха Огаре, преко раскрснице колских путева, на око 640 m јужно од к. 1084, колским путем до раскрснице колских путева, на око 640 m југоисточно од ТТ к. 1205, продужава страном до к. 1105 (раскрсница колских путева), у дужини од око 3500 m.

Од к. 1105, гранична линија се протеже општим правцем према истоку, колским путем до кривине, на око 220 m источно од к. 1105, наставља косом преко кривине пута, на око 520 m северозападно од к. 898, наставља колским путем, остављајући објекте, затечене на терену на дан потписивања Уговора, на југословенској територији, преко раскрснице колског пута и коњске стазе, на око 360 m североисточно од к. 1011, до кривине пута, на око 590 m источно од к. 901, у дужини од око 2400 m.

Од кривине пута, на око 590 m источно од к. 901, гранична линија се протеже општим правцем према истоку, до места на око 740 m југоисточно од к. 901, где мења општи правац према северу до места на коњској стази, на око 380 m југоисточно од ТТ к. 903, где мења општи правац према истоку, страном, до кривине на колском путу Доње Злокућане – Шурлане, на око 220 m југозападно од к. 768, наставља путем до места на око 320 m јужно од к. 768, пресеца поток Црвена вода, до коњске стазе на месту на око 360 m југоисточно од к. 768, наставља коњском стазом у дужини од око 260 m, до места на око 600 m југоисточно од к. 768, мења општи правац према истоку, страном, до извора безименог потока, на око 670 m југоисточно од к. 946, где мења општи правац према северу, стазом до седла, на око 530 m југоисточно од к. 946, где мења општи правац према југоистоку у правој линији до ТТ к. 1094 (Дафински рид), у дужини од око 2800 m.

Од ТТ к. 1094, гранична линија се протеже општим правцем према североистоку, пресеца гребен Црни врх, на коњској стази (на око 750 m југоисточно од ТТ к. 1093), до раскрснице коњских и пешачке стазе, на седлу Глиња (на око 480 m југоисточно од к. 867), у дужини од око 2500 m.

Од раскрснице коњских и пешачке стазе, на седлу Глиња, гранична линија се протеже општим правцем према југоистоку, косом Прасиште, до раскрснице стазе и колског пута на седлу (на око 300 m југоисточно од к. 1103), где мења општи правац према северу, до раскрснице колског пута и пешачке стазе (на око 280 m западно од к. 1103), где мења општи правац према истоку до к. 1103 (Камен), у дужини од око 2200 m.

Од к. 1103, гранична линија се протеже општим правцем према истоку, гребеном Камен до безименог врха (на око 200 m југоисточно од к. 1103), одакле наставља вододелником и страном у дужини од око 700 m, где мења општи правац према југоистоку, до к. 793 (ушће безименог потока у поток Цурели), у дужини од око 1300 m.

Од к. 793, гранична линија се протеже општим правцем према истоку, преко к. 849 на врху Кодра гат, гребеном Кодра гат спушта се у реку Река кодрес гат, наставља изводном реком до к. 625 (ушће реке Река кодрес гат у Лојанску реку), у дужини од око 2000 m.

Од к. 625, гранична линија се протеже општим правцем према истоку преко к. 783, где мења општи правац према југоистоку, водошливницом до пресека са потоком (на око 30 m југоисточно од извора безименог потока), наставља безименим потоком у дужини од око 450 m, излази из потока, где мења општи правац према југу, косом до к. 473 (раскрсница стазе и пута Миратовац – Лојане), у дужини од око 3300 m.

Од к. 473, гранична линија се протеже општим правцем према истоку, изломљеном линијом, преко предела Драги дол, до места на колском путу, на око 440 m северно од ТТ к. 432, где мења општи правац према североистоку, путем до раскрснице колских путева, на око 620 m североисточно од ТТ к. 432, где мења општи правац према југоистоку, наставља колским путем до пресека са безименим потоком, на око 520 m североисточно од ТТ к. 432, наставља до кривине пута, на око 520 m северозападно од ТТ к. 411, где мења општи правац према северозападу, до места у потоку Раките, на око 420 m југозападно од ТТ к. 418, у дужини од око 2000 m.

Од места у потоку Раките, на око 420 m југозападно од ТТ к. 418, гранична линија се протеже општим правцем према југоистоку, потоком Раките, до пресека са колским путем Миратовац – Сланиште, на месту на око 380 m северозападно од ТТ к. 395, наставља путем у дужини од око 700 m до пресека са безименим потоком, на око 460 m јужно од ТТ к. 395, где мења општи правац према истоку безименим потоком, сече железничку пругу Ниш – Скопје, на око 580 m јужно од ТТ к. 395, до места у потоку на око 100 m северно од к. 377, где мења општи правац ка северу у дужини од око 240 m, мења општи правац према истоку до места у реци Бањка, на месту око 420 m североисточно од к. 377, у дужини од око 3000 m.

Од места у реци Бањка, на око 420 m североисточно од к. 377, гранична линија се протеже општим правцем према северу у дужини од око 420 m до места у реци Бањка, на око 780 m југозападно од к. 412, мења општи правац према истоку, сече пут Ниш – Скопје, на месту око 720 m југозападно од к. 412, сече поток Сопотска шеварина, до места на око 690 m западно од ТТ к. 431, мења општи правац према североистоку до места у безименом потоку на око 570 m западно од ТТ к. 431, у дужини од око 950 m.

Од места у безименом потоку на око 570 m западно од ТТ к. 431, гранична линија се протеже општим правцем према североистоку безименим потоком, сече регионални пут Бујановац – Куманово на пропугу (на око 400 m јужно од ТТ к. 439), до раскрснице колских путева (на око 300 m југоисточно од ТТ к. 439), где мења општи правац према северу, до безименог потока (на око 300 m североисточно од к. 435), где мења општи правац према истоку, потоком у дужини од око 150 m, мења општи правац према североистоку, вододелником преко Мокрог поља, до ТТ к. 576 (Маминско брдо), у дужини од око 4300 m.

Од ТТ к. 576, гранична линија се протеже општим правцем према југоистоку, вододелником преко ТТ к. 742 (Орљак), до раскрснице пута и коњске стазе (на око 300 m северозападно од к. 681), где мења општи правац према североистоку, путем до места на око 440 m југозападно од ТТ к. 717, наставља вододелником, до места на врху на око 100 m западно од ТТ к. 717 (М. Орљак), мења општи правац према северу до места на страни на око 400 m северно од ТТ к. 717, мења општи правац према североистоку, сече колски пут Гарска Махала – Петровци, на месту на око 460 m северно од ТТ к. 717, мења општи правац према северу у дужини од око 140 m, мења општи правац према истоку правом линојом у дужини од око 370 m, мења општи правац према североистоку до места на колском путу Карадачка Махала – Петровци, на око 740 m југоисточно од к. 609, мења општи правац према северозападу путем до пресека са безименим потоком на око 500 m источно од к. 609, где мења општи правац према југоистоку потоком до места на око 840 m југоисточно од к. 609, мења општи правац према североистоку у правој линији до места на путу Карадачка Махала – Сејдина Махала, на око 1120 m југоисточно од ТТ к. 625 (Чаир), где мења општи правац према северозападу колским путем до раскрснице колских путева на око 730 m југоисточно од ТТ к. 625, мења општи правац према истоку колским путем до места на око 840 m југоисточно од ТТ к. 625, мења општи правац према североистоку, у правој линији, сече поток Сејдин дол на месту на око 830 m југоисточно од ТТ к. 625, сече гребен на месту на око 900 m источно од ТТ к. 625, сече колски пут на око 460 m западно од ТТ к. 597 (Крет), до места на колском путу Славујевац – Татариновац, на око 1160 m североисточно од ТТ к. 625, наставља колским путем, преко кривине пута (на око 600 m југоисточно од ТТ к. 563), к. 490, врха Камен, ТТ к. 679 (Јелења глава), преко безименог врха до места у потоку Меаница (на око 800 m југоисточно од к. 723), у дужини од око 12000 m.

Од места у потоку Меаница (на око 800 m југоисточно од к. 723), гранична линија се протеже општим правцем према истоку, низводно потоком Меаница до места у потоку Меаница (на око 200 m јужно од ТТ к. 603), где излази из потока, мења општи правац према североистоку косом до гребена Јама, сече гребен на коњској стази (на око 680 m источно од к. 692), пресеца гребен Љанички рид (на око 225 m југоисточно од ТТ к. 592), продужава преко потеса Скок, улази у Узовску реку, на месту на око 550 m југоисточно од ТТ к. 571, нас-

тавља узводно Узовском реком до к. 477, наставља узводно безименим потоком до к. 522 (ушће безимених потоака), у укупној дужини од око 7400 m.

Од к. 522, гранична линија се протеже општим правцем према истоку узводно безименим потоком, до места у потоку, на око 470 m југозападно од к. 705, где мења општи правац према југоистоку, пресеца колски пут на гребену Габреница, на око 530 m југозападно од к. 705, до места на колском путу Горњи Старац – Пелинце, на око 100 m југозападно од ТТ к. 693, у дужини од око 1500 m.

Од места на колском путу Горњи Старац – Пелинце, на око 100 m југозападно од ТТ к. 693, гранична линија се протеже општим правцем према југоистоку, колским путем у дужини од око 160 m, одакле наставља водосливницом, безименим потоком, преко ушћа безименог потока у поток Длибоки дол, на око 620 m истично од к. 592, наставља потоком Длибоки дол до ушћа потока Длибоки дол у реку Пчињу, у дужини од око 2000 m.

Од ушћа потока Длибоки дол у реку Пчињу, гранична линија се протеже општим правцем према североистоку, током реке Пчиње, до ушћа безименог потока у реку Пчињу, на око 320 m југоисточно од ТТ к. 516, где мења општи правац према југоистоку безименим потоком преко ушћа безимених потоака, на око 300 m североисточно од к. 586, до ушћа безимених потоака, на око 530 m југозападно од ТТ к. 637, наставља јужним безименим потоком и водосливницом, до седла на око 410 m североисточно од ТТ к. 887 (Голема уши), где мења општи правац према североистоку, гребеном Градиште, преко к. 984, ТТ к. 1211 (Китка), к. 1196 (Средњи камен), до ТТ к. 1285 (Вирови), у дужини од око 7200 m.

Од ТТ к. 1285, гранична линија се протеже општим правцем према северу, страном, на око 120 m западно од к. 1027, до места у потоку, на око 220 m северозападно од к. 1027, наставља безименим потоком до ушћа безименог потока у поток Царица, наставља страном изломљеном линијом, до места на коси на око 200 m северозападно од ТТ к. 820 (Огледник), где мења општи правац према североистоку, изломљеном линијом, косом до к. 520 (ушће безименог потока у поток Клисуре), у дужини од око 5300 m.

Од к. 520, гранична линија се протеже општим правцем према југоистоку, реком Клисуре, Малом реком, преко к. 633, к. 684, к. 716, к. 746, к. 763, к. 796, до к. 822 (ушће безименог потока у Малу реку), у дужини од око 11000 m.

Од к. 822, гранична линија се протеже општим правцем на североисток, безименим потоком, југоисточно од стране Свињски до, до кривине коњске стазе на безименом потоку, на око 540 m североисточно од ТТ к. 1163 (Чукар), мења општи правац према југоистоку, водосливницом у дужини од око 260 m, до места на око 210 m северозападно од к. 1202, где мења општи правац према истоку, страном преко седла до безименог врха на гребену Голема клада, на око 400 m истично од к. 1202, мења општи правац према југоистоку, колским путем, до кривине на око 280 m северозападно од ТТ к. 1320.3 (Чука), у дужини од око 4000 m.

Од кривине на око 280 m северозападно од ТТ к. 1320.3, гранична линија се протеже општим правцем према североистоку, страном, до места на коњској стази на гребену, на око 560 m јужно од ТТ к. 1087, где мења општи правац према истоку, страном, на око 130 m јужно од к. 1061, до места на коњској стази на гребену, на око 320 m северно од ТТ к. 1274, у дужини од око 2400 m.

Од места на коњској стази на гребену, на око 320 m северно од ТТ к. 1274, гранична линија се протеже општим правцем према североистоку до ивице шуме, на месту око 690 m југозападно од ТТ к. 1038 (Китке), где мења општи правац према југоистоку до к. 962, где мења општи правац према истоку, пресеца источни крак безименог потока, на месту око 130 m истично од к. 962, мења општи правац према североистоку до ТТ к. 1038, у дужини од око 1800 m.

Од ТТ к. 1038, гранична линија се протеже општим правцем према истоку до места у безименом потоку, на око 440 m северно од ТТ к. 1057, где мења општи правац према североистоку безименим потоком до к. 709 (ушће безименог потока у Козједолску реку), у дужини од око 1700 m.

Од к. 709, гранична линија се протеже општим правцем према југоистоку, узводно Козједолском реком, до ушћа безименог потока, на око 730 m северно од ТТ к. 968, мења општи правац према североистоку, безименим потоком, до места у потоку на око 330 m западно од к. 1064, преко седла између ТТ к. 1073 (Грчка чука) и к. 1064, улази у безимени поток до ушћа безименог потока у јаз, на око 940 m север-

оисточно од Грчке чуке, где мења општи правац према југоистоку, југозападном страном долине Лесничке реке, до места на око 920 m северозападно од ТТ к. 893, где мења општи правац према североистоку, сече Лесничку реку, вододерином до ТТ к. 1081, у дужини од око 3000 m.

Од ТТ к. 1081, гранична линија се протеже општим правцем према североистоку, пресеца гребен између ТТ к. 1173 и ТТ к. 1323, продужава северозападном страном брда Мечит, до места на коњској стази, на око 410 m северно од ТТ к. 1323, где мења општи правац према северу до ТТ к. 1370, где мења општи правац према североистоку преко седла Кита до ТТ к. 1339, у дужини од око 3000 m.

Од ТТ к. 1339, гранична линија се протеже општим правцем према североистоку, страном, до места у безименом потоку на око 560 m североисточно од ТТ к. 1339, наставља безименим потоком, сече кривину коњске стазе око 780 m југоисточно од к. 1296, где мења општи правац према југоистоку безименим потоком, до ушћа безимених потоака око 410 m јужно од ТТ к. 1193, мења општи правац према истоку, узводно безименим потоком, у дужини од око 120 m, до места око 320 m јужно од ТТ к. 1193, пресеца гребен Косматски рид, сече безимени поток, на месту око 830 m јужно од ТТ к. 1275, сече гребен и наставља страном до ушћа безимених потоака, на око 780 m југоисточно од ТТ к. 1275, у дужини од око 3000 m.

Од ушћа безимених потоака на око 780 m југоисточно од ТТ к. 1275, гранична линија се протеже општим правцем према југоистоку, до места на гребену, на око 420 m југозападно од ТТ к. 1303, где мења општи правац према истоку, страном, преко ушћа безимених потоака, на око 880 m североисточно од к. 1204, где мења општи правац према североистоку, безименим потоком преко ушћа безимених потоака, на око 500 m истично од ТТ к. 1303, наставља узводно безименим потоком у дужини од око 250 m, до места у потоку, на око 760 m од ТТ к. 1303, наставља вододелницом до места које се налази на око 1320 m североисточно од ТТ к. 1303, где мења општи правац према северу до места у безименом потоку, на око 440 m северно од к. 1448, у дужини од око 3000 m.

Од места у безименом потоку, на око 440 m северно од к. 1448, гранична линија се протеже општим правцем према североистоку, безименим потоком до места на око 650 m североисточно од к. 1448, где мења општи правац према северозападно страном, преко извора, до ТТ к. 1632 (Сипје), мења општи правац према истоку гребеном, преко безименог врха, на око 280 m североисточно од ТТ к. 1632, седла на око 580 m североисточно од ТТ к. 1632, к. 1671, до безименог врха на око 320 m истично од к. 1671, где мења општи правац према северу, гребеном ка ТТ к. 1703 (Чупино брдо – јужна) и ТТ к. 1703 (северна), остављајући објекте, затечене на терену на дан потписивања Уговора, на македонској територији, наставља гребеном преко безименог врха до места на око 660 m северно од ТТ к. 1703 (северна), где мења општи правац према североистоку, преко раскрснице коњских стаза, на око 250 m западно од к. 1505, наставља колским путем, преко безименог врха на око 630 m северозападно од ТТ к. 1402 (Синадинов чукар), наставља колским путем на око 130 m северозападно од ТТ к. 1402, до места на око 480 m југозападно од ТТ к. 1604, наставља страном Голема њива, преко ТТ к. 1604, колским путем до кривине на око 380 m североисточно од ТТ к. 1604, наставља страном до места на око 210 m северозападно од к. 1786 (Аниште), где мења општи правац према југоистоку правом линијом до к. 1786, у дужини од око 9000 m.

Од к. 1786, гранична линија се протеже општим правцем према југоистоку, вододелницом преко безименог врха, ТТ к. 1739, до места на око 270 m југоисточно од ТТ к. 1739, где мења општи правац према југозападу, страном и вододелницом, преко к. 1611 (Дубоки преслоп), безименог врха, до ТТ к. 1604, у дужини од око 2400 m.

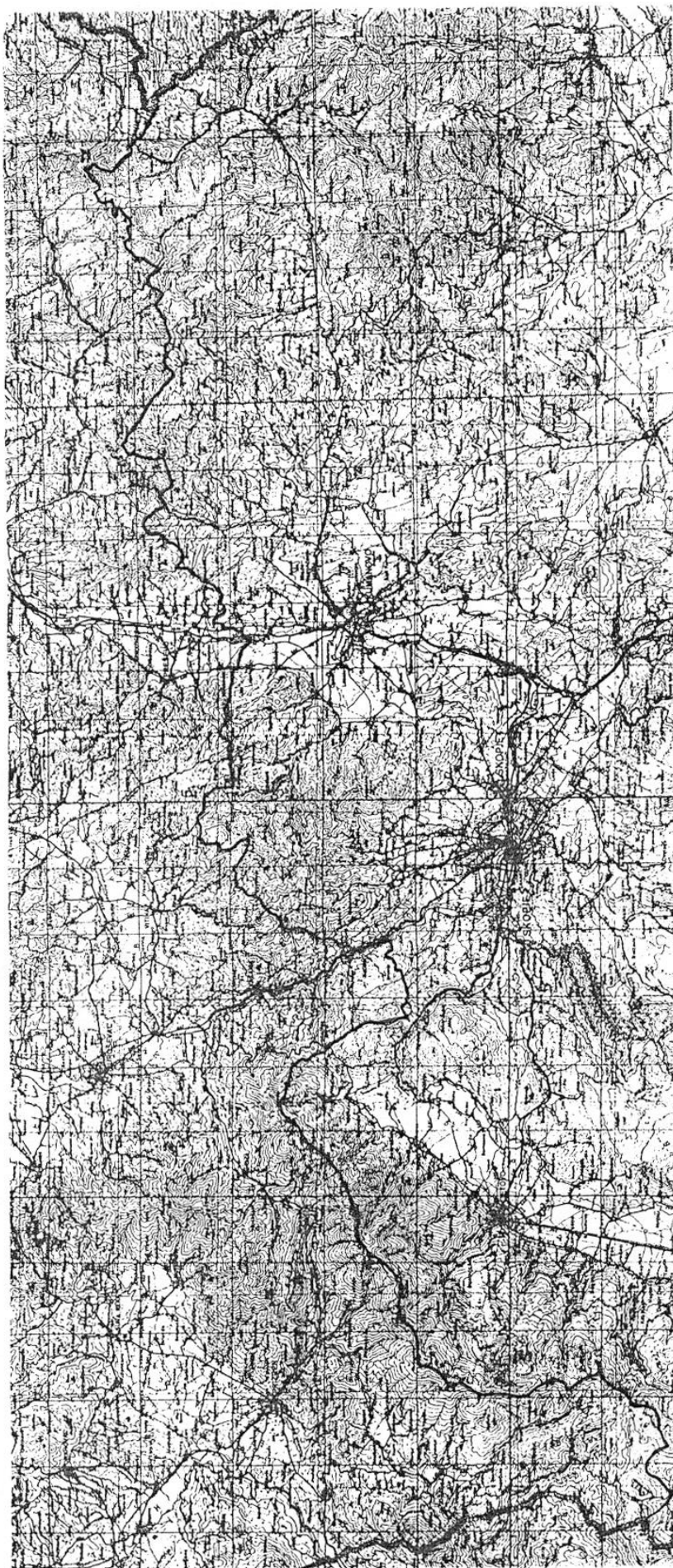
Од ТТ к. 1604, гранична линија се протеже општим правцем према југоистоку преко гребена Самар, безименог врха, на око 470 m североисточно од к. 1447, гребеном Страже, преко ТТ к. 1438, безименог врха на око 710 m североисточно од ТТ к. 1318 (Мечит), до к. 1312 (раскрсница стаза), у дужини од око 3500 m.

Од к. 1312, гранична линија се протеже општим правцем према североистоку, изломљеном линијом, до места на око 380 m југозападно од ТТ к. 1466 (Голешки чукар), где мења општи правац према југоистоку, изломљеном линијом преко к. 1272, косе честака, к. 1368, ТТ к. 1403 (Пост), косе Неговиште, до граничне пирамиде 106 на југословенско (македонско)–бугарској државној граници, у дужини од око 6000 m.

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу СРЈ – Међународни уговори”.

Д Р Ж А В Н А Г Р А Н И Ц А
између Савезне Републике Југославије и Републике Македоније,
утврђена Уговором о прогезању и опису државне границе,
потписанм 23. фебруара 2001. године у Скопљу

R ~ 1 : 400 000

6.

На основу члана 96. тачка 2) Устава Савезне Републике Југославије, доносим

У К А З

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА О УСПОСТАВЉАЊУ СПЕЦИЈАЛНИХ ПАРАЛЕЛНИХ ОДНОСА ИЗМЕЂУ САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Проглашава се Закон о потврђивању Споразума о успостављању специјалних паралелних односа између Савезне Републике Југославије и Републике Српске, који је донела Савезна скупштина, на седници Већа грађана од 10. маја 2001. године и на седници Већа република од 9. маја 2001. године.

ПР бр. 38
10. маја 2001. године
Београд

Председник
Савезне Републике Југославије
др Војислав Коштуница, с. р.

ЗАКОН

О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА О УСПОСТАВЉАЊУ СПЕЦИЈАЛНИХ ПАРАЛЕЛНИХ ОДНОСА ИЗМЕЂУ САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Члан 1.

Потврђује се Споразум о успостављању специјалних паралелних односа између Савезне Републике Југославије и Републике Српске, потписан 5. марта 2001. године у Бања Луци, у оригиналу на службеним језицима Савезне Републике Југославије и Републике Српске.

Члан 2.

Текст Споразума у оригиналу на српском језику гласи:

СПОРАЗУМ

О УСПОСТАВЉАЊУ СПЕЦИЈАЛНИХ ПАРАЛЕЛНИХ ОДНОСА ИЗМЕЂУ САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Савезна Република Југославија и Република Српска (у даљем тексту: Учеснице у споразуму) успостављају специјалне паралелне односе на основама:

– уверења да је доследно, целовито и убрзано спровођење Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и његових анекса (у даљем тексту: Мировни споразум) основ за стварање услова за трајан суживот народа и грађана у Републици Српској и Босни и Херцеговини у целини,

– да је циљ успостављања таквих специјалних паралелних односа потпуно у складу са Мировним споразумом потписаним 14. децембра 1995. године у Паризу,

– уверења да је успостављање трајног мира и стабилности у овом делу Европе од обостраног интереса,

– поштовања суверенитета, територијалног интегритета и политичке независности Босне и Херцеговине,

– признавања поделе надлежности између Босне и Херцеговине, као државе и њених ентитета, као што је то дефинисано Уставом Босне и Херцеговине,

– поштовања овлашћења и одговорности држава потписница Мировног споразума и

– уверења да ће допринети друштвеном, демократском и привредном развоју Савезне Републике Југославије и Републике Српске, као и Босне и Херцеговине у целини, и региона.

ЦИЉЕВИ

Члан 1.

Успостављањем специјалних паралелних односа Учеснице у споразуму желе да, у складу са Мировним споразумом, остварују:

– развој институционалних и свих других облика сарадње у оквиру општих политичких и привредних услова, уз уважавање посебних интереса и
– развој транспарентне сарадње извршних, законодавних и других институција.

Члан 2.

Учеснице у споразуму ће, у складу са Мировним споразумом и уставима Републике Српске и Босне и Херцеговине, посебно унапређивати сарадњу у следећим областима:

– привреда и коришћење природних ресурса,
– планирање,
– законодавство,
– приватизација и денационализација,
– наука и технологија,
– образовање, култура и спорт,

- здравство и социјална политика,
- туризам и заштита околине,
- информисање,
- заштита слобода и права грађана у складу са највишим међународним признатим стандардима,
- сузбијање криминала и
- одбране, на потпуно транспарентан начин.

ИЗВРШАВАЊЕ СПОРАЗУМА

Члан 3.

Учеснице споразума ће, у сврху спровођења Споразума, основати Веће за сарадњу Савезне Републике Југославије и Републике Српске (у даљем тексту: Веће).

Веће чине председник Савезне Републике Југославије, председник Републике Српске и потпредседник Републике Српске.

Члан 4.

Рад Већа се уређује Пословником о раду Већа.

Седнице Већа се одржавају, по правилу, једном у 3 (три) месеца, наизменично у Савезној Републици Југославији и Републици Српској.

Члан 5.

Веће именује Стални одбор од шест чланова.

Чланови Сталног одбора су:

- председник Савезне владе Савезне Републике Југославије,
- потпредседник Савезне владе Савезне Републике Југославије,
- одговарајући ресорни министар Савезне владе Савезне Републике Југославије (променљиви члан),
- председник Владе Републике Српске,
- потпредседник Владе Републике Српске и
- одговарајући ресорни министар Владе Републике Српске (променљиви члан).

Члан 6.

Веће и Стални одбор предлоге и препоруке за надлежне органе и институције Учесница у споразуму доносе консензусом.

Члан 7.

Веће именује два секретара Већа, једног из Савезне Републике Југославије и једног из Републике Српске.

Делоокруг рада секретара Већа укључује следеће:

- усклађивање припрема за седнице Већа,
- праћење извршавања препорука и предлога,
- припрему докумената из делоокруга Већа,
- и друге сличне послове.

Члан 8.

У циљу остваривања сарадње у области законодавства одржаваће се редовни контакти између Савезне скупштине Савезне Републике Југославије и Народне скупштине Републике Српске на нивоу председника и скупштинских радних тела.

Члан 9.

Канцеларија Високог представника за Босну и Херцеговину ће бити консултована у изради нацрта анекса овог споразума и надгледаће њихову примену.

Члан 10.

Анекси које Учеснице у споразуму буду донеле у сврху спровођења овог споразума сматраће се његовим саставним делом.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 11.

Споразум и анекси из члана 10. овог споразума ступају на снагу датумом друге ноте којом се Учеснице споразума међусобно обавештавају да су испуњени услови предвиђени унутрашњим законодавствима за њихово ступање на снагу.

Споразум је сачињен 5. марта 2001. године у Бања Луци у два оригинална примерка на службеним језицима Савезне Републике Југославије и Републике Српске.

За
Савезну Републику Југославију
председник
др **Војислав Коштуница** с. р.

За
Републику Српску
председник
Мирко Шаровић, с. р.

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу СРЈ – Међународни уговори.”

7.

На основу члана 96. тачка 2) Устава Савезне Републике Југославије, доносим

У К А З

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ САВЕЗНЕ ВЛАДЕ САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ БУГАРСКЕ О ВРАЋАЊУ И ПРИХВАТАЊУ ЛИЦА КОЈА НЕЛЕГАЛНО БОРАВЕ НА ТЕРИТОРИЈИ ДВЕЈУ ДРЖАВА

Проглашава се Споразум између Савезне владе Савезне Републике Југославије и Владе Републике Бугарске о враћању и прихватању лица која нелегално бораве на територији двеју држава, који је донела Савезна скупштина, на седници Већа грађана од 10. маја 2001. године и на седници Већа република од 9. маја 2001. године.

ПР бр. 42
10. маја 2001. године
Београд

Председник
Савезне Републике Југославије
др **Војислав Коштуница**, с. р.

ЗАКОН

ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ САВЕЗНЕ ВЛАДЕ САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ БУГАРСКЕ О ВРАЋАЊУ И ПРИХВАТАЊУ ЛИЦА КОЈА НЕЛЕГАЛНО БОРАВЕ НА ТЕРИТОРИЈИ ДВЕЈУ ДРЖАВА

Члан 1.

Потврђује се Споразум између Савезне владе Савезне Републике Југославије и Владе Републике Бугарске о враћању и прихватању лица која нелегално бораве на територији двеју држава, потписан 25. јануара 2001. године у Софији, у оригиналу на српском, бугарском и енглеском језику.

Члан 2.

Текст споразума у оригиналу на српском језику гласи:

СПОРАЗУМ

ИЗМЕЂУ САВЕЗНЕ ВЛАДЕ САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ БУГАРСКЕ О ВРАЋАЊУ И ПРИХВАТАЊУ ЛИЦА КОЈА НЕЛЕГАЛНО БОРАВЕ НА ТЕРИТОРИЈИ ДВЕЈУ ДРЖАВА

Савезна влада Савезне Републике Југославије и Влада Републике Бугарске (у даљем тексту: стране уговорнице),

полазећи од жеље за развојем пријатељских односа између двеју држава, у тежњи да и на тај начин допринесу спречавању и сузбијању нелегалних миграција,

на реципрочној основи и у духу сарадње, да олакшају враћање и поновно прихватање лица које незаконито улазе или бораве на територији држава страна уговорница,

споразумеле су се о следећем:

Члан 1.

Дефиниција појмова

За потребе овог споразума ниже наведене дефиниције имају следећа значења:

1. „Лице које се враћа и прихвата“ је:

а) лице за које је установљено да је држављанин једне од страна уговорница које не испуњава или више не испуњава

услове за улазак или боравак на територији државе друге стране уговорнице;

б) држављанин треће државе или лице без држављанства које је са територије државе једне од страна уговорница незаконито ушао на територију државе друге стране уговорнице;

2. „лице у транзиту“ је држављанин треће државе или лице без држављанства за кога једна од страна уговорница, на захтев друге стране уговорнице, дозвољава транзит преко своје територије, у складу са овим споразумом;

3. „дозвола за боравак“ је важећа дозвола коју издају надлежни органи страна уговорница, а која обезбеђује вишеструки улазак и боравак у тој земљи. Дозвола за боравак не подразумева визу, нити могућност останка на територији државе стране уговорнице, за време разматрања молбе за азил, дозволе за боравак или ако је у току процедура за протеривање;

4. „страна уговорница, молилац“ је она страна уговорница која подноси молбу другој страни уговорници, за прихватање или транзитни прелаз лица, под условима предвиђеним овим споразумом;

5. „замољена страна уговорница“ је она страна уговорница којој је друга уговорна страна упутила молбу за прихватање или транзитни прелаз лица, под условима предвиђеним овим споразумом;

6. „замолница за прихватање или транзит“ је званична молба, којом се уговорна страна молилац обраћа замољеној страни уго-

ворници, да прихвати назад или да дозволи транзит лица преко своје територије, под условима предвиђеним овим споразумом,

7. „одговор на замолницу за прихват или транзит” је званично обавештење којим замољена страна уговорница одговара на замолницу за прихват или транзит;

8. „надлежни органи” су органи страна уговорница преко којих се спроводи поступак прихвата или транзита.

I. ПРИХВАТАЊЕ ДРЖАВЉАНА СТРАНА УГОВОРНИЦА

Члан 2.

Обавеза прихватања

1. Свака страна уговорница, на молбу друге стране уговорнице, прихватиће свако лице које не испуњава или више не испуњава услове за улазак или боравак на територији државе стране уговорнице, молиоца, када је установљено да је то лице држављанин земље којој је упућена замолница.

2. Уколико се каснијом истрагом утврди да примљена особа није била држављанин стране уговорнице којој је упућена замолница, друга страна уговорница ће поново примити исту особу, без одлагања.

Члан 3.

Утврђивање идентитета и држављанства

1. Идентитет и држављанство лица које се прихвата, утврђује надлежни орган замољене стране уговорнице, у складу са њеним прописима.

2. У циљу утврђивања идентитета и држављанства лица из става 1. овог члана страна уговорница молилац, замољеној страни уговорници доставља замолницу за прихват и расположива лична документа.

3. Документи и други докази који се користе у поступку утврђивања идентитета и држављанства биће утврђени у Протоколу за извршење споразума. Копије тих докумената се такође могу користити у поступку утврђивања идентитета и држављанства.

4. У циљу утврђивања идентитета и држављанства може се користити и изјава лица за које се доставља замолница за прихват.

Члан 4.

Поступак и рокови по замолници за прихват

1. Ако се уз замолницу за враћање приложи документа из члана 3. став 3. овог споразума, надлежни орган замољене стране уговорнице ће у року од двадесет дана доставити одговор на замолницу за враћање, надлежном органу стране уговорнице молиоца.

По добијању позитивног одговора на замолницу за враћање, надлежни орган стране уговорнице молиоца ће подношењем тог одговора дипломатско-конзуларном представништву замољене стране уговорнице, прибавити путни лист за лице које се враћа уколико је то потребно.

Путни лист ће бити издат одмах, а најкасније у року од 3 (три) радна дана.

2. Ако надлежни орган стране уговорнице молиоца није у могућности да уз замолницу за враћање приложи друга документа, изузев изјаве лица које се враћа, предвиђене у члану 3, став 4. овог споразума, замољена страна уговорница ће у року од тридесет дана, од дана пријема замолнице за враћање, доставити одговор надлежном органу стране уговорнице молиоца.

По добијању позитивног одговора на замолницу за враћање, надлежни орган стране уговорнице молиоца ће подношењем тог одговора дипломатско-конзуларном представништву замољене стране уговорнице прибавити путни лист.

Путни лист ће бити издат одмах, а најкасније у року од 3 (три) радна дана.

3. Негативан одговор на замолницу за враћање мора се образложити.

Члан 5.

Поступак и рокови за враћање и прихватање

1. Враћање и прихватање извршиће се у року од 30 дана, од дана издавања путног листа.

2. Надлежни органи страна уговорница усагласиће се о времену и начину враћања лица.

3. Надлежни орган страна уговорница ће се узајамно обавештавати о потреби за посебном помоћи или бризи, због болести или старости, за лица која се враћају.

II. ПРИХВАТ ДРЖАВЉАНА ТРЕЋИХ ДРЖАВА

Члан 6.

Обавеза прихватања

Свака страна уговорница ће прихватити на територију своје државе, на молбу друге стране уговорнице, држављанина треће државе или лице без држављанства, које не испуњава или више не испуњава услове за улазак или боравак на територији државе стране уговорнице молиоца, уколико се докаже да је то лице незаконито ушло на њену територију, непосредно са територије државе замољене стране уговорнице.

Члан 7.

Поступак поновног прихватања

1. Замолница за поновни прихват може бити поднета у року од 30 дана од дана утврђивања нелегалног уласка или боравака држављанина треће државе или лица без држављанства, на територију државе стране уговорнице молиоца, али не касније од годину дана од дана уласка.

2. Замолница за поновни прихват садржи податке о идентитету и држављанству лица које се враћа, као и доказе којима се потврђује нелегалан улазак на територију државе стране уговорнице молиоца, непосредно са територије државе замољене стране уговорнице.

3. Замољена страна уговорница ће на замолницу за поновни прихват одговорити без одлагања али не касније од 30 дана, од дана њеног подношења.

4. Замољена страна уговорница ће прихватити лица из члана 6. овог споразума, у року од 30 дана, од дана достављања позитивног одговора на замолницу. По узајамном договору тај рок се може продужити, за време неопходно за отклањање правних или техничких сметњи.

5. Уколико се накнадно утврди да држављанин треће државе или лице без држављанства, није незаконито ушло са територије државе замољене стране уговорнице, страна уговорница молилац је дужна да га одмах, а најкасније у року од 30 дана, поново прими на територију своје државе.

Члан 8.

Изузеће од обавезе прихватања

Обавезе прихватања на основу овог споразума, не постоји у односу на држављане трећих држава или лица без држављанства у следећим случајевима:

(1) ако се утврди да су та лица ушла на територију државе друге стране уговорнице, пре дана ступања на снагу овог споразума;

(2) ако је тим лицима страна уговорница молилац, пре уласка или после доласка на територију њене државе, издала визу или дозволу боравака, признала статус избеглице или право азила;

(3) уколико обе стране уговорнице издају улазну визу или дозволу за боравак, одговорност ће сносити она страна уговорница чија виза или дозвола за боравак истиче доцније.

III. ТРАНЗИТ ДРЖАВЉАНА ТРЕЋИХ ДРЖАВА И ЛИЦА БЕЗ ДРЖАВЉАНСТВА

Члан 9.

Поступак транзита

1. Свака страна уговорница, прихватиће на захтев друге стране уговорнице, држављане трећих држава или лица без држављанства, ради транзита преко своје територије, уколико страна уговорница молилац пружи поуздане доказе да је обезбедила њихов пријем у држави одредишта или на територију следеће државе кроз коју ће транзитирати.

2. Замолницу за транзит подноси страна уговорница молилац, која је дужна да приложи доказе из става 1. овог члана.

3. Превоз лица у транзиту, уз службену пратњу, извршиће се сагласно прописима замољене стране уговорнице.

Члан 10.

Разлози за одбијање транзита

1. Транзит се може одбити у следећим случајевима:

(1) ако постоји ризик да ће живот лица или његова слобода бити угрожени у држави одредишта или другим државама транзита, због његове расе, вере, држављанства, припадности истој социјалној групи или његовог политичког мишљења;

(2) ако лицу у транзиту у држави одредишта или у некој од држава транзита прети нехумано поступање, кривично гоњење

или извршење смртне или неке друге казне, изузев због илегалног преласка границе;

(3) ако лице представља претњу за националну безбедност, јавни ред или здравље становништва.

2. Негативан одговор на замолици за транзит треба бити образложен.

3. Страна уговорница молилац ће одмах прихватити, на територију своје државе, лице у транзиту, уколико током транзита наступе околности наведене у ставу 1. овог члана.

IV. САРАДЊА У ПРИМЕНИ СПОРАЗУМА

Члан 11.

Извршавање Споразума

У циљу извршавања овог споразума, Савезно министарство унутрашњих послова Савезне Републике Југославије и Министарство унутрашњих послова Републике Бугарске, закључиће посебан Протокол.

Члан 12.

Комисија експерата

Стране уговорнице ће тесно сарађивати на извршавању овог споразума и Протокола за његово споровођење. У том циљу се установљава Заједничка комисија експерата, надлежних органа страна уговорница. Број чланова комисије утврдиће се дипломатским путем, у року не дужем од 30 дана од дана потписивања споразума.

Комисија ће се састајати најмање једанпут годишње или на захтев једне од страна уговорница.

Члан 13.

Трошкови

Трошкове прихватања и трошкове транзита преко територије државе замољене стране уговорнице, сноси страна уговорница молилац, укључујући и трошкове у складу са чланом 10. став 3. овог споразума.

Члан 14.

Заштита података

Уколико је за спровођење овог споразума потребно достављати личне податке, они се искључиво односе на:

(1) личне податке о лицу које се враћа и преузима (презиме, име, имена родитеља, по потреби раније име и презиме, надимци и псеудоними, датум и место рођења, пол, место и адреса последњег пребивалишта на територији државе замољене уговорне стране, садашње и раније држављанство);

(2) личну карту, пасош или друге путне исправе (серијска ознака и број, рок важења, датум издавања, орган који је издао, место издавања и др.);

(3) остале податке потребне за идентификацију лица;

(4) место сталног пребивалишта; итинерере путовања;

(5) дозволе боравка или визе које је издала једна од страна уговорница;

(6) остале податке по захтеву једне од страна уговорница, који су јој потребни за проверавање услова за преузимање у складу са овим споразумом.

Члан 15.

Клаузула о неповредности

Одредбе овог споразума не утичу на обавезе које су стране уговорнице преузеле другим међудржавним и међународним споразумима.

V. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 16.

Ступање на снагу

1. Овај споразум се закључује на неодређено време.

2. Споразум ступа на снагу тридесетог дана од дана пријема друге ноте, којом се стране уговорнице међусобно обавештавају, у писменој форми, да је завршена унутрашња процедура за ступање на снагу Споразума.

Члан 17.

Привремена обустава и отказ Споразума

1. Свака страна уговорница може привремено, у потпуности или делимично, да обустави примену овог споразума, из разлога националне безбедности, заштите јавног реда или заштите здравља становништва. Привремена обустава примене неће се односити на сопствене држављане, осим у случају више силе. Привремена обустава примене или прекид привремене обуставе, ступа на снагу следећег дана, од дана када је друга страна уговорница, писмено, дипломатским путем, примила обавештење о увођењу привремене обуставе примене, односно о прекиду привремене обуставе примене.

2. Свака страна уговорница може отказати овај споразум, писмено, дипломатским путем. У том случају, споразум ће престати да важи тридесетог дана од дана пријема Обавештења о његовом отказивању.

Споразум је сачињен у Софији дана 25. јануара 2001. године, у два оригинална примерка, сваки на српском, бугарском и енглеском језику, при чему сви текстови имају једнаку важност. У случају несагласности у тумачењу, енглески текст ће имати предност.

За Савезну владу
Савезне Републике Југославије
Горан Свилановић, с. р.
савезни министар за
инострани послове

За Владу
Републике Бугарске
Надежда Михајлова, с. р.
министар иностраних
послова

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу СРЈ – Међународни уговори”.

8.

На основу члана 96. тачка 2) Устава Савезне Републике Југославије, доносим

У К А З

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ПОТВРЂИВАЊУ ЕВРОПСКЕ КОНВЕНЦИЈЕ О ПРИЗНАЊУ И ИЗВРШЕЊУ ОДЛУКА О СТАРАЊУ О ДЕЦИ И О ПОНОВНОМ УСПОСТАВЉАЊУ ОДНОСА СТАРАЊА

Проглашава се Закон о потврђивању Европске конвенције о признању и извршењу одлука о старању о деци и о поновном успостављању односа старања, који је донела Савезна скупштина, на седници Већа грађана од 9. маја 2001. године и на седници Већа република од 9. маја 2001. године.

ПР бр. 44
9. маја 2001. године
Београд

Председник
Савезне Републике Југославије
др **Војислав Коштуница**, с. р.

ЗАКОН

О ПОТВРЂИВАЊУ ЕВРОПСКЕ КОНВЕНЦИЈЕ О ПРИЗНАЊУ И ИЗВРШЕЊУ ОДЛУКА О СТАРАЊУ О ДЕЦИ И О ПОНОВНОМ УСПОСТАВЉАЊУ ОДНОСА СТАРАЊА

Члан 1.

Потврђује се Европска конвенција о признању и извршењу одлука о старању о деци и о поновном успостављању односа старања, усвојена 20. маја 1980. године у Луксембургу, у оригиналу на француском и енглеском језику.

Члан 2.

Текст Конвенције у оригиналу на енглеском језику и у преводу на српски језик гласи:

EUROPEAN CONVENTION ON RECOGNITION AND ENFORCEMENT OF DECISIONS CONCERNING CUSTODY OF CHILDREN AND ON RESTORATION OF CUSTODY OF CHILDREN

The member States of the Council of Europe, signatory hereto,

Recognising that in the member States of the Council of Europe the welfare of the child is of overriding importance in reaching decisions concerning his custody;

Considering that the making of arrangements to ensure that decisions concerning the custody of a child can be more widely recognised and enforced will provide greater protection of the welfare of children;

Considering it desirable, with this end in view, to emphasise that the right of access of parents is a normal corollary to the right of custody;

Noting the increasing number of cases where children have been improperly removed across an international frontier and the difficulties of securing adequate solutions to the problems caused by such cases;

Desirous of making suitable provision to enable the custody of children which has been arbitrarily interrupted to be restored;

Convinced of the desirability of making arrangements for this purpose answering to different needs and different circumstances;

Desiring to establish legal co-operation between their authorities,

Have agreed as follows:

Article 1

For the purposes of this Convention:

a. child means a person of any nationality, so long as he is under 16 years of age and has not the right to decide on his own place of residence under the law of his habitual residence, the law of this nationality or the internal law of the State addressed;

b. authority means a judicial or administrative authority;

c. decision relating to custody means a decision of an authority in so far as it relates to the care of the person of the child, including the right to decide on the place of his residence, or to the right of access to him;

d. improper removal means the removal of a child across an international frontier in breach of a decision relating to his custody which has been given in a Contracting State and which is enforceable in such a State; improper removal also includes:

i. the failure to return a child across an international frontier at the end of a period of the exercise of the right of access to this child or at the end of any other temporary stay in a territory other than that where the custody is exercised;

ii. a removal which is subsequently declared unlawful within the meaning of Article 12.

Part I

CENTRAL AUTHORITIES

Article 2

1. Each Contracting State shall appoint a central authority to carry out the functions provided for by this Convention.

2. Federal States and States with more than one legal system shall be free to appoint more than one central authority and shall determine the extent of their competence.

3. The Secretary General of the Council of Europe shall be notified of any appointment under this Article.

Article 3

1. The central authorities of the Contracting States shall co-operate with each other and promote co-operation between the competent authorities in their respective countries. They shall act with all necessary despatch.

2. With a view to facilitating the operation of this Convention, the central authorities of the Contracting States:

a. shall secure the transmission of requests for information coming from competent authorities and relating to legal or factual matters concerning pending proceedings;

b. shall provide each other on request with information about their law relating to the custody of children and any changes in that law;

c. shall keep each other informed of any difficulties likely to arise in applying the Convention and, as far as possible, eliminate obstacles to its application.

Article 4

1. Any person who has obtained in a Contracting State a decision relating to the custody of a child and who wishes to have that decision recognised or enforced in another Contracting State may submit an application for this purpose to the central authority in any Contracting State.

2. The application shall be accompanied by the documents mentioned in Article 13.

3. The central authority receiving the application, if it is not the central authority in the State addressed, shall send the documents directly and without delay to that central authority.

4. The central authority receiving the application may refuse to intervene where it is manifestly clear that the conditions laid down by this Convention are not satisfied.

5. The central authority receiving the application shall keep the applicant informed without delay of the progress of his application.

Article 5

1. The central authority in the State addressed shall take or cause to be taken without delay all steps which it considers to be appropriate, if necessary by instituting proceedings before its competent authorities, in order:

- a. to discover the whereabouts of the child;
- b. to avoid, in particular by any necessary provisional measures, prejudice to the interests of the child or of the applicant;
- c. to secure the recognition or enforcement of the decision;
- d. to secure the delivery of the child to the applicant where enforcement is granted;
- e. to inform the requesting authority of the measures taken and their results.

2. Where the central authority in the State addressed has reason to believe that the child is in the territory of another Contracting State it shall send the documents directly and without delay to the central authority of that State.

3. With the exception of the cost of repatriation, each Contracting State undertakes not to claim any payment from an applicant in respect of any measures taken under paragraph 1 of this Article by the central authority of that State on the applicant's behalf, including the costs of proceedings and, where applicable, the costs incurred by the assistance of a lawyer.

4. If recognition or enforcement is refused, and if the central authority of the State addressed considers that it should comply with a request by the applicant to bring in that State proceedings concerning the substance of the case, that authority shall use its best endeavours to secure the representation of the applicant in the proceedings under conditions no less favourable than those available to a person who is resident in and a national of that State and for this purpose it may, in particular, institute proceedings before its competent authorities.

Article 6

1. Subject to any special agreements made between the central authorities concerned and to the provisions of paragraph 3 of this Article:

a. communications to the central authority of the State addressed shall be made in the official language or in one of the official languages of that State or be accompanied by a translation into that language;

b. the central authority of the State addressed shall nevertheless accept communications made in English or in French or accompanied by a translation into one of these languages.

2. Communications coming from the central authority of the State addressed, including the results of enquiries carried out, may be made in the official language or one of the official languages of that State or in English or French.

3. A Contracting State may exclude wholly or partly the provisions of paragraph 1. b of this Article. When a Contracting State has made this res-

ervation any other Contracting State may also apply the reservation in respect of that State.

Part II

RECOGNITION AND ENFORCEMENT OF DECISIONS AND RESTORATION OF CUSTODY OF CHILDREN

Article 7

A decision relating to custody given in a Contracting State shall be recognised and, where it is enforceable in the State of origin, made enforceable in every other Contracting State.

Article 8

1. In the case of an improper removal, the central authority of the State addressed shall cause steps to be taken forthwith to restore the custody of the child where:

a. at the time of the institution of the proceedings in the State where the decision was given or at the time of the improper removal, if earlier, the child and his parents had as their sole nationality the nationality of that State and the child had his habitual residence in the territory of that State, and

b. a request for the restoration was made to a central authority within a period of six months from the date of the improper removal.

2. If, in accordance with the law of the State addressed, the requirements of paragraph 1 of this Article cannot be complied with without recourse to a judicial authority, none of the grounds of refusal specified in this Convention shall apply to the judicial proceedings.

3. Where there is an agreement officially confirmed by a competent authority between the person having the custody of the child and another person to allow the other person a right of access, and the child, having been taken abroad, has not been restored at the end of the agreed period to the person having the custody, custody of the child shall be restored in accordance with paragraphs 1. b and 2 of this Article. The same shall apply in the case of a decision of the competent authority granting such a right to a person who has not the custody of the child.

Article 9

1. In cases of improper removal, other than those dealt with in Article 8, in which an application has been made to a central authority within a period of six months from the date of the removal, recognition and enforcement may be refused only if:

a. in the case of a decision given in the absence of the defendant or his legal representative, the defendant was not duly served with the document which instituted the proceedings or an equivalent document in sufficient time to enable him to arrange his defence; but such a failure to effect service cannot constitute a ground for refusing recognition or enforcement where service was not effected because the defendant had concealed his whereabouts from the person who instituted the proceedings in the State of origin;

b. in the case of a decision given in the absence of the defendant or his legal representative, the competence of the authority giving the decision was not founded:

- i. on the habitual residence of the defendant, or
  - ii. on the last common habitual residence of the child's parents, at least one parent being still habitually resident there, or
  - iii. on the habitual residence of the child;
- c. the decision is incompatible with a decision relating to custody which became enforceable in the State addressed before the removal of the child, unless the child has had his habitual residence in the territory of the requesting State for one year before his removal.

2. Where no application has been made to a central authority, the provisions of paragraph 1 of this Article shall apply equally, if recognition and enforcement are requested within six months from the date of the improper removal.

3. In no circumstances may the foreign decision be reviewed as to its substance.

Article 10

1. In cases other than those covered by Articles 8 and 9, recognition and enforcement may be refused not only on the grounds provided for in Article 9 but also on any of the following grounds:

a. if it is found that the effects of the decision are manifestly incompatible with the fundamental principles of the law relating to the family and children in the State addressed;

b. if it is found that by reason of a change in the circumstances including the passage of time but not including a mere change in the residence of the child after an improper removal, the effects of the original decision are manifestly no longer in accordance with the welfare of the child;

c. if at the time when the proceedings were instituted in the State of origin:

i. the child was a national of the State addressed or was habitually resident there and no such connection existed with the State of origin;
 ii. the child was a national both of the State of origin and of the State addressed and was habitually resident in the State addressed;

d. if the decision is incompatible with a decision given in the State addressed or enforceable in that State after being given in a third State, pursuant to proceedings begun before the submission of the request for recognition or enforcement, and if the refusal is in accordance with the welfare of the child.

2. In the same cases, proceedings for recognition or enforcement may be adjourned on any of the following grounds:

a. if an ordinary form of review of the original decision has been commenced;

b. if proceedings relating to the custody of the child, commenced before the proceedings in the State of origin were instituted, are pending in the State addressed;

c. if another decision concerning the custody of the child is the subject of proceedings for enforcement or of any other proceedings concerning the recognition of the decision.

Article 11

1. Decisions on rights of access and provisions of decisions relating to custody which deal with the right of access shall be recognised and enforced subject to the same conditions as other decisions relating to custody.

2. However, the competent authority of the State addressed may fix the conditions for the implementation and exercise of the right of access taking into account, in particular, undertakings given by the parties on this matter.

3. Where no decision on the right of access has been taken or where recognition or enforcement of the decision relating to custody is refused, the central authority of the State addressed may apply to its competent authorities for a decision on the right of access, if the person claiming a right of access so requests.

Article 12

Where, at the time of the removal of a child across an international frontier, there is no enforceable decision given in a Contracting State relating to his custody, the provisions of this Convention shall apply to any subsequent decision, relating to the custody of that child and declaring the removal to be unlawful, given in a Contracting State at the request of any interested person.

Part III PROCEDURE

Article 13

1. A request for recognition or enforcement in another Contracting State of a decision relating to custody shall be accompanied by:

a. a document authorising the central authority of the State addressed to act on behalf of the applicant or to designate another representative for that purpose;

b. a copy of the decision which satisfies the necessary conditions of authenticity;

c. in the case of a decision given in the absence of the defendant or his legal representative, a document which establishes that the defendant was duly served with the document which instituted the proceedings or an equivalent document;

d. if applicable, any document which establishes that, in accordance with the law of the State of origin, the decision is enforceable;

e. if possible, a statement indicating the whereabouts or likely whereabouts of the child in the State addressed;

f. proposals as to how the custody of the child should be restored.

2. The documents mentioned above shall, where necessary, be accompanied by a translation according to the provisions laid down in Article 6.

Article 14

Each Contracting State shall apply a simple and expeditious procedure for recognition and enforcement of decisions relating to the custody of a child. To that end it shall ensure that a request for enforcement may be lodged by simple application.

Article 15

1. Before reaching a decision under paragraph 1. b of Article 10, the authority concerned in the State addressed:

a. shall ascertain the child's views unless this is impracticable having regard in particular to his age and understanding; and

b. may request that any appropriate enquiries be carried out.

2. The cost of enquiries in any Contracting State shall be met by the authorities of the State where they are carried out.

3. Requests for enquiries and the results of enquiries may be sent to the authority concerned through the central authorities.

Article 16

For the purposes of this Convention, no legalisation or any like formality may be required.

Part IV RESERVATIONS

Article 17

1. A Contracting State may make a reservation that, in cases covered by Articles 8 and 9 or either of these Articles, recognition and enforcement of decisions relating to custody may be refused on such of the grounds provided under Article 10 as may be specified in the reservation.

2. Recognition and enforcement of decisions given in a Contracting State which has made the reservation provided for in paragraph 1 of this Article may be refused in any other Contracting State on any of the additional grounds referred to in that reservation.

Article 18

A Contracting State may make a reservation that it shall not be bound by the provisions of Article 12. The provisions of this Convention shall not apply to decisions referred to in Article 12 which have been given in a Contracting State which has made such a reservation.

Part V OTHER INSTRUMENTS

Article 19

This Convention shall not exclude the possibility of relying on any other international instrument in force between the State of origin and the State addressed or on any other law of the State addressed not derived from an international agreement for the purpose of obtaining recognition or enforcement of a decision.

Article 20

1. This Convention shall not affect any obligations which a Contracting State may have towards a non-contracting State under an international instrument dealing with matters governed by this Convention.

2. When two or more Contracting States have enacted uniform laws in relation to custody of children or created a special system of recognition or enforcement of decisions in this field, or if they should do so in the future, they shall be free to apply, between themselves, those laws or that system in place of this Convention or any part of it. In order to avail themselves of this provision the States shall notify their decision to the Secretary General of the Council of Europe. Any alteration or revocation of this decision must also be notified.

Part VI FINAL CLAUSES

Article 21

This Convention shall be open for signature by the member States of the Council of Europe. It is subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 22

1. This Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which three member States of the Council of Europe have expressed their consent to be bound by the Convention in accordance with the provisions of Article 21.

2. In respect of any member State which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of the deposit of the instrument of ratification, acceptance or approval.

Article 23

1. After the entry into force of this Convention, the Committee of Ministers of the Council of Europe may invite any State not a member of the Council to accede to this Convention, by a decision taken by the majority provided for by Article 20. d. of the Statute and by the unanimous vote of the representatives of the Contracting States entitled to sit on the Committee.

2. In respect of any acceding State, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of deposit of the instrument of accession with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 24

1. Any State may at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Convention shall apply.

2. Any State may at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Convention to any other territory specified in the declaration. In respect of such territory, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt by the Secretary General of such declaration.

3. Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to the Secretary General. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of six months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 25

1. A State which has two or more territorial units in which different systems of law apply in matters of custody of children and of recognition and enforcement of decisions relating to custody may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, declare that this Convention shall apply to all its territorial units or to one or more of them.

2. Such a State may at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Convention to any other territorial unit specified in the declaration. In respect of such territorial unit the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt by the Secretary General of such declaration.

3. Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territorial unit specified in such declaration, be withdrawn by notification addressed to the Secretary General. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of six months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 26

1. In relation to a State which has in matters of custody two or more systems of law of territorial application;

a. reference to the law of a person's habitual residence or to the law of a person's nationality shall be construed as referring to the system of law determined by the rules in force in that State or, if there are no such rules, to the system of law with which the person concerned is most closely connected;

b. reference to the State of origin or to the State addressed shall be construed as referring, as the case may be, to the territorial unit where the decision was given or to the territorial unit where recognition or enforcement of the decision or restoration of custody is requested.

2. Paragraph 1. a of this Article also applies *mutatis mutandis* to States which have in matters of custody two or more systems of law of personal application.

Article 27

1. Any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, declare that it avails itself of one or more of the reservations provided for in paragraph 3 of Article 6, Article 17 and Article 18 of this Convention. No other reservation may be made.

2. Any Contracting State which has made a reservation under the preceding paragraph may wholly or partly withdraw it by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe. The withdrawal shall take effect on the date or receipt of such notification by the Secretary General.

Article 28

At the end of the third year following the date of the entry into force of this Convention and, on his own initiative, at any time after this date, the Secretary General of the Council of Europe shall invite the representatives of the central authorities appointed by the Contracting States to meet in order to study and to facilitate the functioning of the Convention. Any member State of the Council of Europe not being a party to the Convention may be represented by an observer. A report shall be prepared on the work of each of these meetings and forwarded to the Committee of Ministers of the Council of Europe for information.

Article 29

1. Any Party may at any time denounce this Convention by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.

2. Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of six months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.

Article 30

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council and any State which has acceded to this Convention, of:

- a. any signature;
- b. the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
- c. any date of entry into force of this Convention in accordance with Articles 22, 23, 24 and 25;
- d. any other act, notification or communication relating to this Convention.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at Luxembourg, the 20th day of May 1980, in English and French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe and to any State invited to accede to this Convention.

ЕВРОПСКА КОНВЕНЦИЈА О ПРИЗНАЊУ И ИЗВРШЕЊУ ОДЛУКА О СТАРАЊУ О ДЕЦИ И О ПОНОВНОМ УСПОСТАВЉАЊУ ОДНОСА СТАРАЊА

Државе чланице Савета Европе, потписнице ове конвенције;
Признајући да је у државама чланицама Савета Европе узимање у обзир интереса детета од одлучујућег значаја у доношењу одлука о његовом старању;

Сматрајући да ће институционализовање мера којима треба да се олакша признање и извршење одлука о старању о детету обезбедити бољу заштиту интереса деце;

Сматрајући да је пожељно, у овом циљу, да се истакне да је право родитеља на виђење с дететом нормална последица права на старање;

Констатујући растући број случајева у којима су деца бесправно премештена преко међународне границе и тешкоће које се јављају у адекватном решавању проблема проузрокованих овим случајевима;

У жељи да се уведу одговарајући прописи који омогућавају поновно успостављање односа старања о деци када је ово старање самовољно прекинато;

Уверени у сврсисходност да се, у том циљу, предузму мере прилагођене различитим потребама и различитим условима;

У жељи да успоставе правну сарадњу између својих органа,

Договориле су се о следећем:

Члан 1.

У сврхе ове Конвенције:

а) дете означава свако лице, без обзира на његово држављанство, које још није напунило 16 година и које нема право да само одређује своје пребивалиште према закону земље његовог уобичајеног боравишта, закону земље његовог држављанства или према домаћем закону замољене државе;

б) орган означава сваки судски или управни орган;

ц) одлука о старању означава сваку одлуку органа уколико се односи на старање о личности детета, укључујући право да се одреди његово пребивалиште, или се односи на право на виђење с њима;

д) бесправно одвођење, означава одвођење детета преко међународне границе уз кршење одлуке о његовом старању која је донета у једној држави уговорници и у тој држави је извршена; такође се сматра бесправним одвођењем:

(i) невраћање детета преко међународне границе, после истека времена вршења права на виђење са дететом или на крају сваког другог привременог боравка на територији ван територије на којој се врши старање;

(ii) одвођење које је касније проглашено незаконитим у смислу члана 12.

Део I

ЦЕНТРАЛНИ ОРГАНИ

Члан 2.

1. Свака држава уговорница ће одредити централни орган који ће обављати функције предвиђене овом конвенцијом.

2. Федералне државе и државе у којима је на снази више од једног правног система моћи ће да одреде више централних органа и утврде њихову надлежност.

3. Свако одређивање извршено у складу са овим чланом биће пријављено Генералном секретару Савета Европе.

Члан 3.

1. Централни органи држава уговорница ће међусобно сарађивати и подстицати сарадњу између надлежних органа својих држава. Ови органи ће деловати са својим неопходном ревносту.

2. Ради лакшег спровођења ове конвенције, централни органи држава уговорница:

а) прослеђују захтеве за добијање обавештења који долазе од надлежних органа, а који се тичу правних питања или чињеница везаних за поступке који су у току;

б) достављају на захтев једни другима обавештења која се односе на њихово право на старање о деци и његове измене;

ц) међусобно се обавештавају о тешкоћама које могу да се јаве приликом примене Конвенције и колико је год могуће, отклањају препреке у њеној примени.

Члан 4.

1. Свако лице које је у једној држави уговорници добило одлуку о старању о детету и које жели да у другој држави уговорници добије признање или извршење ове одлуке може, у том циљу, поднети молбу централном органу било које државе уговорнице.

2. Уз молбу треба приложити документа наведена у члану 13.

3. Централни орган који је примио молбу, ако није централни орган замољене државе, доставиће документа непосредно том централном органу без одлагања.

4. Централни орган коме је поднета молба може да одбије своју интервенцију када је очигледно да услови предвиђени овом конвенцијом нису испуњени.

5. Централни орган коме је поднета молба обавештаваће подносиоца о току поступка по његовој молби без одлагања.

Члан 5.

1. Централни орган замољене државе предузима или налаже да се што пре предузму све мере које сматра одговарајућим, и, у случају потребе, покреће поступак код својих надлежних органа, ради:

а) проналажења места у коме се дете налази;

б) избегавања, пре свега, неопходним привременим мерама, да интереси детета или молиоца буду оштећени;

ц) обезбеђења признања или извршења одлуке;

д) обезбеђење предаје детета молиоцу када је извршење одлуке одобрено;

е) обавештења замолног органа о предузетим мерама и њиховим резултатима.

2. Када централни орган замољене државе има разлога да верује да се дете налази на територији друге државе уговорнице, он непосредно и без одлагања доставља документа централном органу те државе.

3. Осим трошкова репатријације, свака држава уговорница се обавезује да од подносиоца молбе не тражи никакво плаћање у вези било које мере коју је предузео на основу става 1. овог члана централни орган те државе укључујући и трошкове поступка и, када је то случај, трошкове који су настали ангажовањем адвоката.

4. Ако се признање или извршење одбије, и ако централни орган замољене државе сматра да треба удовољити захтеву молиоца да се у овој држави покрене поступак о суштини спора, овај орган предузима све како би обезбедио заступање молиоца у овом поступку у ништа мање повољним условима од оних које може да користи лице које пребива у тој држави или је њен држављанин и, у том циљу, може пре свега да покрене поступак код надлежних органа.

Члан 6.

1. Осим у случају посебних споразума закључених између односних централних органа и одредби става 3. овог члана:

а) саопштења упућена централном органу замољене државе се састављају на језику или на једном од званичних језика те државе или им се прилаже превод на тај језик;

б) централни орган замољене државе ће ипак прихватити саопштења састављена на француском или енглеском језику или пропраћена преводом на један од ових језика.

2. Саопштења која долазе од централних органа замољене државе, укључујући и резултате обављених истрага, могу да буду састављена на званичном језику или на једном од званичних језика ове државе или на француском или енглеском језику.

3. Држава уговорница може да искључи потпуну или делимично примену одредби става 1. тачке б. овог члана. Када је држава уговорница изразила ову резерву свака друга држава уговорница може исто тако да је примени према тој држави.

Део II

ПРИЗНАЊЕ И ИЗВРШЕЊЕ ОДЛУКА И ПОНОВНО УСПОСТАВЉАЊЕ СТАРАЊА О ДЕЦИ

Члан 7.

Одлука о старању која је донета у једној држави уговорници признаће се, а када је у земљи порекла извршена, извршиће се у свакој другој држави уговорници.

Члан 8.

У случају бесправног одвођења, централни орган замољене државе одмах ће преузети мере за враћање детета:

а) када су, у тренутку покретања поступка у држави у којој је донета одлука или у време бесправног одвођења, ако је до њега раније дошло, дете и његови родитељи имали само држављанство ове државе и када је дете имало своје уобичајено боравиште на територији поменутих државе, и

б) када је захтев за враћање поднет централном органу у року од шест месеци од дана бесправног одвођења.

2. Ако се, у складу са законом замољене државе, не може удовољити одредбама из става 1. овог члана без прибегавања судском органу, ниједан од разлога за одбијање које предвиђа ова конвенција неће се примењивати на судски поступак.

3. Када постоји договор који је званично потврдио надлежни орган, између лица које се стара о детету и другог лица, којим се другом лицу одобрава право на виђење, и ако по истеку договореног времена дете, пошто је одведено у иностранство, није враћено лицу које се о њему стара, право на старање ће бити поново успостављено у складу са ставом 1. тачка б. и ставом 2. овог члана. Исто се примењује у случају одлуке надлежног органа којом се ово исто право даје лицу које се не стара о детету.

Члан 9.

1. У случајевима бесправног одвођења осим случајева из члана 8. и ако је захтев поднет централном органу у року од шест месеци од дана одвођења, признање и извршење се могу одбити само:

а) ако, када је реч о одлуци која је донета у одсуству тужене стране или његовог законског заступника, тужена страна није уредно и благовремено примила акт о покретању поступка или неки други одговарајући акт како би могла да припреми одбрану; међутим, ово недостављање не може да буде разлог за одбијање признања или извршења када то достављање није дошло, јер је тужена страна сакрила место у коме се налази од лица које је покренуло поступак у земљи порекла;

б) ако се, када је реч о одлуци која је донета у одсуству тужене стране или његовог законског заступника, надлежност органа који је донео одлуку не заснива на:

(i) уобичајеном боравишту тужене стране, или

(ii) на последњем заједничком уобичајеном боравишту родитеља детета или уколико бар један родитељ ту и даље не пребива, или

(iii) на уобичајеном боравишту детета;

ц) ако је одлука у супротности са одлуком о старању о детету која је постала извршна у замољеној држави пре одвођења детета, осим ако дете није имало своје уобичајено боравиште на територији државе молиће годину дана пре одвођења.

2. Ако захтев није поднет ни једном централном органу, одредбе става 1. овог члана се примењују и ако су признање и извршење тражени у року од шест месеци од дана бесправног одвођења.

3. Ни у ком случају садржина одлуке не може бити предмет преиспитивања.

Члан 10.

1. У случајевима осим случајева из чл. 8. и 9. признање и извршење могу да се одбију не само из разлога који су предвиђени у члану 9. већ и због једног од следећих разлога:

а) ако се констатује да су последице одлуке очигледно неспојиве са основним принципима породичног права у замољеној држави;

б) ако се констатује да, због промена околности укључујући протицање времена, али искључујући само промену боравишта детета после бесправног одвођења, последице првобитне одлуке очигледно више нису у складу са интересом детета;

ц) ако је, у тренутку покретања поступка у држави порекла:

(i) дете имало држављанство замољене државе или своје уобичајено боравиште у тој држави, а да ниједна од ових веза није постојала са државом порекла;

(ii) дете истовремено имало држављанство државе порекла и замољене државе и своје уобичајено боравиште у замољеној држави;

д) ако је одлука неспојива са одлуком која је донета у замољеној држави, или са одлуком донетом у некој трећој држави која је постала извршна у замољеној држави на основу поступка који је покренут пре доношења захтева за признање или извршење, и ако је одбијање у складу са интересом детета.

2. У истим случајевима, поступци за признање или извршење могу да се обуставе из једног од следећих разлога:

а) ако је започет редован поступак преиспитивања првобитне одлуке;

б) ако је поступак у вези старања о детету који је започет у замољеној држави пре него што је покренут поступак у држави порекла, у току;

ц) ако је нека друга одлука о старању о детету предмет поступка извршења или било ког другог поступка за признање те одлуке.

Члан 11.

1. Одлуке о праву на виђење и одредбе одлука о старању које се односе на право на виђење признају се и извршавају под истим условима као и друге одлуке које се односе на старање.

2. Међутим, надлежни орган замољене државе може да утврди модалитете спровођења и вршења права на виђење водиће пре свега рачуна о обавезама које су странке преузеле по том питању.

3. Када се није одлучивало о праву на виђење или када је признање или извршење одлуке о старању одиђено, централни орган замољене државе може да изнесе предмет пред своје надлежне органе ради доношења одлуке о праву на виђење ако то захтева лице које се позива на право на виђење.

Члан 12.

Ако у време када је дете одведено преко међународне границе не постоји извршна одлука о старању о детету донета у некој држави уговорници, одредбе ове конвенције се примењују на сваку каснију одлуку везану за старање о том детету, којом се одвођење проглашава незаконитим, донету у држави уговорници на захтев било ког заинтересованог лица.

Део III
ПОСТУПАК

Члан 13.

1. Уз захтев за признање или извршење одлуке о старању у другој држави уговорници треба приложити:

а) докуменат којим се овлашћује централни орган замољене државе да делује у име молиоца или да у том циљу одреди другог представника;

б) отправак одлуке који испуњава потребне услове за утврђивање њене веродостојности;

ц) када је реч о одлуци која је донета у одсуству тужене стране или њеног законског заступника, докуменат који потврђује да је акт којим се покреће поступак или други одговарајући акт уредно достављен туженој страни;

д) у случају потребе, сваки докуменат који потврђује да је, према закону државе порекла, одлука извршна;

е) ако је могуће, поднесак са назнаком места где се или где би могло да се налази дете у замољеној држави;

ф) предлоге о начинима поновног успостављања односа старања о детету.

2. Уз горе поменута документа ће се, у случају потребе, приложити превод према правилима која су утврђена у члану 6.

Члан 14.

Свака држава уговорница ће на признање и извршење одлуке о старању о детету примењивати обичан и брз поступак. У том циљу, обезбедиће да захтев за извршење може да се поднесе на основу обичне молбе.

Члан 15.

1. Пре доношења одлуке на основу става 1. тачка б. члана 10. орган замољене државе:

а) упознаће се са гледиштем детета, осим ако је то практично немогуће, с обзиром пре свега на његов узраст и способност расуђивања; и

б) може да затражи спровођење одговарајуће истраге.

2. Трошкове истрага обављених у било којој држави уговорници сноси држава у којој су оне обављене.

3. Захтеви за спровођење истраге и резултати истраге могу да се упуте односном органу посредством централних органа.

Члан 16.

У сврхе ове конвенције, никаква легализација нити слична формалност не може да се захтева.

Део IV

РЕЗЕРВЕ

Члан 17.

1. Свака држава уговорница може да изрази резерву према којој ће, у случајевима који су предвиђени у чл. 8. и 9. или у једном од ових чланова, признање или извршење одлуке о старању моћи да се одбију из разлога садржаних у члану 10. који ће бити назначени у резерви.

2. Признање и извршење одлука које су донете у држави уговорници која је изразила резерву предвиђену у ставу 1. овог члана могу да се одбију у свакој другој држави уговорници због једног од додатних разлога који су назначени у овој резерви.

Члан 18.

Свака држава уговорница може да изрази резерву према којој није везана одредбама члана 12. Одредбе ове конвенције неће се примењивати на одлуке из члана 12. које су донете у држави уговорници која је изразила ову резерву.

Део V

ДРУГИ ИНСТРУМЕНТИ

Члан 19.

Ова конвенција не спречава позивање на неки други међународни инструмент који је на снази између државе порекла и замољене државе или на било који пропис замољене државе који не почива на међународном уговору ради добијања признања или извршења одлуке.

Члан 20.

1. Ова конвенција не дира у обавезе које једна држава уговорница може да има према држави неугворници на основу неког међународног инструмента који се односи на питања регулисана овом конвенцијом.

2. Када су две или више држава уговорница утврдиле јединствено законодавство у области старања о деци или посебан систем признања или извршења одлука у овој области, или то учине у будућности моћи ће да примењују између себе то законодавство или тај систем уместо ове конвенције или неког њеног дела. Да би искористиле ову одредбу, ове државе ће морати да пријаве своју одлуку Генералном секретару Савета Европе. Свака промена или опозив ове одлуке мора такође да се пријави.

Део VI

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 21.

Ова конвенција је отворена за потпис државама чланицама Савета Европе. Она подлеже ратификацији, прихватању или одобрењу. Инструменти о ратификацији, прихватању или одобрењу биће положени код Генералног секретара Савета Европе.

Члан 22.

1. Ова конвенција ће ступити на снагу првог дана наредног месеца по истеку рока од три месеца од дана када су три државе чланице Савета Европе дале своју сагласност да буду везане Конвенцијом у складу са одредбом члана 21.

2. За сваку државу чланицу која касније да своју сагласност да буде везана Конвенцијом, она ће ступити на снагу првог дана наредног месеца по истеку рока од три месеца од дана полагања инструмента о ратификацији, прихватању или одобрењу.

Члан 23.

1. После ступања на снагу ове конвенције, Комитет министара Савета Европе може да позове сваку државу која није чланица Савета да приступи овој конвенцији одлуком донетом већином гласова како је предвиђено у члану 20. д. Статута и уз једногласност представника земаља уговорница које имају прво да заседају у Комитету.

2. За сваку државу која приступа Конвенцији она ће ступити на снагу првог дана наредног месеца по истеку рока од три месеца од дана полагања инструмента о приступању код Генералног секретара Савета Европе.

Члан 24.

1. Свака држава може, у тренутку потписивања или полагања инструмента о ратификацији, прихватању, одобрењу или приступању да одреди територију или територије на којима ће се примењивати ова конвенција.

2. Свака држава може, у сваком тренутку да касније, у изјави упућеној Генералном секретару Савета Европе, прошири примену ове конвенције на сваку другу територију назначену у изјави. У погледу ове територије Конвенција ће ступити на снагу првог дана наредног месеца по истеку рока од три месеца од дана пријема изјаве од стране Генералног секретара.

3. Свака изјава дата на основу два претходна става може да се повуче, у погледу сваке територије која је назначена у изјави, путем изјаве упућене Генералном секретару. Повлачење ће ступити на снагу првог дана наредног месеца по истеку рока од шест месеци од дана пријема изјаве од стране Генералног секретара.

Члан 25.

1. Држава која има две или више територијалних јединица у којима се примењују различити правни системи у области старања о деци и признања и извршења одлука о старању може, у време потписивања или полагања инструмента о ратификацији, прихватању, одобрењу или приступању да изјави да ће се ова конвенција примењивати на све територијалне јединице или на једну или више њих.

2. Таква држава може, у сваком тренутку касније да, у изјави упућеној Генералном секретару Савета Европе, прошири примену ове конвенције на сваку другу територијалну јединицу назначену у изјави. У погледу ове територијалне јединице Конвенција ће ступити на снагу првог дана наредног месеца по истеку рока од три месеца од дана пријема изјаве од стране Генералног секретара.

3. Свака изјава дата на основу два претходна става може да се повуче у погледу територијалне јединице назначене у овој изјави, путем изјаве упућене Генералном секретару. Повлачење ће ступити на снагу првог дана наредног месеца по истеку рока од шест месеци од дана пријема изјаве од стране Генералног секретара.

Члан 26.

1. У погледу државе која, у области старања о деци, има два или више правних система који се примењују на њеној територији:

а) позивање на закон уобичајеног боравишта или држављанства једног лица треба да се схвати као позивање на правни систем утврђен прописима који важе у тој држави или, у недостатку тих прописа, на систем за који је дато лице најближе везано;

б) позивање на државу порекла или на замољену државу треба да се схвати, према случају, као позивање на територијалну јединицу у којој је одлука донета или на територијалну јединицу у којој је тражено признање или извршење одлуке или поновно успостављање односа старања.

2. Став 1. тачка а. овог члана се примењује *mutatis mutandis* и на државе које, у области старања о деци, имају два или више правних система који се примењују на одређене категорије лица.

Члан 27.

1. Свака држава може, у тренутку потписивања или полагања свог инструмента о ратификацији, прихватању, одобрењу или приступању да изјави једну или више резерви које су предвиђене у ставу 3. члана 6, чл. 17. и 18. ове конвенције. Ниједна друга резерва се не може изјавити.

2. Свака држава уговорница која је изразила резерву на основу претходног става може да је повуче у целини или делимично изјавом упућеном Генералном секретару Савета Европе. Повлачење ће ступити на снагу на дан пријема изјаве од стране Генералног секретара.

Члан 28.

По истеку треће године од ступања на снагу ове конвенције и, на његову иницијативу, у сваком тренутку после тог датума, Генерални секретар Савета Европе позваће представнике централних органа које су одредиле државе уговорнице да се састану како би проучили и олакшали спровођење Конвенције. Сваку државу чланицу Савета Европе која није приступила Конвенцији може да представља посматрач. О раду ових састанака биће

направљен извештај који ће се упутити ради информисања Комитету министара Савета Европе.

Члан 29.

1. Свака страна може, у сваком тренутку, да откаже ову конвенцију саопштењем упућеним Генералном секретару Савета Европе.

2. Отказивање ступа на снагу првог дана наредног месеца по истеку рока од шест месеци од дана пријема саопштења од стране Генералног секретара.

Члан 30.

Генерални секретар Савета Европе саопштиће државама чланицама Савета и свакој држави која је приступила овој конвенцији:

а) сваки потпис;

б) полагање сваког инструмента о ратификацији, прихватању, одобрењу или приступању;

ц) сваки датум ступања на снагу ове конвенције у складу са чл. 22, 23, 24. и 25;

д) сваки други акт, саопштење или обавештење које се односи на ову конвенцију.

У име чега, доле потписани, прописано овлашћени у том циљу, су потписали ову конвенцију.

Сачињено у Луксембургу, 20. маја 1980, на француском и енглеском језику, с тим да су оба текста веродостојна, у само једном примерку који ће бити депонован у архиви Савета Европе. Генерални секретар Савета Европе доставиће оверену копију свакој држави чланици Савета Европе и свакој држави која је позвана да приступи овој конвенцији.

Члан 3.

Централни органи у смислу члана 2. Конвенције су органи управе надлежни за послове правосуђа Републике Србије и Републике Црне Горе.

Члан 4.

Свезна Република Југославија, у складу са чланом 6. став 3, искључује у потпуности примену одредбе члана 6. став 1. тачка (б) Конвенције.

Члан 5.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу СРЈ – Међународни уговори”.

9.

На основу члана 96. тачка 2) Устава Савезне Републике Југославије, доносим

У К А З

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ САВЕЗНЕ ВЛАДЕ САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И ВЛАДЕ ЧЕШКЕ РЕПУБЛИКЕ О УЗАЈАМНОЈ ПОМОЋИ У ЦАРИНСКИМ ПИТАЊИМА

Проглашава се Закон о потврђивању Споразума између Савезне владе Савезне Републике Југославије и Владе Чешке Републике о узајамној помоћи у царинским питањима, који је донела Савезна скупштина, на седници Већа грађана од 9. маја 2001. године и на седници Већа република од 9. маја 2001. године.

ПР бр. 45
9. маја 2001. године
Београд

Председник
Савезне Републике Југославије
др **Војислав Коштуница**, с. р.

ЗАКОН

О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ САВЕЗНЕ ВЛАДЕ САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И ВЛАДЕ ЧЕШКЕ РЕПУБЛИКЕ О УЗАЈАМНОЈ ПОМОЋИ У ЦАРИНСКИМ ПИТАЊИМА

Члан 1.

Потврђује се Споразум између Савезне владе Савезне Републике Југославије и Владе Чешке Републике о узајамној помоћи у царинским питањима, потписан у Београду 9. септембра 1998. године, у оригиналу на српском и чешком језику.

Члан 2.

Текст Споразума у оригиналу на српском језику гласи:

СПОРАЗУМ

ИЗМЕЂУ САВЕЗНЕ ВЛАДЕ САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И ВЛАДЕ ЧЕШКЕ РЕПУБЛИКЕ О УЗАЈАМНОЈ ПОМОЋИ У ЦАРИНСКИМ ПИТАЊИМА

Савезна влада Савезне Републике Југославије и Влада Чешке Републике (у даљем тексту: стране уговорнице);

сматрајући да прекршаји царинских прописа наносе штету привреди и пореском систему њихових држава;

имајући у виду значај обезбеђења тачног обрачуна и наплате царинских дажбина, пореза, такса и накнада при увозу или извозу робе, као и правилне примене прописа о забранама, ограничењима и контроли;

уверене да напори за спречавање кршења царинских прописа и обезбеђење правилне наплате извозних и увозних дажбина, пореза, такса или накнада могу да буду много ефикаснији уз сарадњу њихових царинских служби;

имајући у виду Препоруку Савета за царинску сарадњу о узајамној административној помоћи од 5. децембра 1953. године;

имајући у виду одредбе Јединствене конвенције о наркотицима из 1961. и Конвенцију о психотропним супстанцама из 1971. године, које су донесене под покровитељством Уједињених нација, као и Конвенцију Уједињених нација против

незаконитог промета наркотика и психотропних супстанци из 1988. године;

сагласиле су се о следећем:

Дефиниције

Члан 1.

1. „Царински прописи” су одредбе закона и других прописа који се односе на увоз, извоз или провоз робе, на царине и друге увозне дажбине, порезе, таксе или накнаде које наплаћују царински органи, или на мере забране, ограничења или контроле, као и други прописи из надлежности царинских служби.

2. „Прекршај” је сваки прекршај или покушај прекршаја царинских прописа.

3. „Царинска служба” у Савезној Републици Југославији је Савезна управа царина, а у Чешкој Републици – Министарство финансија – Главна управа царина.

4. „Царинска служба која подноси захтев” је надлежна царинска служба стране уговорнице која подноси захтев за помоћ у царинским питањима.

5. „Царинска служба којој је упућен захтев” је надлежна царинска служба стране уговорнице којој је упућен захтев за помоћ у царинским питањима.

6. „Контролисана испоруке” су метод по коме се дозвољава да незаконите или сумњиве пошиљке наркотика и психотропних супстанци изађу из, прођу преко или уђу на територију држава страна уговорница, са знањем или под надзором надлежних органа страна уговорница, с циљем да се открију лица умешана у недозвољен промет наркотика и психотропних супстанци.

Делокруг

Члан 2.

1. У складу са одредбама овог споразума, стране уговорнице, преко својих царинских служби, узајамно пружају помоћ:

- 1) у обезбеђењу правилне примене царинских прописа;
  - 2) у спречавању, истрази и борби против кршења царинских прописа;
  - 3) у достављању докумената, односно обавештавању у вези са применом царинских прописа;
  - 4) у размени стручних искустава ради усавршавања својих царинских служби.
2. Помоћ из става 1. овог члана може се пружати у спровођењу царинско-управних, прекршајних и судских поступака који су у вези са царинским поступцима.
3. Помоћ у оквиру овог споразума пружаће се у складу са законом који важи на територији државе стране уговорнице, а у оквиру надлежности царинске службе којој је упућен захтев.

Достављање информација

Члан 3.

1. На захтев, царинске службе достављају једна другој информације које могу да олакшају:

- 1) наплату царине, пореза, такса или дажбина које наплаћују царинске службе, а посебно информације које ће помоћи да се утврди царинска вредност робе и њено тарифно сврставање;
  - 2) примену увозних и извозних забрана и ограничења;
  - 3) примену националних правила о пореклу робе која нису у оквиру других уговорних аранжмана које је закључила једна страна уговорница или обе стране.
2. Ако царинска служба којој је упућен захтев не располаже информацијама које се од ње траже, постараће се да их прибави, у складу са законом који важи на територији њене државе.
3. Царинска служба којој је упућен захтев тражиће информације као да поступа у своје име.

Члан 4.

Царинске службе, на захтев, достављају једна другој информације о томе:

- 1) да ли је роба која је увезена на територију државе једне стране уговорнице прописно извезена са територије државе друге стране уговорнице;
- 2) да ли је роба извезена са територије државе једне стране уговорнице прописно увезена на територију државе друге стране уговорнице и да ли је и под који царински поступак стављена.

Члан 5.

1. Царинска служба једне стране уговорнице, самоницијативно или на захтев, доставиће царинској служби друге стране уговорнице информације о прекршајима царинских прописа, а нарочито информације које се односе на:

- 1) лица за која се зна или сумња да крше или да су прекршила царинске прописе који важе на територији државе друге стране уговорнице;
- 2) робу за коју се зна или сумња да је предмет незаконитог промета;
- 3) превозна средства и контејнере за које се зна или сумња да су се користили, или да се користе, или да би могли да се користе приликом кршења царинских прописа који важе на територији државе друге стране уговорнице;
- 4) нове методе и средства која се користе приликом кршења царинских прописа.

Члан 6.

1. Царинска служба једне стране уговорнице, самоницијативно или на захтев, доставиће царинској служби друге стране уговорнице извештаје, евиденције, писмене изјаве сведока или оверене копије докумената, са свим расположивим информацијама о активностима, откритивим или планираним, којима се крше или се сумња да се крше царински прописи који важе на територији државе те стране уговорнице.

2. Оригинални регистри и документи могу се захтевати само ако су званичне копије непотпуне. Достављени оригинали морају се вратити чим престане разлог због ког су достављени царинској служби друге стране уговорнице.

Члан 7.

Документа наведена у овом споразуму могу се заменити компјутеризованим информацијама које су припремљене у исте сврхе, у било ком облику. Истовремено треба да се пруже сви подаци и информације неопходне за тумачење или коришћење тих информација.

Надзор над лицима, робом и превозним средствима

Члан 8.

Царинска служба једне стране уговорнице, самоницијативно или на захтев царинске службе друге стране уговорнице, а у оквиру своје надлежности и расположивих средстава, врши посебан надзор над:

- 1) кретањем, а посебно уласком на њено царинско подручје и изласком са тог подручја лица за која се зна или сумња да крше или да су прекршила царинске прописе који важе на територији државе друге стране уговорнице;
- 2) превозним средствима или контејнерима за која се зна или сумња да се користе или би могла да се користе приликом кршења царинских прописа који важе на територији државе друге стране уговорнице;
- 3) прометом робе за коју је царинска служба друге стране уговорнице јавила да може бити предмет незаконитог промета на њеној територији и са њене територије, нарочито оружја, муниције, експлозива, експлозивних направа, опојних дрога и психотропних супстанци, супстанци од којих се добијају наркотици, отровних материја и материја које су опасне за животну средину и здравље људи, робе која се опорезује високим царинским дажбинама или порезима и делима изузетне историјске, уметничке или археолошке вредности.

Контролисана испоруке

Члан 9.

1. Царинске службе могу, на основу договора и у оквиру овлашћења која имају сходно националном законодавству, да примењују метод контролисана испоруке ради идентификације лица која се баве незаконитим прометом опојних дрогама и психотропним супстанцама. Ако царинска служба у одређеном случају није надлежна да донесе одлуку о примени метода контролисана испоруке, уступиће тај случај надлежном органу.

2. Незаконите пошиљке чије се испоруке контролишу у складу са постигнутим договором могу уз сагласност надлежних органа, бити задржане или се може дозволити настанак провоза тих пошиљки.

3. Одлука о примени методе контролисана испоруке доноси се од случаја до случаја, а по потреби, могу се утврдити финансијске обавезе на основу договора надлежних органа страна уговорница.

Спровођење истрага

Члан 10.

1. Царинска служба којој је упућен захтев покренуће званичну истрагу у погледу радњи које су у супротности или се сумња да су у супротности са царинским прописима који важе на територији државе стране уговорнице која је поднела захтев. Резултат те истраге доставиће се царинској служби која је поднела захтев.

2. Истраге се спроводе у складу са прописима који важе на територији стране уговорнице којој је упућен захтев. Царинска служба којој је упућен захтев поступаће у своје име.

3. Службеник кога овласти царинска служба једне стране уговорнице може у појединим случајевима, уз сагласност царинске службе друге стране уговорнице, боравити на територији државе друге стране уговорнице приликом истраге кршења царинских прописа који важе на територији државе стране уговорнице која је поднела захтев.

4. Када је у складу са овим споразумом, представници царинске службе једне стране уговорнице бораве на територији друге стране уговорнице, они морају у свако доба да пруже доказ о свом овлашћењу. Они не смеју да буду у униформи, нити да носе оружје.

Експерти и сведоци

Члан 11.

1. Ако судови или надлежни органи једне стране уговорнице, у вези са случајевима прекршаја царинских прописа који су изнесени пред њих, то захтевају, царинска служба државе друге стране уговорнице може да овласти своје службенике, под условом да су они сагласни, да се појаве на тим судовима или пред надлежним органима у својству експерата или сведока. Ти службеници ће пружити доказе који се односе на чињенице које су утврдили у

току обављања својих послова. У захтеву се мора јасно назначити по ком случају и у ком својству службеник треба да се појави.

2. Службеник од кога се тражи да се појави као сведок или експерт има право да одбије да даје исказе у току вођења поступка ако га на то обавезује закон његове државе.

3. Царинска служба која је поднела захтев предузима неопходне мере, уз помоћ надлежних органа, за обезбеђење личне сигурности службених лица приликом боравка на територији њене државе у складу са ставом 1. овог члана. Трошкове преноса и боравка тих лица сноси царинска служба која је поднела захтев.

Коришћење информација и докумената

Члан 12.

1. Информације, докумената и други подаци добијени у складу са овим споразумом користеће се само у сврхе предвиђене овим споразумом, осим ако царинска служба која их је доставила не да писмену сагласност да се могу користити у друге сврхе. Ово правило се не примењује на информације, документа и друге податке који се односе на прекршаје у вези са наркотицима и психотропним супстанцама.

2. Информације, документа и други подаци који се, на основу овог споразума, доставе у било ком облику сматраће се поверљивим и уживаће заштиту према прописима који важе на територији државе стране уговорнице која их је примила.

3. Став 1. овог члана не спречава да се информације, документа и други подаци користе у судским и управним поступцима који се накнадно покрену због непридржавања царинских прописа.

4. Царинске службе страна уговорница могу, у складу са овим споразумом, да користе као доказ добијене информације:

- 1) у својим записницима, извештајима и исказима;
- 2) у поступцима пред судом.

Информације, документа и други подаци користеће се као доказ на судовима у складу са националним прописима.

Достављање обавештења

Члан 13.

Царинска служба којој је упућен захтев, у складу са прописима који важе на подручју њене државе, уручује или саопштава физичким лицима са пребивалиштем или правним лицима са седиштем на њеном царинском подручју списе и решења које је донела страна уговорница која подноси захтев.

Облик и садржај захтева за сарадњу и помоћ

Члан 14.

1. Захтеви за сарадњу и помоћ подносе се у писменом облику. Уз захтев се подносе документа неопходна за његово извршење. У хитним случајевима могу да се прихвате и усмени захтеви, али они морају одмах да се писмено потврде.

2. Захтеви из става 1. овог члана садрже:

- 1) назив царинске службе која подноси захтев;
- 2) мере које се захтевају;
- 3) циљ и разлог подношења захтева;
- 4) назив закона и прописа који се односе на предмет;

5) што тачније и подробније податке о физичким и правним лицима која су предмет испитивања;

6) кратак опис околности које су везане за предмет осим у случајевима наведеним у члану 13.

3. Захтеви се подносе на српском, односно чешком језику и на енглеском језику.

4. Ако захтев не испуњава услове из ст. 2. и 3. овог члана, може се затражити његова исправка или допуна.

Изузеци од обавезе пружања помоћи

Члан 15.

1. Ако царинска служба једне стране уговорнице сматра да испуњавање захтева може да нанесе штету суверенитету, безбедности, јавном реду и другим битним интересима њене државе, може потпуно или делимично да одбије сарадњу предвиђену овим споразумом или да је пружи уз поштовање одређених услова и захтева.

2. Ако се захтеву за пружање помоћи не може удовољити, о томе се одмах обавештава царинска служба која је поднела захтев, уз навођење разлога зашто је помоћ одбијена.

Трошкови

Члан 16.

Трошкове везане за остваривање захтева у складу са овим споразумом сноси царинска служба којој је поднесен захтев, осим трошкова насталих ангажовањем експерата и сведока предвиђеним чланом 11. овог споразума.

Спровођење споразума

Члан 17.

1. За спровођење овог споразума надлежне су царинске службе страна уговорница, која усаглашавају облик и начин његовог спровођења.

2. Царинске службе страна уговорнице могу организовати да њихове службе за истраге буду у непосредној вези.

Завршне одредбе

Члан 18.

1. Стране уговорнице обавестиће једна другу, дипломатским путем, да су испуњени сви законски услови за ступање Споразума на снагу. Споразум ступа на снагу тридесетог дана од дана пријема последњег обавештења.

2. Овај споразум је закључен на неодређено време, а свака од страна уговорница може да га откаже писменим обавештењем другој страни. Споразум престаје да важи по истеку три месеца од дана кад је једна страна уговорница добила обавештење о његовом отказивању.

3. Ступањем на снагу овог споразума престаје да важи Споразум између Владе Социјалистичке Федеративне Републике Југославије и Владе Чехословачке Социјалистичке Републике о царинској сарадњи, потписан у Прагу 17. маја 1967. године.

Сачињен у Београду, дана 09. септембра 1998. године, у два оригинална примерка, на српском и чешком језику, с тим што оба текста имају подједнаку важност.

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу СРЈ – Међународни уговори.”

10.

На основу члана 96. тачка 2) Устава Савезне Републике Југославије, доносим

У К А З

**О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ САВЕЗНЕ ВЛАДЕ
САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И ВЛАДЕ РУСКЕ ФЕДЕРАЦИЈЕ О СЛОБОДНОЈ
ТРГОВИНИ ИЗМЕЂУ САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И РУСКЕ ФЕДЕРАЦИЈЕ**

Проглашава се Закон о потврђивању Споразума између Савезне владе Савезне Републике Југославије и Владе Руске Федерације о слободној трговини између Савезне Републике Југославије и Руске Федерације, који је донела Савезна скупштина, на седници Већа грађана од 10. маја 2001. године и на седници Већа република од 9. маја 2001. године.

ПР бр. 50
9. маја 2001. године
Београд

Председник
Савезне Републике Југославије
др **Војислав Коштуница**, с. р.

З А К О Н

**О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ САВЕЗНЕ ВЛАДЕ САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ
ЈУГОСЛАВИЈЕ И ВЛАДЕ РУСКЕ ФЕДЕРАЦИЈЕ О СЛОБОДНОЈ ТРГОВИНИ ИЗМЕЂУ САВЕЗНЕ
РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И РУСКЕ ФЕДЕРАЦИЈЕ**

Члан 1.

Потврђује се Споразум између Савезне владе Савезне Републике Југославије и Владе Руске Федерације о слободној трговини између Савезне Републике Југославије и Руске Федерације, потписан 28. августа 2000. године у Београду, у оригиналу на српском и руском језику.

Члан 2.

Текст Споразума у оригиналу на српском језику гласи:

СПОРАЗУМ

**ИЗМЕЂУ САВЕЗНЕ ВЛАДЕ САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ
ЈУГОСЛАВИЈЕ И ВЛАДЕ РУСКЕ ФЕДЕРАЦИЈЕ О
СЛОБОДНОЈ ТРГОВИНИ ИЗМЕЂУ САВЕЗНЕ
РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И РУСКЕ ФЕДЕРАЦИЈЕ**

Савезна влада Савезне Републике Југославије и Влада Руске Федерације (у даљем тексту: Стране уговорнице),

опређене да слободно унапређују и продубљују узајамну трговинско економску сарадњу,

потврђујући приврежност принципима тржишне економије, као основе трговинско-економских односа,

потврђујући намеру да активно учествују и подстичу проширивање међусобно корисних трговинско-економских односа,

стварајући неопходне услове за слободно кретање роба и капитала у складу са важећим законодавством у свакој држави и са правилима Светске трговинске организације (СТО),

договориле су се о следећем:

Члан 1.

Опште одредбе

Стране уговорнице ће либерализовати међусобну трговину у складу са одредбама овог споразума и одредбама СТО у циљу успостављања режима слободне трговине.

Члан 2.

Циљеви Споразума

Циљеви овог споразума су:

– проширење и подстицање међусобних трговинско-економских односа, усмерених на убрзање економског развоја две државе, побољшање услова живота и рада, повећање запослености становништва, у области производње, постизања производне и финансијске стабилности две државе;

– обезбеђивање услова за лојалну конкуренцију између привредних субјеката две државе;

– хармонизација царинских процедура и начина примене правила о пореклу робе, која одговарају нормама међународне праксе и усаглашавање поступка контроле порекла робе од стране царинских органа две државе.

Члан 3.

Домен примене

Одредбе овог споразума примењиваће се на производе из глава 1. до 97. номенклатуре Хармонизованог система описа и шифрирања роба, у складу са Међународном конвенцијом о Хармонизованом систему описа и шифрирању роба (Брисел, 14. јун 1983. год.) или у царинским тарифама сваке државе.

Члан 4.

Увозне царине и остале дажбине

Стране уговорнице ће настојати да током петогодишњег периода предузму усаглашене мере за постепено укидање у међусобној трговини увозних царина, дажбина и других мера еквивалентног спољнотрговинског дејства за робу пореклом са царинских територија држава Страна уговорница.

Стране уговорнице ће сваке године усаглашавати изузетке из режима предвиђеног у члану 1. овог споразума, који ће се примењивати на основу билатералних протокола, које потписују Стране уговорнице у складу са законодавством својих држава.

Дажбина за царинско евидентирање ће се наплаћивати у складу са законодавством држава сваке Стране уговорнице.

Члан 5.

Техничка нормативна акта

Стране уговорнице ће сарађивати и размењивати информације у области стандардизације, метрологије, утврђивања саобразности ради спречавања техничких препрека у међусобној трговини.

Ради реализације одредаба овог споразума Стране уговорнице закључиваће споразуме о међусобном признавању извештаја о испитивању, сертификата о саобразности или других докумената, која се на посредан или непосредан начин односе на производе који су предмет робне размене између две државе.

Услове и методе утврђивања саобразности производа нормативним актима одређују овлашћене организације Страна уговорница у складу са законодавством у држави увозници.

Члан 6.

Санитарно-хигијенске, ветеринарске и фитосанитарне мере

Стране уговорнице ће примењивати нормативна акта својих држава из области ветеринарства, карантина и заштите биља, посебно у делу из надлежности одговарајућих међународних институција, које пружају информације о ширењу заразних болести код домаћих животиња и карантинских болести, штеточина и корова код биљака, као и приликом усаглашавања потребних докумената за међусобне испоруке и транзит робе.

Стране уговорнице ће примењивати нормативна акта својих држава из области ветеринарства, заштите биља и животиња на недискриминаторној основи, у складу са Споразумом између Савезне владе Савезне Републике Југославије и Владе Руске Федерације о сарадњи у области агроиндустријског комплекса, Споразумом између Савезне владе Савезне Републике Југославије и Владе Руске Федерације о сарадњи у области ветеринарства и Споразумом између Савезне владе Савезне Републике Југославије и Владе Руске Федерације о сарадњи у области карантина и заштите биља, који су потписани 31. октобра 1996. године у Београду.

Члан 7.

Порекло робе

Порекло робе утврђиваће се на основу правила која су предвиђена законодавством државе увоза.

Стране уговорнице ће разменити правила о пореклу робе која су утврђена законодавством својих држава у тренутку потписивања овог споразума.

У случају уношења измена у горе наведена правила о пореклу робе, Страна уговорница која је унела измене писмено ће обавестити другу страну уговорницу о изменама. Друга Страна уговорница ће у року од 15 дана, по пријему обавештења, о томе информисати заинтересоване учеснике спољнотрговинског пословања своје државе.

Члан 8.

Транзит робе

Стране уговорнице обезбедиће слободан транзит робе чије је порекло са царинске територије државе једне Стране уговорнице и која се транспортује преко територије државе друге Стране уговорнице, у складу са законодавством својих држава.

Члан 9.

Реекспорт робе

Страна уговорница неће допуштати несанкционисани реекспорт робе пореклом са царинске територије државе друге Стране уговорнице, за чији се извоз примењују мере царинског и ванцаринског регулисања.

Члан 10.

Општа изузећа

Овај споразум не омета право сваке Стране уговорнице да примењује забрану или ограничење увоза, извоза или транзита робе када је то оправдано са становишта морала, јавног поретка или државне безбедности или ради заштите живота и здравља људи, животиња или биљака и животне средине, заштите националних богатстава уметничке, историјске или археолошке вредности, заштите интелектуалне својине или правила која се односе на увоз или извоз злата или сребра или очување исцрпљивих природних ресурса, када се такве мере реализују истовремено са ограничењима домаће производње или потрошње.

Наведене забране или ограничења не смеју представљати средство за намерну дискриминацију или прикривену рестрикцију трговине између држава Страна уговорница.

Стране уговорнице не искључују примену мера надзора и контроле извоза и увоза робе, као и технологија обухваћених међународном контролом пореклом са царинске територије држава Страна уговорница.

Члан 11.

Изузећа из разлога безбедности

У овом споразуму ништа не треба да буде протумачено као захтев према једној од Страна уговорница да доставља информације чије би објављивање, по схватању те Стране уговорнице било у супротности са интересима њене националне безбедности, или да спречава ту страну уговорницу да предузима мере које сматра потребним за заштиту интереса своје безбедности, који се односе на фисионе материје или материјале који служе њиховој производњи; односе на трговину оружјем, муницијом и војним материјалом, као и на промет осталим робама и материјалима ако се таква трговина директно или индиректно реализује ради снабдевања оружаних снага; и/или ако се такве мере примењују у време рата или у другим ванредним ситуацијама у међународним односима.

За робу за коју при извозу и увозу важи режим дозволе прописан међународним уговорима чије су потписнице Стране уговорнице, надлежни органи Страна уговорница издаваће дозволе за извоз или увоз, сагласно важећим законодавством сваке државе.

Члан 12.

Заштита интелектуалне својине

У смислу овог споразума „заштита интелектуалне својине“ обухвата заштиту ауторског и сродних права укључујући заштиту компјутерских програма и база података, заштиту проналазака, индустријских модела и узорака, робних и услужних жигова и географских ознака порекла, заштиту топографије, интегрисаних кола и заштиту поверљивих података.

Стране уговорнице ће обезбеђивати заштиту права интелектуалне својине, укључујући поступке за добијање тих права и мере за њихову заштиту од сваке повреде.

Наведена заштита ће бити обезбеђивана сагласно међународним уговорима који се односе на интелектуалну својину, чије су чланице државе Страна уговорница.

У случају да државе једне или обе Стране уговорнице нису потписнице поменутих уговора примењиваће се принцип узајамности и недискриминације.

Члан 13.

Плаћања

Сва плаћања између држава Страна уговорница вршиће се у складу са чланом 4. Споразума између Савезне владе Савезне Републике Југославије и Владе Руске Федерације о трговини и економској сарадњи од 24. августа 1994. године.

Плаћања која се односе на трговину робом између привредних субјеката држава Страна уговорница и трансфер тих плаћања на територију једне од тих држава, на којој поверилац има седиште, не подлежу ограничењима.

Стране уговорнице ће се уздржавати од административних ограничења приликом одобравања или отплате краткорочних

или средњорочних кредита, који покривају трговинске трансакције привредних субјеката својих држава.

Члан 14.

Антидампиншке и компензаторне мере

Одредбе овог споразума ни на који начин не ограничавају право Страна уговорница да по спровођењу одговарајућег поступка донесу одлуку о примени антидампиншких или компензаторних мера у складу са законодавством својих држава, под условима и/или сагласно процедури из члана 16. овог споразума.

Члан 15.

Посебне заштитне мере

Ако се неки производ увози на царинску територију државе једне од Страна уговорница у таквим количинама и под таквим условима да проузрокује или прети да проузрокује озбиљну штету домаћим произвођачима сличног или директно конкурентног производа у држави увозници, свака Страна уговорница, чији су интереси погођени након спровођења одговарајућег поступка може предузети одговарајуће мере у складу са законодавством важећим у свакој држави Страни уговорници, под условима и/или сагласно процедури из члана 16. овог споразума.

Члан 16.

Поступак за примену заштитних мера

Пре примене мера утврђених у чл. 14. и 15. овог споразума, Стране уговорнице ће настојати да разреше међусобне неспоразуме кроз непосредне консултације у оквиру Радне групе за унапређење трговинско-економске сарадње и усавршавање механизма трговине Међувладиног југословенско-руског комитета за трговину, економску и научно-техничку сарадњу, формираног у складу са Споразумом између Савезне владе Савезне Републике Југославије и Владе Руске Федерације о оснивању Међувладиног југословенско-руског комитета за трговину, економску и научно-техничку сарадњу од 24. августа 1994. године (у даљем тексту: „Радна група“), у циљу изналажења узајамно прихватљивог решења.

Страна уговорница која је донела одлуку о отпочињању процедуре које претходе увођењу антидампиншких, компензаторних или специјалних заштитних мера предвиђених у члановима 14. и 15. овог споразума треба о томе да обавести другу страну уговорницу и достави јој информацију предвиђену законодавством државе Стране уговорнице која је отпочела процедуру.

Ако Стране уговорнице не могу пронаћи узајамно прихватљиво решење у року од 30 дана од почетка консултација у оквиру Радне групе, Страна уговорница која је отпочела процедуру, која претходи увођењу антидампиншких, компензаторних или специјалних заштитних мера има право да примени, после спровођења одговарајуће процедуре, мере да би се отклониле штетне последице или претња да ће наступити штетне последице, и о томе ће обавестити другу страну уговорницу.

Обим и трајање примене наведених мера биће ограничени на оно што је неопходно да би се отклонила штета. Приликом избора мера предвиђених чланом 14. и 15. овог споразума Стране уговорнице дају предност оним мерама које наносе најмању штету постизању циљева овог споразума.

У изузетним околностима, када задржавање примене мера предвиђених члановима 14. и 15. овог споразума може да доведе до штета које се тешко могу надокнадити, Страна уговорница, која је отпочела процедуру примене заштитних мера, може да примени привремене мере пре одржавања консултација, под условом да ће се консултације одржати непосредно након примене ових мера.

Члан 17.

Неиспуњење обавеза

Ако једна Страна уговорница сматра да друга Страна уговорница није испунила одређену обавезу из овог споразума, она може по окончању консултација или по истеку рока од три месеца од дана обавештавања друге Стране уговорнице, да предузме неопходне мере ради отклањања последица причињене штете.

Члан 18.

Утицај платног биланса

Ако је једна Страна уговорница у озбиљним платнобилансним тешкоћама или постоји опасност од настанка такве ситуације, она може увести рестриктивне мере, укључујући и оне које

се односе на увоз робе и које су ограниченог трајања, док постоје тешкоће.

Та Страна уговорница треба да благовремено обавести другу страну уговорницу о намери увођења наведених мера ограничења и о времену њиховог трајања и укидања.

Члан 19.

Еволутивна клаузула

Ако једна од Страна уговорница сматра целисходним да се одредбе овог споразума прошире на друге области трговинско-економске сарадње које нису обухваћене овим Споразумом, доставиће другој Страни уговорници образложени предлог. Када се прихвати предлог овај Споразум се може допунити сагласно законодавству држава Страна уговорница.

Члан 20.

Контрола спровођења Споразума

О спровођењу овог споразума стараће се Радна група наведена у члану 16. Споразума.

Радна група састајаће се ради разматрања спровођења овог споразума и спорних случајева, по потреби, а најмање два пута годишње.

Члан 21.

Ступање на снагу и важење

Споразум ће се примењивати од дана потписивања, и ступа на снагу даном последњег писменог обавештења да су Стране уговорнице испуниле националне процедуре неопходне за његово ступање на снагу.

Овај споразум је закључен на неодређено време и престаје да важи по истеку шест месеци од дана писменог обавештења једне Стране уговорнице, о намери да откаже Споразум.

Уговори закључени у оквиру овог споразума, а који нису реализовани до момента престанка његовог важења остају на снази до потпуног извршења, у складу са одредбама овог споразума.

Сачињено у Београду, августа 2000. године у два оригинална примерка, сваки на српском и руском језику, при чему оба текста имају исту важност.

За Савезну владу
Савезне Републике Југославије
Бориша Вуковић, с. р.

За Владу
Руске Федерације
**Дондуков Александар
Николајевич**, с. р.

ПРОТОКОЛ

О ИЗУЗЕЦИМА ИЗ РЕЖИМА СЛОБОДНЕ ТРГОВИНЕ УЗ СПОРАЗУМ ИЗМЕЂУ САВЕЗНЕ ВЛАДЕ САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И ВЛАДЕ РУСКЕ ФЕДЕРАЦИЈЕ О СЛОБОДНОЈ ТРГОВИНИ ИЗМЕЂУ САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И РУСКЕ ФЕДЕРАЦИЈЕ

Савезна влада Савезне Републике Југославије и Влада Руске Федерације, у даљем тексту „Стране“ закључиле су Протокол о следећем:

Члан 1.

Изузеци, предвиђени чланом 4. став 2. Споразума између Савезне владе Савезне Републике Југославије и Владе Руске Федерације о слободној трговини између Савезне Републике Југославије и Руске Федерације од 28. августа 2000. године, у даљем тексту: „Споразум“ се односе на:

производе садржане у Прилогу 1, 2. и 3. овог протокола, производе на које се у складу са руским законодавством примењују извозне царине, лиценце и квоте за извоз робе (послова и услуга).

Члан 2.

Лекови који се увозе на царинску територију Руске Федерације из Савезне Републике Југославије сагласно Прилогу бр. 2. овог протокола, ослобађају се од увозних царинских стопа или се примењују посебне снижене царинске стопе наведене у Прилогу 2.

Члан 3.

Стране ће се узајамно информисати о увођењу изузетака из режима слободне трговине за производе, наведене у Прилогу 1., 2. и 3. овог протокола, као и о примени увозних царинских стопа

сагласно члану 2. овог протокола, најмање два месеца пре њиховог увођења.

Члан 4.

Овај протокол и сви његови прилози чине саставни део Споразума.

Члан 5.

Овај протокол ће се примењивати од дана потписивања, а ступиће на снагу даном ступања на снагу Споразума и важиће до

потписивања новог Протокола између Страна, по питањима која се регулишу овим протоколом, у складу са чланом 4, став 2. Споразума.

Сачињено у Београду, 28. августа 2000. године у два примерка, сваки на српском и руском језику, при чему оба текста имају исту важност.

За Савезну владу
Савезне Републике Југославије
Бориша Вуковић, с. р.

За Владу
Руске Федерације
**Дондуков Александар
Николајевич**, с. р.

Прилог 1.

УЗ ПРОТОКОЛ О ИЗУЗЕЦИМА ИЗ РЕЖИМА СЛОБОДНЕ ТРГОВИНЕ УЗ СПОРАЗУМ ИЗМЕЂУ САВЕЗНЕ ВЛАДЕ САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И ВЛАДЕ РУСКЕ ФЕДЕРАЦИЈЕ О СЛОБОДНОЈ ТРГОВИНИ ИЗМЕЂУ САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И РУСКЕ ФЕДЕРАЦИЈЕ

**СПИСАК ПРОИЗВОДА
КОЈИ СЕ УВОЗЕ НА ТЕРИТОРИЈУ РУСКЕ ФЕДЕРАЦИЈЕ ИЗ САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ ИЗУЗЕТИ ОД РЕЖИМА СЛОБОДНЕ ТРГОВИНЕ**

Тарифни број (тар. ознака) по ТН ВЕД Русије	Тарифни број (тар. ознака) по Царинској тарифи СР Југославије	Наименовање
1	2	3
02.07	02.07	Месо и јестиви отпади од живине из тар. броја 01.05, свежи, расхлађени или смрзнати
11.08	11.08	Скроб, инсулин
1601.00 осим 1601.00 10 00	1601.00 осим 1601.00 10 00	Кобасице и слични производи од меса, других кланичних производа за јело или крви, сложени прехранбени производи на бази тих производа
1701.99 10 00	1701.99 10 00	Бели шећер
1702.30 99 01	1702.30 99 00	Гликозни сируп
17.04	17.04	Производи од шећера (укључујући белу чоколаду) без какаа
18.06	18.06	Чоколада и остали прехранбени производи који садрже какао
2009.70	2009.70	Сок од јабуке
2203.00	2203.00	Пиво добијено од слада
2204.10	2204.10	Вино пенушаво
2204.21	2204.21	Вина од свежег грожђа, укључујући ојачана вина; шира од грожђа, чије је врење спречено или заустављено додавањем алкохола, у судовима до 2 литра или мање
22.07	22.07	Неденатурисан етил-алкохол алкохолне јачине 80% запр. или јачи; етил-алкохол и остали алкохоли, денатурисани, било које јачине
22.08	22.08	Неденатурисан етил-алкохол алкохолне јачине мање од 80% запр.; ракије, ликери и остала алкохолна пића, сложени алкохолни производи за производњу пића
осим 2208.20 4000 2208.20 6200 2208.20 6400 2208.20 8700 2208.20 8900 2208.70 9000	2208.20 00 20 2208.20 00 10 2208.20 00 10 2208.20 00 90 2208.20 00 90 2208.70 00 00	
24.02	24.02	Цигарете, цигарете без филтера, сигарили (танке цигаре) и цигарете које садрже дуван или његову замену
30.04*	30.04*	Лекови (изузев производа из тар. броја 30.02, 30.05 или 30.06) који се састоје од помешаних или непомешаних производа за терапеутску или профилактичку употребу, припремљени у одмерене дозе или у облике или паковања за продају на мало
34	34	Сапун; органски површински активни производи и препарати за употребу као сапун, у облику штапића, колачића, ливених или обликованих комада са додатком или без додатка сапуна; хартија, вата, филц и неткане тканине, импрегнисани или премазани сапуном или детерџентом
осим 34.02 34.03 34.07	осим 34.02 34.03 34.07	препарати за прање препарати за подмазивање масе за моделирање, укључујући припремљене за дечју забаву; препарати тзв. „зубарски воскови” или као „смеше за зубарске отиске”, у сетовима, у паковањима за продају на мало или у облику плочица, потковица, штапића и сл.; остали препарати за употребу у зубарству на бази гипса (печеног гипса или калцијум-сулфата)

* По реду наименовања лекови који се увозе на територију Руске Федерације из Савезне Републике Југославије (прилог 1.1), укидају се у потпуности или се формирају ниже стопе на увезену робу.

1	2	3
51.11	51.11	Тканине од влачене вуне или од влачене fine животињске длаке
52.05	52.05	Предиво од памука (осим конца за шивење) Ђ са садржајем 85% или више по маси памука, неприпремљено за продају на мало
52.08	52.08	Тканине од памука са садржајем 85% или више по маси памука, масе до 200 g/m ²
52.09	52.09	Тканине од памука, са садржајем 85% или више по маси памука, масе преко 200 g/m ²
52.10	52.10	Тканине од памука са садржајем мање од 85% по маси памука, у мешавини претежно или само са вештачким или синтетичким влакнима, масе до 200 g/m ²
52.11	52.11	Тканине од памука, са садржајем мање од 85% по маси памука, у мешавини претежно или само са вештачким или синтетичким влакнима, масе преко 200 g/m ²
52.12	52.12	Остале тканине од памука:
57	57	Теписи и остали покривачи за под, чворовани, довршени или недовршени
58	58	Тканине са флором и тканине од жанила предива
63.02	63.02	Постељно, стоно, тоалетно и кухињско рубље
8414.30	8414.30	Ваздушне или вакуум пумпе, ваздушни или гасни компресори и вентилатори; вентилациони или рециркулациони одстрањивачи мириса са уграђеним вентилатором, укључујући оне опремљене филтерима
осим 8414.30 1000	осим 8414.30 10 00	
84.18	84.18	Фрижидери, замрзивачи и остали уређаји за хлађење или замрзавање, електрични или не; топлотне пумпе, осим уређаја за климатизацију ваздуха или тар. броја 84.15
84.50	84.50	Машине за прање, домаћинство и перионице, укључујући машине које перу и суше
8370.50 00 00	8470.50 00 00	Регистар касе
85.28	85.28	Телевизијски пријемници, са или без уграђених радио пријемника или апарата за снимање и репродукцију звука или слике; видео монитори и видео пројектори
87.01	87.01	Трактори (осим оних из тар. броја 87.09)
87.03	87.03	Путнички аутомобили и друга моторна возила конструисана и намењена првенствено за превоз лица (осим возила из тар. броја 87.02), „караван” возила и возила за трке
9401.61 00 00	9401.61	Седишта дрвена тапацирана
9403.30 00 00	9403.30	Дрвени канцеларијски намештај
9403.40 00 00	9403.40	Дрвени кухињски намештај
9403.50 00 00	9403.50	Дрвени намештај за спаваће собе
9403.60 00 00	9403.60	Остали дрвени намештај
9404.30	9404.30	Вреће за спавање
9404.90	9404.90	Предмети постељине и слична роба, остало

Прилог 2.

УЗ ПРОТОКОЛ О ИЗУЗЕЦИМА ИЗ РЕЖИМА СЛОБОДНЕ ТРГОВИНЕ УЗ СПОРАЗУМ ИЗМЕЂУ САВЕЗНЕ ВЛАДЕ САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И ВЛАДЕ РУСКЕ ФЕДЕРАЦИЈЕ О СЛОБОДНОЈ ТРГОВИНИ ИЗМЕЂУ САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И РУСКЕ ФЕДЕРАЦИЈЕ

СПИСАК ЛЕКОВА КОЈИ СЕ УВОЗЕ ИЗ САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ, ЗА КОЈЕ СЕ ПОТПУНО УКИДАЈУ ИЛИ СЕ УВОДЕ СПЕЦИЈАЛНЕ (СНИЖЕНЕ) УВОЗНЕ ЦАРИНСКЕ СТОПЕ

Редни број	Назив препарате	Међуна- родни назив	Форма- колошка група	Форма и доза	Број и датум регист- рације	Царински тарифни код Руске Феде- рације	Произ- вођач	Величина увозне царинске стопе
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	AMINOSOL	комбино- вани раствор амино- киселина	инфузиони раствор за паранте- ралну исхрану	инф. раствор 600 ccal инф. раствор 800 ccal флаша 500 ml	009578 07. 07. 1997.	3004901909	Хемофарм ДД	5

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2	AMINOSOLKE	комбиновани раствор аминокиселина	инфузиони раствор за парантералну исхрану	инф. раствор флаша 500 ml	009577 07. 07. 1997.	3004901909	Хемофарм ДД	5
3	АМОКСИЦИЛИН	амоксицилин	полусинтетски пеницилин широког спектра дејства	капс. 250 mg No16 капс. 500 mg No 16 прашак за сусп. 250 mg/5ml фл. 100 ml	005523 25. 11. 1994. ППР	3004101009	Хемофарм ДД	5
4	AMPICILIN	ампицилин	полусинтетски пеницилин широког спектра дејства	капс. 250 mg No 16 капс. 500 mg No 16 сируп 250 mg/5 ml флаша 100 ml	003793 29. 03. 1994. ППР	3004101001	Хемофарм ДД	10
5	ACENOZIN	дихидроергокристин (0,5 mg) + резерпин (0,1 mg) + клопамид (5 mg)	комбиновани антихипертензивни препарат	драже No 50 драже No 20	007739 15. 08. 1996.	300440109	Хемофарм ДД	5
6	VERAPAMIL	верапамил	Са антагонист	драже 80 mg No 50 драже 40 mg No 30	010116 12. 03. 1998. 010514 26. 10. 1998.	3004901901	Хемофарм ДД	10
7	VITAMIN C	аскорбинска киселина	витамински препарат	шумеће таблете 250 mg 20 1000 mg No 20	011011 29. 03. 1999.	3004501001	Хемофарм ДД	10
8	HALOPERIDOL	халоперидол	неуролептик	тбл. 2 mg No 25	010397 05. 08. 1998.	3004901909	Хемофарм ДД	5
9	GELUSIL LAC	магнезијум-силикат и алуминијум хидроксид	антацид	тбл. 500 mg No 40 прашак 6,5 g No 10	008085 17. 12. 1996.	3004901909	Хемофарм ДД	5
10	GELUSIL suspenzija	магнезијум силикат и алуминијум хидроксид	антацид	сусп. 12 ml No20	003800 29. 03. 1994.	3004901909	Хемофарм ДД	5
11	GENTAMICIN	гентамицин	аминогликозид	инј. раствор амп. 80 mg/2 No 10	003795 29. 03. 1994.	3004201001	Хемофарм ДД	10
12	HEPASOL A	специјални раствор	инф. раствор за лечење јетрене инсуфицијенције	инфузиони раствор флаша 500 ml	008882 25. 03. 1999.	3004901909	Хемофарм ДД	без царине
13	HEPATHROMBIN 30 000 IE	хепарин алантоин panthenol D	препарат за лечење поремећене венске циркулације	маст 40 g No1 гел 40 g No 1	007288 15. 08. 1996.	3004901909	Хемофарм ДД	без царине
14	HEPATHROMBIN 50000 IE	хепарин алантоин panthenol D	препарат за лечење поремећене венске циркулације	маст 40 g No1 гел 40 g No1	011078 12. 05. 1999.	3004901909	Хемофарм ДД	без царине
15	HEPATHROMBIN H	хепарин алантоин panthenol D	антихемороидални препарат	маст 20 g No1 супоз. No 10	011010 25. 03. 1999.	3004901909	Хемофарм ДД	без царине

1	2	3	4	5	6	7	8	9
16	HIDROCORTIZON	hidrocortizon натријум сукцинат	кортикос- тероид	лиоф. прашак/инј. фл. 500 mg с растварачем 4 ml	008233 24. 03. 1997.	3004321009	Хемофарм ДД	5
17	DIKLOFENAK	диклофенак натријум	нестеро- идни проти- вупални препарат	тбл. 50 mg No 20 ретард тбл. 100 mg No 20 инј. раствор амп. 75 mg/3 ml No 5 гел 1% туба 40 mg	003797 29. 03. 1994. 009988 16. 0. 1998.	3004901901	Хемофарм ДД	10
18	DOKSI-HEM (Doksium)	добесилат калцијум	ангиопротектор	капс. 500 mg No 30	ПП	3004901909	Хемофарм ДД	5
19	INDAPAMID	индапамид	диуретик	филм тбл. 2,5 mg No 30	009079 15. 01. 1999.	3004901909	Хемофарм ДД	5
20	CARBAPIN	карпамазепин	антиепилептик	тбл. 200 mg No 50	003794 29. 03. 1994.	3004901909	Хемофарм ДД	5
21	KLINDAMICIN	клиндамицин хидрохлорид	синтетски антибиотик	капс. 150 mg No 16 инј. раствор 150 mg/ml амп. 2. ml No 10	008234 26. 03. 1997.	3004201009	Хемофарм ДД	5
22	KORTIAZEM RETARD	дилтиазем хидрохлорид	селективни Са антагонист	филм табл. 90 mg No 30	006294 17. 07. 1995.	3004901909	Хемофарм ДД	5
23	MELINORM	пентоксифилин	препарат за побољшање периферне циркулације	филм тбл. 400 mg No 20	010761 13. 01. 1999.	3004401009	Хемофарм ДД	5
24	METHYLERGOBREVIN	methylergometrin	миометрик	раствор амп. 0,2 mg/ml No 50	003947 30. 05. 1994.	3004401009	Хемофарм ДД	5
25	MIDOL C	ацетилсалицилна киселина + аскобринска киселина	аналгетик- антипиретик	шумеће тбл. 400 mg + 240 mg No 10	ПП	3004501009	Хемофарм ДД	5
26	MULTIVITA (наранџа, лимун, грејпфрут)	комбиновани витамински препарат	поливитамин	шумеће тбл. No 20	ПП	3004501009	Хемофарм ДД	5
27	PANKLAV	амоксицилин + клавулонска киселина	комбиновани антибиотик широког спектра деловања	тбл. 350 mg (250 + 125) No 15 tbl. 625 mg (500 + 125) No 20	ПП	3004901909	Хемофарм ДД	5
28	RANITIDIN	ранитидин	антагонист H ₂ рецептора	филм тбл. 150 mg No 30 филм тбл. 300 mg No 30	007740 15. 08. 1996.	3004901901	Хемофарм ДД	10
29	RAPTEN RAPID	диклофенак калијум	нестероидни противупални препарат	др. 50 mg No 10	010760 13. 01. 1999.	3004901909	Хемофарм ДД	5
30	RASTVOR NATRIJUM HLORIDA 0,9%	NaCl infundibile 0,9%	инфузиони раствор	инф. раствор у пласт. флаши од 500 ml	009152 18. 02. 1997.	3004901909	Хемофарм ДД	5
31	RASTVOR NATRIJUM HLORIDA S GLUKOZOM 5%	NaCl cum glu- coso 5%	инфузиони раствор	инф. раствор у пласт. флаши од 500 ml	009148 18. 02. 1997.	3004901909	Хемофарм ДД	5

1	2	3	4	5	6	7	8	9
32	RASTVOR GLUKOZE 5%	Glucosi infundibile 5%	инфузиони раствор	инф. раствор у пласт. флаши од 500 ml	009151 18. 02. 1997.	3004901909	Хемофарм ДД	5
33	RASTVOR GLUKOZE 10%	Glucosi infundibile 10%	инфузиони раствор	инф. раствор у пласт. флаши од 500 ml	009151 18. 02. 1997.	3004901909	Хемофарм ДД	5
34	LEVULOZA 5%	Fructosi infundibile 5%	инфузиони раствор	инф. раствор у пласт. флаши од 500 ml	009147 18. 02. 1997.	3004901909	Хемофарм ДД	5
35	LEVULOZA 10%	Fructosi infundibile 10%	инфузиони раствор	инф. раствор у пласт. флаши од 500 ml	009147 18. 02. 1997.	3004901909	Хемофарм ДД	5
36	RASTVOR RINGERA	Natrii chloridi infundibile compositum	инфузиони раствор	инф. раствор у пласт. флаши од 500 ml	009150 18. 02. 1997.	3004901909	Хемофарм ДД	5
37	RASTVOR HARTMANA	изотонични раствор еле- ктролита и лактата	инфузиони раствор	инф. раствор у пласт. флаши од 500 ml	009149 18. 02. 1997.	3004901909	Хемофарм ДД	5
38	TRAMADOL	трамадол хидрохлорид	аналгетик	капс. 50 mg No 20; инј. раствор 50 mg/l ml No 5, амп. 2 ml; инј. раствор 50 mg/l ml No 5, амп. 1 ml; капи фл. 10 ml	010759 13. 01. 1999.	3004901909	Хемофарм ДД	5
39	TRIMOSUL	сулфаметок- сазол + три- метоприм	сулфани- ламид	тбл. 400 mg/80 mg No 20	003803 29. 03. 1994.	3004901909	Хемофарм ДД	5
40	FAMOTIDIN	фамотидин	антагонист H ₂ рецеп- тора	филм тбл. 20 mg No 30 филм тбл. 40 mg No 30	007741 15. 08. 1996.	3004901909	Хемофарм ДД	5
41	HEMOMICIN	азитромицин	макролидни антибиотик	капс. 250 mg No 6 гранулат за припрему оралне сусп. 200 mg/5 ml	ПР	3004201009	Хемофарм ДД	5
42	CEFALEKSIN	цефалексин	цефа- лоспорин прве гене- рације	капс. 250 mg No 16 капс 500 mg No 16 сируп 250 mg/5 ml флаша 100 ml	003796 29. 03. 1994. ППР	3004201001	Хемофарм ДД	10
43	ENALAPRIL	еналаприл	ренин- ангиотен- зин инхиби- тор	тбл. 5 mg No 20 тбл. 10 mg No 20 тбл. 20 mg No 20	009340 25. 03. 1997.	3004901909	Хемофарм ДД	5
44	ARTERIJSKO- -VENSKI SISTEMI ZA HEMODIJALIZU		потрошни материјал за једнократну примену	1 ком.	96/250 14. 05. 1996.	9018903000	Хемофарм ДД	без царине
45	DIJALIZATORI kapilarni kuprofanska membrana		серија Е	1 ком.	96/559 19.08.1996.	9018903000	Хемофарм ДД	без царине
46	DIJALIZATORI kapilarni hemofanska membrana		серија Е-Н	1 ком.	98/985 03.07.1998	9018903000	Хемофарм ДД	без царине
47	DIJALIZATORI kapilarni polisulfonska membrana		серија F	1 ком.	97/1135 09.10.1997.	901890300	Хемофарм ДД	без царине
48	INFUZIONI SISTEMI HF-350 SI		потрошни материјал за једнократну примену	1 ком.	94/72 11.03.1994.	9018905001	Хемофарм ДД	10

1	2	3	4	5	6	7	8	9
49	TRANSFUZIONI SISTEMI HF 1350 TS i HF 1300 TS		потрошни материјал за једнократну примену	1 ком.	94/72 11.03.1994.	9018905001	Хемофарм ДД	10
50	KONCENTRATI ZA DIJALIZU (acetatni, bikarbonantni)		потрошни материјал за хемодија- лизу	канистер 10 l	97/1136 09.10.1997.	3824906000	Хемофарм ДД	5
51	BARALGIN	метами- зол+питофе- нон+фенил- верин бро- мид	спазмоанал- гетик	инј. раствор амп. 5 ml No 5 тбл. 5 mg No 100	006669 22.03.1996.	3004901909	Југоре- медија	5
52	LAZIKS	фуросемид	диуретик	инј. раствор амп. 20 mg/2 ml тбл. 40 mg No 50	008584 20.07.1998.	3004901909	Југоре- медија	10
53	TRENTAL	пентоксифи- лин	препарат за побољшање периферне циркулације	амп. 5 ml/100 mg тбл. 100 mg No 60		3004401009	Југоре- медија	5
54	IZOSORB RETARD	изосорбид динитрат	дилатор периферних вена	капс. 20 mg No 60	00123 15.09.1995.	3004901901	Здравље	10
55	NITREPIN	нитредипин	Са антаго- нист	тбл. 10 mg No 20 тбл. ретард 20 mg No 20	003050 08.06.1993.	3004901909	Здравље	5
56	NIFELAT	нифедипин	Са антаго- нист	филм тбл. 10 mg No 50 филм тбл. ретард 20 mg No 30	007645 16.07.1996.	3004901901	Здравље	10
57	DILAKOR	дигоксин	срчани гликозид	тбл. 0,25 mg No 20 инј. раствор амп. 0,25 mg/2 ml No 6 капи 0,75 mg/1 ml флаша 10 ml	007928 05.11.1996.	3004901909	Здравље	5
58	CEDIGALAN	ланатозид С	срчани гликозид	тбл. 0,25 mg No 30 инј. раствор амп. 0,4 mg/2 ml No 6 капи 1 mg/1 ml фл. 10 ml	007927 05.11.1996.	3004901909	Здравље	5
59	ENALAPRIL	еналаприл	ренингио- тензин инхибитор	тбл. 10 mg No 20 тбл. 20 mg No 20	005456 03.11.1994.	3004901909	Здравље	5
60	LECEDIL	фамотидин	антагонист H ₂ рецеп- тора	филм тбл. 20 mg No 40 филм тбл. 40 mg No 20	008933 27.04.1999.	3004901909	Здравље	5
61	OMEPROL	омепразол	противо- улкусни препарат	капс. 20 mg No 15	011410/01 27.09.1999.	3004901909	Здравље	5
62	RANISAN	ранитидин	антагонист H ₂ рецеп- тора	филм тбл. 150 mg No 20 инј. раствор амп. 50 mg/5 ml No 5	007258 16.07.1996.	3004901901	Здравље	10
63	CISAP	цизаприд	прокинетик	тбл. 5 mg No 30 тбл. 10 mg No 30 инј. раствор амп. 4 mg/2 ml No 5 инј. раствор амп. 10 mg/2 ml No 5	009613 23.07.1997.	3004901909	Здравље	5
64	DUROFILIN RETARD	теофилин	бронхоли- тик	капс. ретард 125 mg No 40 капс. ретард 250 mg No 40	008865 26.02.1999.	3004401001	Здравље	10
65	ROSIKAM	пироксикам	аналгетик антипиретик	тбл. 20 mg No 20	01122 15.09.1995.	3004901901	Здравље	10

1	2	3	4	5	6	7	8	9
66	LEPROTEK	силимарин	хепатопротекто	драже 35 mg No 80	008643 01.06.1998.	3004901909	Здравље	без царине
67	SINTRADON	трамадол	аналгетик	капс. 50 mg No 20 инј. раствор амп. 50 mg/1 ml No 5 инј. раствор амп. 100 mg/2 ml No 5	002797 12.01.1993.	3004901909	Здравље	5
68	ACIKLOVIR	ацикловир	противовирусни препарат	тбл. 200 mg No 25 крема 5%, туба 5 g	005879 31.03.1995.	3004901909	Здравље	5
69	KALIJUM PENUŠAVI	калијум цитрат калијум бикарбонат	микроелементи	прашак 1,18 g No 10	007067 08.02.1996.	3004901909	Здравље	5
70	ASTEMISAN	асемизол	антихистамински препарат	тбл. 10 mg No 20	008807 23.11.1998.	3004901909	Здравље	5
71	ADRIANOL	фенилефрин тримазолин	вазоконстрикто	капи за нос за децу флаша с пипетом 10,0 ml капи за нос за одрасле флаша с пипетом 10,0 ml	007478 29.04.1996.	3004901909	Здравље	5
72	PARACET	парацетамол	антипиретик	сируп 120 mg/5 ml фл. 100 ml	011569/01 14.12.1999.	3004901901	Здравље	10
73	HALOPERIDOL	халоперидол	неуролептик	тбл. 20 mg No 25 тбл. 10 mg No 30 инј. раствор амп. 5 mg/1 ml No 10	011437/01-99 20.10.1999.	3004901909	Здравље	5
74	GENTAMICIN	гентамицин	аминогликозидни антибиотик	инј. раствор амп. 20 mg/2 ml No 10 инј. раствор амп. 40 mg/2 ml No 10 инј. раствор амп. 80 mg/2 ml No 10 инј. раствор амп. 120 mg/2 ml No 10	008864 26.02.1999.	3004201001	Здравље	10
75	CIPROCINAL	ципрофлоксацин	антибиотик	филм тбл. 250 mg No 10	008934 27.04.1999.	3004901909	Здравље	10
76	ŠPRIC MEDICINSKI jednokratne primene s iglama VIKOLE LUER		потрошни медицински материјал	запремина 1,0 2,0 5,0 10,0 и 20,0 ml игле 25 G 5/8, 23 G I j, 22 G I j, 21 G I S, 20G I S	98/501 08.04.1998.	9018311001 9018311009	Здравље	10
77	DIJALIZATORI KAPILARNI Medial	филтер за хемодијализу	потрошни медицински материјал за хемодијализу	AQM-1080, CM 10; AQM-1280, CM 12; AQM-1480, CM 14; AQM-1680, CM 16; AQM-1081, HM 10; AQM-1281, HM 12; AQM-1481, HM 14; AQM-1681, HM 16.	98/1530 19.11.1998.	9018903000	Здравље	без царине
78	ARTERIJSKO-VENSKI SISTEMI	системи за хемодијализу	потрошни медицински материјал за хемодијализу	AQM-4003; AQM-4004; AQM-4005; AQM-4020; AQM-4021	98/1531 19.11.1998.	9018903000	Здравље	без царине
79	DIEFITO	биолошки активан додаток храни	профилактика кардиоваскуларних обољења	дијететска супа	007169 28.03.1996.	2106909809	Здравље	5

1	2	3	4	5	6	7	8	9
80	DIEFITO	биолошки активан додатак храни	профилактика обољења јетре	дијететска супа	007371 28.03.1996.	2106909809	Здравље	5
81	DIEFITO	биолошки активан додатак храни	профилактика сахарног дијабета	дијететска супа	007372 28.03.1996.	2106909809	Здравље	5
82	DIEFITO	биолошки активан додатак храни	профилактика обољења гастроинтестиналног тракта	дијететска супа	007373 28.03.1996.	2106909809	Здравље	5
83	DIEFITO	биолошки активан додатак храни	профилактика обољења бубрега	дијететска супа	007374 28.03.1996.	2106909809	Здравље	5
84	*TRAMAL (tramadol)	трамадол хидрохлорид	аналгетик	капс. 50 mg No 20 инј. раствор 50 mg/l ml No 5 инј. раствор 100 mg/2 ml No 5 свеца 100 mg No 5	008231	3004901909	Зорка фарма	5
85	*TRAMAL za decu i odrasle	трамадол хидрохлорид	аналгетик	капи 100 mg/l ml 10 ml	003069	3004901909	Зорка фарма	5
86	MUKODIN (s karbocisteinom)	карбоцистеин	бронхоли-тик	капс. 375 mg No 30 сируп 5% 200 ml сируп за децу 2,5% 200 ml	007207	3004901909	Зорка фарма	5
87	PREDIJAN (gliclazide)	гликлазид	перорални антидијабетик	тбл. 80 mg No 60	007208	3004901909	Зорка фарма	5
88	MIANSAN (mianserin)	миансерин хлорид	антидепре-сант	тбл. 30 mg No 14	008230	3004901909	Зорка фарма	5
89	NIRMIN (nitroglycerin)	нитрогли-церин	антиангиник	амп. 5 mg/1,6 ml No 50	005064	3004901909	Зорка фарма	5
90	MONIZOL (isosorbidmononitrat)	миансерин хлорид	антиангиник	тбл. 20 mg No 30 тбл. 40 mg. No 30	007574	3004901909	Зорка фарма	5
91	POVIDON JOD (polivodom jod)	поливин-илпироли-дониодине јодид	антисеп-тичко сред-ство за спољашњу примену	1% раствор 100 ml 1% раствор 500 ml 1% раствор 5 l 0,75% раствор/пена 500 ml 0,75% раствор/пена 5 l 1% маст 40 g вагиналне супп. 20 mg No 14 0,85% раствор за испи-рање уста и грла 50 ml	009407	3004901901	Зорка фарма	5
92	ALFOGEL	алуминијум фосфат	антацид	кеса 16 g No 20	003039	3004901909	Галеника	5
93	ALFACET	цефаклор	цефа-лоспорин	капс. 250 mg No 16 капс. 500 mg No 16 сусп. 60 ml 250 mg/5 ml сусп. 60 ml 125 mg/5 ml	008385	3004201009	Галеника	5
94	AMIKACIN	амикацин сулфат		амп. 100 mg/2 ml No 10 амп. 500 mg/2 ml No 10	008266	3004201001	Галеника	10
95	BAKTRIM	триме-топрим и сул-фаметокса-зол		сусп. 240 mg/5 ml 100 ml тбл. 120 mg No 20 тбл. 480 mg No 20	01437 00270	3004901909	Галеника	5

1	2	3	4	5	6	7	8	9
96	BEVIPLEKS	комплекс витамина Б		драже No 30 амп. 5/3 ml + 5 амп. 2 ml воде за инј.	003476	3004501009	Галеника	5
97	BRONAL	терфенадин		тбл. 60 mg No 20	003920	3004901909	Галеника	5
98	KOMPLAMIN RETARD	ксантинол- никотинат		драже 500 mg No 20	006584	3004401001	Галеника	10
99	DAKTANOL	миконазол		крема 30 g	009343	3004901909	Галеника	5
100	DEKSAZON	дексаметазон		амп. 4 mg/ml No 25 амп. 4 mg/ml No 5 табл. 0,5 mg No 50	007329	3004321009	Галеника	5
101	DIGESTAL	ферменти панкреаса, састојци жучи, хемице- лилоза		драже 30	00995	3004901909	Галеника	без царине
102	DIGESTAL FORTE	ферменти панкреаса, састојци жучи, хемице- лилоза		тбл. 300 mg No 30	009406	3004901909	Галеника	без царине
103	DIKLOFEN	диклофенак натријум		тбл. форте 50 mg No 20 тбл. ретард 100 mg No 20 супп. 500 mg No 10 амп. 75 mg/3 ml No 5	006407	3004901901	Галеника	10
104	FERRO- GRADUMET	сулфат гвожђа		тбл. 30	008049	3004901909	Галеника	5
105	FLOVINIL-BS	чиста сува култура бацила соја ИП 5832		капс. 16	006406	300290500	Галеника	5
106	FLORMIDAL	мидазолам		амп. 15 mg/3 ml No 50	002037	3004901909	Галеника	5
107	GINO-DAKTANOL	миконазол		вагиналне табл. 200 mg No 7	009344	3004901909	Галеника	5
108	GLAUMOL	тимолал малеат		фл. 0,5% 5 ml	00699	3004901909	Галеника	5
109	GLIORAL	глоказид		тбл. 80 mg No 30 тбл. 80 mg No 60	009673	3004901909	Галеника	без царине
110	HENOHOL	ксенодезок- сихолна киселина		капс. 250 mg No 56	008041	3004901909	Галеника	5
111	HEPARIN	хепарин		амп. 0,25 ml No 5 амп. 1 ml No 5	007914	3004901909	Галеника	5
112	HORMOPLEKS	естроген		драже 1,25 mg No 20	01886	3004391009	Галеника	5
113	INSULIN LENTE S PP	инсулин ду- готрајног деловања, потпуно очишћени свињског порекла		фл. 10 ml/40 IE No 1	002441	3004311000	Галеника	без царине

1	2	3	4	5	6	7	8	9
114	INUTRAL S PP	инсулин брзог деловања, потпуно очишћени, свињског порекла		фл. 10 ml/40 IE No 1	002442	3004311000	Галеника	без царине
115	KARBOCISTEIN	карбо-цистеин		капс. 375 mg No 32 сируп 250 mg/5 ml 200 ml сируп 125 mg/5 ml 200 ml	007590	3004901909	Галеника	5
116	KATOPIIL	каптоприл		тбл. 50 mg No 40 тбл. 25 mg No 40	008290	3004901901	Галеника	10
117	KOMPLAMIN RETARD	каптоприл		драже 500 mg No 20	006584	3004901901	Галеника	10
118	KOMPLAMIN	ксантинол-никотинат		амп. 300 mg/2 ml No 50	006584	3004401001	Галеника	10
119	LONGACEF	цефтриаксон		фл. 1 g фл. 250 mg	01355	3004201009	Галеника	5
120	MADOPAR	ловеодопа и бенсеразид		капс. 125 mg No 100	007262	3004901909	Галеника	без царине
121	MORADOL	буторфанол тартарат		амп. 2 mg/ml No 50	006599	3004901909	Галеника	5
122	NOBRITEM	медазепам		капс. 5 mg No 30	007286	3004901909	Галеника	5
123	OLIGOGAL Se	органички повезан селен са витаминима А, С и Е		капс. 30	003919	3004501009	Галеника	5
124	OLIGOVIT	поливита-мински препарат са минералима		драже 30	008193	3004501009	Галеника	5
125	PALITREKS	цефалексин		сусп. 250 mg/5 ml	008265	3004201001	Галеника	10
126	PANKREATIN	ферменти панкреаса		драже 50	007096	3004901909	Галеника	10
127	PENTREKSIL	ампицилин		сусп. 250 mg/5 ml 100 ml капи 20 ml/100 mg	008411	3004101001	Галеника	10
128	PIPEGAL	пипемидна киселина		капс. 200 mg No 20	009675	3004901909	Галеника	5
129	PRILAZID	цилазаприл		тбл. 2,5 mg No 30	009674	3004901909	Галеника	5
130	PRINORM	атенолол		тбл. 100 mg No 14 тбл. 100 mg No 30	008042	3004901909	Галеника	5
131	PROPRANOLOL	пропранолол хлорид		тбл. 40 mg No 50	008429	3004901901	Галеника	10
132	PROTAMIN SULFAT	антагонист хепарина		амп. 50 mg/5 ml No 5	00260	3004901909	Галеника	5
133	RIFAMOR	рифампицин		капс. 300 mg No 104 капс. 150 mg No 150 капс. 300 mg No 16	008267	3004201001	Галеника	10
134	RIFOGAL	рифампицин СВ аскорбинска киселина		амп. 500 mg/10 ml No 1	008273	3004001509	Галеника	5

1	2	3	4	5	6	7	8	9
135	RIFOGAL	рифампицин СВ аскорбин- ска киселина и лидокаин хлорид		амп. 125 mg/1,5 ml No 5 амп. 250 mg/3 ml No 5 амп. 500 mg/10 ml No 1	008273	3004901909	Галеника	5
136	SINODERM	флуоцино- лон ацетонид		крема 15 g маст 15 g гел 30 g	008291	3004321001	Галеника	5
137	STERIGAL	антисептик		2,5% водног раствора, флаша 500 ml	005384	3004901909	Галеника	5
138	VIDAILIN M	поливита- мински препарат с минералима		сируп 90 ml	002179	3004501009	Галеника	5
139	VIPSO GAL	бетаметазол, флуоцино- лон, гентами- цин, салицилна киселина, пантенол		маст 30 g	008297	3004901909	Галеника	5

Прилог 3.

УЗ ПРОТОКОЛ О ИЗУЗЕЦИМА ИЗ РЕЖИМА СЛОБODНЕ ТРГОВИНЕ УЗ СПОРАЗУМ ИЗМЕЂУ САВЕЗНЕ ВЛАДЕ САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И ВЛАДЕ РУСКЕ ФЕДЕРАЦИЈЕ О СЛОБODНОЈ ТРГОВИНИ ИЗМЕЂУ САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И РУСКЕ ФЕДЕРАЦИЈЕ

СПИСАК ПРОИЗВОДА
КОЈИ СЕ УВОЗЕ НА ТЕРИТОРИЈУ СР ЈУГОСЛАВИЈЕ ИЗ РУСКЕ ФЕДЕРАЦИЈЕ И НА КОЈЕ СЕ НЕЋЕ ПРИМЕЊИВАТИ
ПРИНЦИП СЛОБODНЕ ТРГОВИНЕ

Тарифни број (тар. ознака) по Царинској тарифи СР Југославије	Наименовање
1	2
3105.	Минерална или хемијска ђубрива која садрже 2 или 3 ђубрива елемента – азот, фосфор и калијум
8414.	Ваздушне или вакуум пумпе, ваздушни или гасни компресори и вентилатори; вентилациони или рециркулациони одстрањивачи мириса са уграђеним вентилатором, укључујући оне опремљене филтерима
8481.	Славине, вентили и слични уређаји за цевоводе, котлове, резервоаре, каце и слично, укључујући вентиле за смањење притиска и термостатски управљане вентиле
8482.10 9000 8482.30 0010	Куглични лежаји спољног пречника преко 30 mm Сферни ваљкасти лежаји највећег спољног пречника до 421 mm
8483.20	Кућишта за лежаје са уграђеним котрљајним лежајима
8483.30	Кућишта за лежаје, без уграђених котрљајних лежаја – зглобни
8504.	Електрични трансформатори, статички конвентори (нпр.: исправљачи) и индуктивни калемови
8507.	Електрични акумулатори, укључујући сепараторе за њих, правоугаоне или не (укључујући квадратне)
8701.	Трактори, друмски тегљачи за полуприколице и остала вучна возила (осим оних из тар. бр. 8709)
8703.	Путнички аутомобили и друга моторна возила конструисана и намењена првенствено за превоз лица (осим возила из тар. бр. 8702), „караван” возила и возила за трке
8704.21	Моторна возила за превоз робе – бруто масе до 5 t

1	2
8704.22	Моторна возила за превоз робе – бруто масе преко 5 t до 20 t
8704.31	Моторна возила за превоз робе – бруто масе до 5 t
8704.32	Моторна возила за превоз робе – бруто масе преко 5 t
*	Опрема и сировине које се са територије Руске Федерације увозе на територију СР Југославије

Члан 3.

О спровођењу овог закона стараће се савезни орган надлежан за послове спољне трговине.

Члан 4.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу СРЈ – Међународни уговори”.